

TILINPÄÄTÖS 2023

KUNNANHALLITUS 25.03.2024

KUNNANVALTUUSTO 17.06.2024

SISÄLLYS

1. PERUSTIETOA KUNNASTA	2
2. TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT	3
3. TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS.....	4
3.1 Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat säännökset	4
3.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	6
3.2.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	6
3.2.2 Kunnan hallinto vuonna 2023	7
3.2.3 Yleinen taloudellinen kehitys.....	7
3.2.4 Talouden kehitys Ruovedellä.....	8
3.2.5 Talousarvion toteutumavertailu.....	10
3.2.6 Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen	11
3.2.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
3.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	12
3.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
3.4.2 Toiminnan rahoitus	16
3.5 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	18
3.6 Kokonaistulot ja -menot	21
3.6.1 Toimintamenojen ja toimintakatteen kehitys.....	21
3.6.2 Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys	22
3.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
3.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	23
3.7.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	23
3.7.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	23
3.7.4 Konsernia koskevien tavoitteiden toteutuminen	26
3.7.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	27
3.8 Tilikauden tuloksen käsittely	30
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN OSASTOITTAIN	32
1. Hallinto-osasto	32
2. Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä	39
3. Sivistysosasto	40
4. TEKNINEN OSASTO	58
4.1.5 Kunnanhallitus/rahoitus.....	72
4.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	73
4.4 Rahoitusosan toteutuminen	75
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	76
5.1 Kunnan tuloslaskelma.....	76
5.2 Kunnan rahoituslaskelma.....	77
5.3 Kunnan tase.....	78
5.4 Konsernin tuloslaskelma	80
5.5 Konsernin rahoituslaskelma.....	81
5.6 Konsernin tase	82
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	84
7. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	103
7.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut	103
7.2 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus	108
8. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	111

1. PERUSTIETOA KUNNASTA

RUOVEDEN KUNNAN TOIMINTA-AJATUS

Ruoveden kunnan tehtävänä on tarjota kuntalaisilleen turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö järjestämällä laadukkaat peruspalvelut. Kunta pyrkii kehittämään palvelutarjontaa, parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä, tarjoamaan korkealaatuisia asuinpaikkoja ja vaikuttamaan kuntayhteistyöllä koko seudun kehitykseen.

RUOVEDEN KUNTA

Perustamisvuosi 1865

Väkiluku 31.12.2023 oli 4 129 henkeä

Pinta-ala

- kokonaispinta-ala 950 km²
josta vesien osuus 170 km²

Kunnan tuloveroprosentti

- v. 2010 20,00 %
- v. 2011 20,50 %
- v. 2012 20,50 %
- v. 2013 21,00 %
- v. 2014 21,50 %
- v. 2015 22,25 %
- v. 2016 22,25 %
- v. 2017 22,00 %
- v. 2018 22,00 %
- v. 2019 22,00 %
- v. 2020 22,00 %
- v. 2021 22,00 %
- v. 2022 22,00 %
- v. 2023 9,36 % (hyvinvointialueuudistus –12,64 %)

Etäisyydet lähimpiin suurempiin kaupunkeihin

- Tampereelle	76 km
- Hämeenlinnaan	130 km
- Helsinkiin	235 km
- Jyväskylään	131 km

VÄESTÖ

HENKIKIRJOITETTU VÄESTÖ 31.12.

vuosi	asukasluku	muutos	muutos %
2010	5 035	-69	-1,4 %
2011	4 941	-94	-1,9 %
2012	4 871	-70	-1,4 %
2013	4 772	-99	-2,0 %
2014	4 692	-80	-1,7 %
2015	4 621	-71	-1,5 %
2016	4 573	-48	-1,1 %
2017	4 462	-111	-2,4 %
2018	4 395	-67	-1,5 %
2019	4 291	-104	-2,4 %
2020	4 214	-77	-1,8 %
2021	4 154	-60	-1,4 %
2022	4 110	-44	-1,1 %
2023	4129	19	0,5 %

Väestötieto on Tilastokeskuksen ennakkotilasto. Lopulliset väestötiedot ovat saatavissa vasta tilinpäätösasiakirjan valmistumisen jälkeen.

2. TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

Tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat, jotka ovat tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt. Tilinpäätöksen käsittelyssä laaditaan lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus.

3. TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

3.1 Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat säännökset

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen tulee saattaa tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kuntalain (410/2015vp) 113 §:n mukaan kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus. Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n mukaan tilinpäätöstä laadittaessa ja tilinavausta tehtäessä on noudatettava seuraavia periaatteita:

- 1) oletus kirjanpitovelvollisen toiminnan jatkuvuudesta
- 2) johdonmukaisuus laatu- ja laatu- ja menetelmien soveltamisesta tilikaudesta toiseen
- 2a) huomion kiinnittäminen liiketapahtumien tosiasialliseen sisältöön eikä yksinomaan niiden oikeudelliseen muotoon (sisältöpainotteisuus)
- 3) tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus
- 4) tilinavauksen perustuminen edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen
- 5) tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioonottaminen riippumatta niihin perustuvien maksujen suorituspäivästä
- 6) sekä kunkin hyödykkeen ja muun tase-eriin merkittävän erän erillisarvostus.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on lisäksi annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio tulevasta todennäköisestä kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kuntalain 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden

tasapainottamiseksi. Lisäksi kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kuntalain 116 § velvoittaa kunnan tytäryhteisöjä ja kuntayhtymää antamaan kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimista ja sen toiminnan tuloksen laskemista varten tarvittavat tiedot.

3.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kuntaelämässä, kuten muuallakin, vuosia jatkuneet poikkeus vuodet saivat jatkoa edelleen. Suurin vaikuttaja tähän oli ehdottomasti hyvinvointialueuudistus, joka muutti kuntien rakennetta ja taloutta voimakkaasti. Enää kunnat eivät ole taloudellisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kuntia vaan nyt olemme sivistys- ja hyvinvointikuntia, joiden toinen vahva sektori on elinvoiman vahvistaminen.

Elinvoiman kehittäminen ja vahvistaminen on ollut kunnan tehtävänä aiemminkin, mutta nyt sen merkitys korostuu entisestään. Yhteistyötä tällä saralla tehdään paikallisten yritysten ja yrittäjäyhdistyksen kanssa. Tärkeä osaa näyttelee myös alueellinen ja maakunnallinen yhteistyö. Pirkanmaan vahva kasvu näkyy myös meillä siinä, että vuoden 2023 aikana Ruoveden asukasluku kasvoi 19 henkilöllä. Tämä on merkittävää, koska vuosikymmeniä asukaslukumme on ollut aleneva.

Vuoden alussa laadittiin ja hyväksyttiin elinvoimaohjelma, jonka toteuttaminen aloitettiin heti hyväksymisen jälkeen. Yrittäjistä, luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koottiin Elinkeinopoliittinen työryhmä, joka kokoontui jo pari kertaa vuoden 2023 aikana. Tätä tärkeämpänä näen yrittäjyyskasvatustyöryhmän. Yrittäjäkasvatus muun muassa edistää myönteistä asennetta yrittäjyyteen ja lisää yrittäjyyteen liittyviä valmiuksia ja vahvistaa yrittäjämäistä toimintaa ja yrittäjämäistä toimintakulttuuria. Ruoveden kunta, Ruoveden Yrittäjät ry ja Ruoveden MTK ry allekirjoittivat elinvoimalupauksen yrittäjänpäivänä 5.9.2023. Työ kunnan elinvoiman eteen on ehdottomasti kesken, mutta nyt ollaan jo hyvällä alulla.

Talouden osalta vuosi muodostui hyväksi. Kunnan tilikauden tulos muodostui ylijäämäiseksi ollen noin 430 972 euroa. Tulos on siis erinomainen. Palvelualueet tekivät erinomaista työtä, jotta kyseinen tulos voitiin saavuttaa. Toiminta on ollut tehokasta ja osoitus siitä, että pieni kunta voi tehdä kuntalaisten hyväksi paljon myös taloudellisesti pienemmillä resursseilla. Saavutettu tulos auttaa meitä tulevien vuosien haastavammassa taloudellisessa tilanteessa.

Tulevat vuodet eivät tule olemaan helppoja. Kuntatalouteen kohdistuu lukuisia paineita. Kunnille on myös tulossa lisää tehtäviä, jotka omalta osaltaan vaikuttavat kuntien talouteen, vaikka valtio on niihin valtionosuutta luvannut. Ensi vuoden alussa tuleva TE25 uudistus tulee muuttamaan jälleen kuntien palvelukenttää ja haastaa meitä aivan uudella tavalla. Saamme valtiolta porkkanana tähän järjestämisrahaa, mutta toiselta puolen meillä on keppinä nykyistä tiukempi työttömien saaminen töiden tai opiskelujen piiriin tai muuten ns. Työttömyyssakkomaksut nousevat. Ruovesi kuuluu Tampereen vetoiseen työllisyysalueeseen.

Vaikka talous on tiukka, niin meidän tulee pystyä takaamaan lapsille ja nuorille hyvä ja laadukas varhaiskasvatus sekä koulutus. Töitä kunnan elinvoimaisena pitämisenä ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi jatketaan hartiavoimin.

Haluan kiittää kaikkia työntekijöitä ja luottamushenkilöitä vuonna 2023 tehdystä työstä Ruoveden kunnan eteen.

Toni Leppänen, kunnanjohtaja

3.2.2 Kunnan hallinto vuonna 2023

Ruoveden kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen kokoonpanot ja poliittiset voimasuhteet.

- Ruoveden Etu	7
- Kansallinen Kokoomus	4
- Ruoveden Sitoutumattomat	2
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3
- Vasemmistoliitto	1
- Keskusta	2
- Kristillisdemokraatit	1
- Perussuomalaiset	1

Valtuuston puheenjohtajana toimi Marko Kivi (kok), I varapuheenjohtajana Jukka Majala (Ruotu) ja II varapuheenjohtajana Merja Kaitajärvi (kesk) 31.5.2023 asti ja Terhi Lahtinen (SDP) 1.6.2023 lukien.

Kunnanhallituksen seitsemän paikkaa jakautuivat seuraavasti:

31.5.2023 asti

- Suomen Keskusta	1
- Kansallinen Kokoomus	1
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	1
- Ruoveden Sitoutumattomat	1
- Ruoveden Etu	3

1.6.2023 lukien.

- Perussuomalaiset	1
- Kansallinen Kokoomus	1
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	1
- Ruoveden Sitoutumattomat	1
- Ruoveden Etu	3

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi Marcus Hackman (Ruotu) ja varapuheenjohtajana Mervi Härkönen (kok).

Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Tili- ja vastuuvolliset viranhaltijat luettelaa talousarviokirjassa.

3.2.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Vuonna 2023 keskeisin talouteen vaikuttanut tekijä on ollut inflaatio ja sen heijastusvaikutukset muualle talouteen. Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Suomen talous supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023.

Suomessa sekä viennin että tuonnin volyymit ovat supistuneet, samoin kuin ulkomaankaupan hinnat, jolloin viennin ja tuonnin arvossa on näkynyt varsin voimakasta laskua. Suomen talouden kasvun näkökulmasta ulkomaankauppa on kuitenkin tukenut BKT:n kasvua, koska nettovienti on ollut positiivista. Tämä johtuu siitä, että tuonti on vähentynyt voimakkaammin kuin vienti vuonna 2023.

Suomen tavaravienti supistui voimakkaasti vuoden 2023 loppupuolella. Suomen eurooppalaisien tärkeiden vientimarkkinoiden heikkous näkyy selkeämmin, kun vientiä vielä alkuvuonna

kannatellut tilauskanta on heikentynyt. Viimeisellä neljänneksellä suuri laivatoimitus kuitenkin nostaa vientiä tilastoissa.

Yksityinen kulutus väheni kolmannella vuosineljänneksellä selvästi. Reaalipalkkojen lasku on syksyllä pysähtynyt inflaation hidastuttua ja pienituloisimmat kotitaloudet ovat hyötäneet indeksisidonnaisten tulonsiirtojen suurista korotuksista. Korkotason noususta huolimatta kotitalouksien tulot ovat alkuvuonna ylittäneet kulutuksen, mikä on kääntänyt nettosäästämisasteen jälleen positiiviseksi.

Vuoden 2023 jälkimmäinen puoliskolla palvelutuotannon pudotus on johtunut suurelta osin rakentamisen pudotuksesta ja sen vaikutuksista. Myös ruoveden työttömyys asteeseen rakentamista palveluvan teollisuuden hiipumisella on suora heijastus.

Työllisyys on laskenut tilapäisesti huipputasolta. Työllisten määrän kasvu taittui vuonna 2023 ja työllisyysaste supistui hieman. Käännös työmarkkinoilla tapahtui kesällä ja syksyllä työllisiä on ollut viime vuotta vähemmän varsinkin yksityisellä sektorilla, koska avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt. lisäksi työvoiman ulkopuolelle siirtyi runsaasti etenkin miehiä.

Julkinen velka nousi vuonna 2023 yli 75 prosenttiin ja vuoteen 2028 mennessä yli 85 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Sopeutustoimista huolimatta velkasuhde kasvaa edelleen. Valtionhallinto, kunnat ja hyvinvointialueet ovat kaikki alijäämäisiä ja kerryttävät velkaa vuosittain.

Hyvinvointialueet ovat vuonna 2023 alijäämäisiä hintojen ja palkkojen nopean kasvun sekä suurten investointimenojen vuoksi. Hyvinvointialueiden palkkaratkaisut lisäävät henkilöstömenoja yleistä ansiokehitystä nopeammin, mikä tuo alueille sopeutustarpeita vuosittain. Vuoden 2023 aikana kuntatalous on kestänyt suhdanne- ja inflaatoriskeitä pelättyä paremmin. Loppuvuosi toteutui ennusteita vahvempana johtuen mm. verohännistä.

Vaikka alijäämä rajoitti julkisyhteisöjen investointimahdollisuuksia, investointiasteen arvioidaan kasvavan. Valtion investointeja pitää yllä kyberturvallisuuden, rajavalvonnan ja maanpuolustuksen vahvistaminen sekä EU:n investointirahoitus. Paikallishallinnossa kuntien ja hyvinvointialueiden investointipaineet jatkuvat väestön muuttoliikkeen ja rakennuskannan korjaustarpeiden vuoksi.

Lähteet:

Valtiovarainministeriö. Taloudellinen katsaus, talvi 2023. Valtiovarainministeriön julkaisu – 2023

Kuntarahoitus: Suhdanne-ennuste Q4/2023

3.2.4 Talouden kehitys Ruovedellä

Ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi Pirkanmaalla vuonna 2023 yhteensä 6 564 hengellä ja oli vuoden 2023 lopussa 539 339. Pienissä maakuntien reuna-alueiden kunnissa, kuten Ruovesi, väestömäärän kehitys on jo pitkään ollut laskeva, mutta vuonna 2023 Ruoveden väestö lisääntyi 19 asukkaalla. Vuoden 2021 aikana väkiluku väheni 60 henkilöllä ja vuonna 2022 väkiluku pieneni 44 henkilöllä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Vuonna 2023 Ruoveden kunnassa oli asukkaita 4129 henkilöä. Ruoveden kunnan 5 000 asukkaan raja alitettiin vuonna 2011 eli viimeisen vuosikymmenen aikana väkiluku on pienentynyt liki yhdeksällä sadalla.

Joulukuussa 2023 työttömiä työnhakijoita oli koko maassa 297 600 henkilöä, joka oli noin 37 200 enemmän kuin edeltävän vuoden samana ajankohtana. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,9 prosenttia, joka on 1,2 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuonna 2022.

Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 35 000 henkilöä, joka oli noin 12 700 enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa.

Joulukuussa Pirkanmaan työttömyysaste oli alempi kuin koko maassa keskimäärin, 7,6 %. Pirkanmaalla oli v. 2023 joulukuussa 28 373 työtöntä työnhakijaa, joka oli 3 600 henkilöä enemmän kuin vuoden 2022 joulukuussa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia.

Joulukuussa Ruovedellä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,6, prosenttia, mikä vastaa 200 työnhakijaa. Näistä lomautettuja oli 47. Joulukuussa 2022 työnhakijoita oli joulukuussa 142. Avoimia työpaikkoja oli joulukuussa 12 kappaletta.

Yleisen inflaation kehityksen seurauksena palkankorotukset olivat ennakoitua suurempia vuonna 2023. Tällä on merkittävä rooli, Ruoveden kunnan kustannuksissa, sillä henkilöstökulut olivat 47,2 % kaikista kustannuksista.

Kunnan verotulot vuonna 2023 olivat yhteensä 10 375 699 euroa, kun vuonna 2022 ne olivat yhteensä 18 029 325 euroa. Tuloverokertymä oli noin 6,8 miljoonaa, kiinteistöverokertymä 2 miljoonaa euroa ja osuus yhteisöverosta noin 1,56 miljoonaa euroa. Luvut eivät ole vertailukelpoiset vuosien 2023 ja 2022 välillä, koska verotuloja siirtyi hyvinvointialueen rahoittamiseksi 12,64 veroprosenttiyksikköä vastaava määrä.

Valtionosuuksia Ruoveden kunnalle maksettiin vuonna 2023 kaikkiaan 1 881 271 euroa.

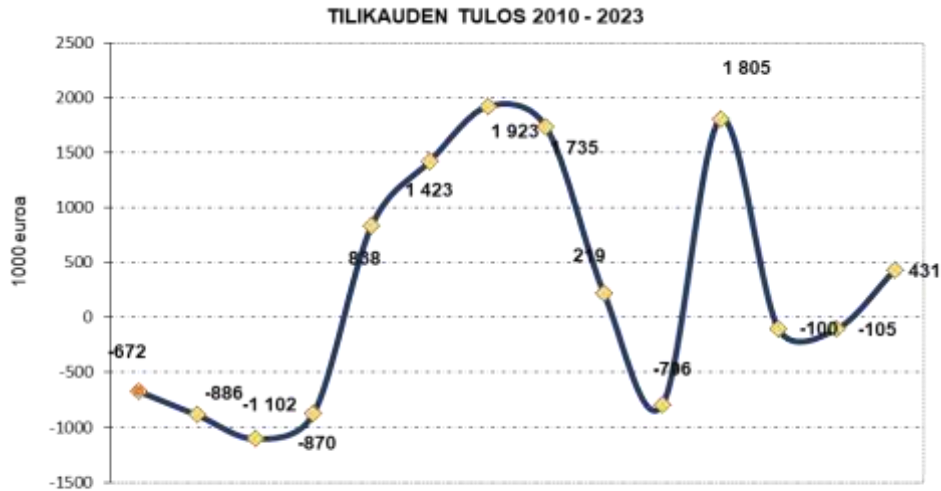
Kunnan pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin vuonna 2023 yhteensä noin 607 000 eurolla. Korkotaso nousi vuoden 2022 aikana huomattavasti. Tyypillisenä viitekorkona käytetty euribor 12 kk noteerattiin 2.1.2023 3,316 % ja 31.12.2023 noteeraus oli 3,553 %.

Ruoveden kunnan 6 Meur kynnyksellinen koronvaihtosopimuksen markkina-arvo vaihteli 255 850,40 ja -388 207,73 euron välillä. Korkeajohdannaisen negatiivinen arvo vaihteli markkinakorkojen ja korko-odotusten hakiessa suunteen vuoden mittaan.

Vuoden vaihteessa 31.12.2023 kunnalla oli 2,97 miljoonaa euroa kuntatodistuksilla otettua lyhytaikaista lainaa Kuntarahoitukselta. Näillä huolehdittiin kunnan maksuvalmiudesta.

Ruoveden kunta (ml. vesilaitos) tekee vuodelta 2023 ylijäämää 430 972 euroa ja valtuustolle tehtäväksi ehdotettavien 110 972 euroa uusien varauksien jälkeen.

Edellisten tilikausien ylijäämää taseessa 4,151 miljoonaa euroa ja tuloksen 2023 käsittelyn (valtuustolle esitettävien vapaaehtoisten varausten tekemisen) jälkeen 4,262 miljoonaa euroa.

Kuva 2. Tilikauden tulos vuosilta 2010–2023 (1 000 eur)

Ruoveden kunnan veroprosentit olivat vuonna 2023

- tuloveroprosentti..... 9,36 %
- yleinen kiinteistöveroprosentti..... 1,15 %
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti..... 0,60 %
- Muiden rakennustenkiinteistöveroprosentti..... 1,30 %
- TVL:n 22 §:n mukainen yleishyödyllisen yhteisönkiinteistöveroprosentti
0,00 %
- voimalaitosten veroprosentti3,10 %
- rakentamattomat rakennuspaikat.....2,50 %

3.2.5 Talousarvion toteutumavertailu

Ruoveden kunnan toimintatuotot (ulkoiset, ml. vesilaitos) olivat 3 728 318 euroa (3 852 279 euroa vuonna 2022). Merkittävin toimintatuottojen erä oli vuokratuotot 1,46 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 toimintakulut (ulkoiset, ml. vesilaitos) olivat yhteensä -14 122 187 euroa

Henkilöstökulut (ulkoiset, ml. vesilaitos) olivat 7,533 miljoonaa, kun vastaava luku talousarviossa oli 7,8 miljoonaa ja toteuma vuotta aiemmin 7,701 miljoonaa euroa.

Ruoveden kunnan maksamat palkat ja palkkiot olivat vuonna 2023 -5 990 272 euroa (2022: -5 739 506 euroa).

Palvelujen ostot olivat yhteensä 3,7 miljoonaa euroa, kun talousarviovaraus oli 3,9 miljoonaa ja vuoden 2022 toteuma 25 miljoonaa euroa. Sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueille pienensi palveluiden ostoa.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat olivat yhteensä 1,75 miljoonaa euroa.

Avustuksia jaettiin vuonna 2023 noin 588 018 euroa, vuonna 2022 avustusten osuus oli 538 663 euroa.

Toimintakate oli -10 393 869 euroa, kun se talousarviossa oli -10,9 miljoonaa ja vuotta aikaisemmin toteutunut -31,8 miljoonaa euroa. Sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueille pienensi toimintakatetta.

Kunnan (ml. vesilaitos) tilikauden tulos vuodelta 2023 on 430 972,27 euroa 31 079,83 euron poistoeron kirjaamisen jälkeen. Tuloksen käsittelyssä ehdotetaan valtuustolle tehtäväksi 320 000 euron investointivaraus Nurmelan kuunnostus-/rakennushankkeeseen.

Näiden jälkeen vuodelta 2023 tehdään 110 972 euroa ylijäämää.

Kertynyttä ylijäämää on taseessa tämän jälkeen 4 262 390,17 euroa.

3.2.6 Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Tilikauden alussa sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle 1.1.2023. Työllisyyspalvelu-uudistuksen valmistelussa muodostui käsitys yhteisestä työllisyysalueesta

Tilikauden aikana hyväksyttiin valtuusto uusi hallintosääntö, joka astui voimaan 1.1.2023. Tuossa mm. Poistettiin sote-toimintoihin liittyvät kohdat, selkeytettiin poikkeusoloihin liittyvät asiat ja nimettiin entiset osastot palvelualueiksi. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä käytetään edeltävän hallintosäännön nimityksiä.

Tilikauden lopulla hyväksyttiin uusi Hankintaohje sekä Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje.

Tekninen johtaja irtisanoutui virastaan syksyllä siten, että viimeinen virassaolopäivä oli 31.12.2023.

3.2.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ruoveden kunnan suurimpia haasteita on elinvoimaisuuden säilyttäminen tilanteessa, jossa Pirkanmaan hyvinvointialueen on päättänyt lakkauttaa terveyskeskuksen vuodeosaston ja epävarmuus muiden sote-palveluiden jatkumisesta paikkakunnalla.

Kunnan elinvoiman säilyttäminen nykyisellä väestörakenteella edellyttää palveluiden sopeutusta muuttuvaa tarvetta vastaavaksi. Joustavien palvelumallien ja muuntautumiskykyisen kiinteistökannan sekä infran kehittäminen ovat pienten kuntien selviytymisen ehto. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät ja järjestämisvastuu siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämä muutti oleellisesti peruskunnan toimintaympäristöä ja edelleen elinvoiman säilyttäminen ja sen kasvattaminen esimerkiksi kaavoituksen ja koulutuksen avulla korostui vuonna 2023.

Tuloveroprosentti on tällä hetkellä 9,36. Verojen olennainen korottaminen ei tulevaisuudessa liene enää mahdollista, vaan kunnan on pystyttävä sopeuttamaan menonsa käytettävissä oleviin tuloihin nähden. Ruoveden kunnan efektiivinen veroaste oli ennakkotietojen mukaan 6,48 % vuonna 2023 ja sen ennakoitaan hiukan kasvavan lähivuosina. Efektiivisellä veroasteella tarkoitetaan tosiasiasa maksuunpantujen verojen suhdetta tuloihin. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentti (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Ennakkotiedon mukaan Ruoveden nimellinen veroaste (9,36 %) oli 2,88 % efektiivistä veroastetta korkeampi.

Hyvinvointialueiden syntyminen johdosta myös peruskuntien rahoituspohja on muuttunut vuoden 2023 alussa.

Ruoveden kunta hyväksyi uuden strategian vuonna 2022. Strategian visiona on *Yritteliäs maaseudun kulttuuripitäjä luonnon lähteellä*. Siinä painopisteinä ovat yrittäjyys ja elinkeinot, kulttuuriperintö, koulutusmahdollisuudet, ilmasto sekä hyvinvointi- ja terveys. Strategiassa toiminta periaatteina ovat *yhdessä ja avoimesti, rohkeasti uudistuen, pitkäjänteisesti ja vastuullisesti sekä talous tasapainossa*.

Ruoveden kunnan kiinteistöomaisuus muodostaa riskin kiinteistö-kannan käyttöasteen ja kunnan osalta. Kunnalla on paljon tyhjillään olevia sekä huonokuntoisia kiinteistöjä. Ruoveden kunnassa on käynnistetty kiinteistöjen kehittämistyöryhmä, joka valmistelelee päätöksen tekoon esitystä tulevaisuuden kiinteistöverkosta.

Kunta käyttää vahinkoriskeiltä suojautumiseen kattavaa vaikutusturvaa.

Suhdannevaihtelut muodostavat riskin kunnan yhteisöverotuoton kautta. Korkoriskiinkin kunta on varautunut käyttämällä koronvaihtosopimusta kunnan markkinakorkoisten lainojen korkoriskin suojaamiseen. Suhdanne tilanne vaikuttaa kunnan verotuloihin eniten yhteisöverotuottojen kautta. Kunnan väestörakenteesta johtuen kunnallisverotuloissa eläkkeistä kerättävät verotulot ovat merkittäviä. Siksi kunnallisverotuoton ja taloussuhdanteen keskinäisvaikutus on pienempi.

Ruoveden kunnan talouden kannalta keskeisinä riskeinä, joihin kunta ei voi itse vaikuttaa, ovat kunta-valtiosuhteessa tapahtuvat muutokset sekä hyvinvointialueen alueella tarjottavia palveluita koskevat päätökset.

Valtion päätökset vaikuttavat kuntaan rahoituksen ja tehtävien kautta. TE-uudistus vuonna 2025 siirtää kunnille työllisyys palvelut. Ruoveden kunta kuuluu Tampereen työllisyysalueeseen, jolle Tampereen kaupunki järjestää isäntäkuntana palvelut. Uudistuksen rahoitus ja työmarkkinatuen kuntaosuuden rahoituksen muutokset samanaikaisesti ovat riski, joka saattaa vaikuttaa kunnan talouden tasapainoon. Te-palveluiden siirtäminen valtiolta kunnille muodostaa uuden valtiosuus tehtävän, mutta tilinpäätöshetkellä laskelmat osoittavat, että tehtävän rahoitus valtiosuus ei tule riittämään palvelun järjestämiseen työllisyysalueella.

Ruoveden kunnan osalta liittyy epävarmuutta Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkoston säilymiseen paikkakunnalla. Tämä vaikuttaa kuntaan kuntalaisten palvelun saavutettavuuden ja siten kunnan houkuttelevuuden asuinpaikkana kautta. Hyvinvointialue on vuokrannut kunnalta sote-palveluiden käyttöön kiinteistöjä. Näistä kiinteistöistä on tehty vuokrasopimus sitovasti vuosiksi 2023-25 (sisältäen option v. 2026). Tämän jälkeen on vaarana, että mikäli hyvinvointialue ei tarvitse kaikkia kiinteistöjä palveluidensa käyttöön, on kunnan omistamien tilojen jääminen vajaakäyttöön vuokratulojen vähetessä samanaikaisesti.

3.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnan valtuusto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kuntalain 14 §:n mukaisesti. Näistä säädetään kuntalain 90 §:n mukaisesti hallintosäännössä, jossa annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt edellä mainitun sisältävän hallintosäännön 30.10.2023 § 40. Kuntalain 39 §:n mukaisesti kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Tarkoituksenmukaista on tehdä tämä *Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeella*, jossa määritellään asian järjestämiseen liittyen toimintatavat ja vastuut.

Sisäinen valvonta on kunnan ja sen palvelualueiden ja vastuualueiden toiminnan omaa valvontaa,

joka on johdon tekemää tai johdon lukuun tehtyä. Näkökulmana sisäisessä valvonnassa on, millä keinoin ja tavoin johto varmistaa, että tavoitteet omalla palvelualueella, vastuualueella tai toimintayksikössä saavutetaan, toiminta on lakien, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista, resurssit käytetään tehokkaasti ja tuloksellisesti, omaisuus on turvattu ja johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista. Sisäinen valvonta on olennainen osa jokapäiväistä toiminnan ohjausta ja johtamista.

Yksityiskohtaisemmin sisäisen valvonnan tavoitteet voidaan jaotella seuraavasti:

Vaikuttavuus ja tuloksellisuus.

Valvonnalla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista, tuotteiden ja palvelujen laatua sekä toimintojen taloudellisuutta ja tuottavuutta.

Raportointi ja tiedon oikeellisuus.

Valvonnalla johto ja esihenkilöt huolehtivat siitä, että heidän vastuualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta. Tiedot tulee raportoida oikein ja ajantasaisesti.

Toiminnan laillisuus ja johdon ohjeiden noudattaminen.

Valvonta turvaa lakien ja asetusten sekä kunnan päätösten, sääntöjen ja ohjeiden noudattamisen.

Resurssien ja omaisuuden turvaaminen.

Valvonnalla varmistetaan, että kunnan resursseja käytetään järkevästi ja taloudellisesti kunnan hyväksi ja että resurssit turvataan menetyksiltä, jotka aiheutuvat virheistä, huonosta hoidosta, tuhlauksesta, väärinkäytöksistä, petoksista tai muusta sääntöjen ja ohjeiden vastaisesta toiminnasta.

Sisäiseen valvontaan vaikuttavat toiminnan luonne, sisältö ja laajuus, toimintayksikön talous sekä niihin liittyvät riskit. Valvonta on riittävää, kun toiminta on organisoitu siten, että se tuottaa kohtuullisen varmuuden tavoitteiden saavuttamisesta.

Valvontatoimenpiteiden on oltava taloudellisia ja tehokkaita. Sisäinen valvonta kattaa kunnan oman toiminnan sekä toiminnan, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä tai uhata organisaation mainetta.

Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen tapahtuminen, vaan myös se, että jokin voimavarojen mahdollistama hyvä jää toteutumatta. Sisäisen valvonnan kannalta on olennaista, että toimintaan liittyvät riskit ja mahdollisuudet on arvioitu ja ymmärretty.

Riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategiset riskit ovat riskejä, jotka liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin sekä niihin kohdistuviin sisäisiin ja ulkoisiin epävarmuustekijöihin.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan päivittäistä toimintaa, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia

tekijöitä.

Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen liittyviä riskejä. Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä tiettyyn kohteeseen ja vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei tiedetä.

Riskienhallintaprosessi perustuu riskien tunnistamiseen ja kuvaamiseen, riskin toteutumisen vaikutusarviointiin ja riskin toteutumisen todennäköisyyteen, mahdollisuuteen hallita riskiä eri menetelmillä sekä riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan.

Riskienhallinta on osa normaalia kunnan toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa sekä toiminnan arviointia ja sisältyy kunnan prosesseihin ja toimintatapoihin. Riskien arviointi ja raportointi kytkeytyy kiinteästi vuosittaiseen toiminnan ja talouden suunnittelu- ja raportointiprosessiin.

Riskienhallinta on osa jatkuvaa työtä, jonka avulla havaittujen riskitekijöiden negatiivisia vaikutuksia pyritään minimoimaan priorisoiden erityisesti vakavina ja/tai todennäköisinä pidettyjä riskejä. Riskienarvioinnin pohjana on käytetty Kuntaliiton ohjeistusta riskienarvioinnin toteuttamiseksi. Riskienhallinnan työssä on oma roolinsa paitsi työsuojelulla ja henkilöstöhallinnolla, myös kunnan valmiusjohtoryhmällä, jonka työtä pyritään jatkuvasti kehittämään, huomioiden myös proaktiivinen ennakkoiva toiminta riskien vähentämiseksi.

Ruoveden kunnan toiminnassa ihmisoikeuksien kunnioittaminen on tärkeä periaate, eikä toiminnassa ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä. Hankinnoissa ja muussa toiminnassa toimitaan lainmukaisesti niin, että korruptio tai lahjonta eivät ole mahdollisia. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista sekä kunnan omaa hankintaohjetta. Sidonnaisuusilmoitukset on tehty kuntalain mukaan.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon hankinta sekä sopimustoiminta

Kunta on pyrkinyt mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään Hanselin valmiita sopimuksia ja tekemään hankintoja myös seudullisena yhteistyönä, esimerkiksi ruokapalvelujen osalta. Hankintojen valmisteluun on hankittu tarvittaessa asiantuntijapalveluja ja tietoa on hankittu myös Kuntaliiton asiantuntijoilta. Sopimustoimintaan sisältyy kehittämistarpeita niin sopimusten sisällön kuin hallinnankin näkökulmista.

Tilaaajan ammattitaidon merkitys korostuu urakka- ja hankinta-asiakirjojen määrittelyssä. Ennakoimattomia negatiivisia seuraamuksia tehdyistä sopimuksista voidaan välttää sopimus- ja tilaajaosaamista kehittämällä. Huomiota on kiinnitettävä sopimuksiin ja niiden seurantaan sekä kilpailuttamisosaamisen liittyvään osaamiseen.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ohjeistuksen mukaan tulosyksikön vastuuhenkilöt tarkastavat vähintään keran vuodessa kassat, varastot ja vakuudet. Vaihto- ja käyttöomaisuuden tallella olo ja kunnossapidon taso todetaan katselmuksin ja pistokokein. Osastopäälliköt vastaavat hallintokuntansa osalta siitä, että sisäinen valvonta yksikössä on toimivaa. Sisäisestä valvonnasta ohjeistetaan tarkemmin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksessa.

Tilikauden 2023 aikana ei ole ilmennyt puutteita sisäisen valvonnan järjestämisessä. Sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää taloussuunnitelukaudella siten, että kunnassa valikoidaan teema alueet joille sisäistä valvontaa eityisesti kohdennetaan kunakin tilivuotena.

3.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot.

3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen sekä kunnan tulorahoituksen riittävyyttä. Laskelman *toimintakate* ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää kattavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. *Vuosikate* osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä, jos taas vuosikate on alijäämäinen, kunnan tulorahoitus on heikko.

TULOSLASKELMA	2023	2022
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos ulkoiset	(1 000 €)	(1 000 €)
Toimintatuotot	3 728	3 852
Toimintakulut	-14 122	-35 626
Toimintakate	-10 394	-31 774
Verotulot	10 376	18 029
Valtionosuudet	1 881	14 928
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	121	152
Korkokulut	-240	-19
Muut rahoituskulut	-13	-129
Vuosikate	1 731	1 188
Poistot ja arvonalentumiset	-1 331	-1 330
Satunnaiset tuotot	0	4
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	400	-138
Tilinpäätössiirrot	-289	33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	111	-105

<u>TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	26,4	10,8
Vuosikate /Poistot , %	130,05	89,3
Vuosikate, euroa /asukas	419	289
Asukasmäärä	4129	4110

3.4.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos ulkoiset	(1 000 €)	(1 000 €)

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	1 731	1 188
Satunnaiset erät	0	4
Tulorahoituksen korjauserät	0	-15

Investointien rahavirta

Investointimenot	-1 012	-813
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	24

Toiminnan ja investointien rahavirta	719	388
---	------------	------------

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset	-148	-40
Antolainasaamisten vähennykset	35	36

Lainakannan muutokset

Pitkäaikasten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikasten lainojen vähennys	-607	-743
Lyhytaikaisten lainojen muutos	855	-254
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	332	497

Rahoituksen rahavirta	467	-504
------------------------------	------------	-------------

Rahavarojen muutos	1 186	-116
---------------------------	--------------	-------------

Rahavarat 31.12.	3 923	2 737
-------------------------	--------------	--------------

Rahavarat 1.1.	2 737	2 853
-----------------------	--------------	--------------

1 186	-116
--------------	-------------

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €)	-454	-493
Investointien tulorahoitus, %	171,1	146,1
Lainanhoitokate	0,59	0,32
Kassan riittävyys, pv.	77	27
Asukasmäärä	4129	4110

Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvässä investointiohjelmassa oli budjetoitu investointeihin yhteensä 1 544 000 euroa. Investointien euromääräinen toteuma 2023 vuonna oli 1 012 000 euroa (netto). Investointeja on tarkemmin kuvattu investointiosan toteutumisvertailussa.

Rahoituslaskelman tunnusluku: **investointien tulorahoitus** prosentteina kertoo, paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos taas tunnusluku on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Tunnuslukua tulisikin tarkastella useamman vuoden perspektiivillä, sillä kunnan lainanhoitokyky on hyvä, mikäli tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä tunnusluvun ollessa 1-2 ja heikko jos arvo on alle 1.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo kuinka paljon rahavirrasta jää nettolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen osuutta pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

3.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Ruoveden kunnan tarkka tase on erillisenä liitteenä tilinpäätösasiakirjoissa, seuraavassa esitetään tase tuhansina euroina.

TASE	2023	2022	2023	2022
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos ulkoiset	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)
VASTAAVAA			VASTATTAVAA	
A PYSYVÄT VASTAAVAT	20 064	21 940	A OMA PÄÄOMA	14 140 15 481
I Aineettomat hyödykkeet	29	26	I Peruspääoma	8 395 10 070
1. Aineettomat oikeudet			II Arvonkorotusrahasto	1 483 1 483
2. Tietokoneohjelmistot	29	26	III Muut omat rahastot	
3. Muut pitkävaikuttavat menot	0	0	IV Edell tilikausien yli-/alijäämä	4 151 4 032
3. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	111 -105
II Aineelliset hyödykkeet	16 724	17 046	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	672 383
1. Maa- ja vesialueet	4 384	4 406	1. Poistoero	352 383
2. Rakennukset	9 061	9 912	2. Vapaaehtoiset varaukset	320 0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 090	2 510	C PAKOLLISET VARAUKSET	0 0
4. Koneet ja kalusto	35	69	1. Eläkevaraukset	
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Muut pakolliset varaukset	
5. Ennakkomaksut ja keskener har	1 154	149	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	319 239
III Sijoitukset	3 311	4 868	1. Valtion toimeksiannot	0 0
1. Osakkeet ja osuudet	2 883	4 554	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	
2. Joukkovelkakirjalainat			3. Muut toimeksiantojen pääomat	319 239
3. Muut lainasaamiset	359	245	E VIERAS PÄÄOMA	9 525 10 575
4. Muut saamiset	69	69	I Pitkäaikainen	2 508 3 115
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	172 172		1. Joukkovelkakirjalainat	
1. Valtion toimeksiannot	0	0	2. Lainat rah ja vak laitoksilta	2 500 3 107
2. Lahjoitusrahastojen varat	172	172	3. Lainat julkisyhteisöiltä	
3. Muut toimeksiantojen varat			4. Lainat muilta luotonantajilta	
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 420 4 565		5. Saadut ennakot	
I Vaihto-omaisuus	4	5	6. Ostovelat	
1. Aineet ja tarvikkeet	4	5	7. Liittymismaksut ja muut velat	8 8
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Siirtovelat	
3. Valmiit tuotteet / tavarat			II Lyhytaikainen	7 017 7 460
4. Muu vaihto-omaisuus			1. Joukkovelkakirjalainat	2 970 2 300
5. Ennakkomaksut			2. Lainat rah ja vak laitoksilta	607 707
II Saamiset	493	1 823	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0 0
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	4. Lainat muilta luotonantajilta	986 702
1. Myyntisaamiset			5. Saadut ennakot	18 18
2. Lainasaamiset			6. Ostovelat	1 007 1 540
3. Muut saamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	390 560
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat	1 039 1 633
Lyhytaikaiset saamiset	493	1 823		
1. Myyntisaamiset	461	749		
2. Lainasaamiset				
3. Muut saamiset	32	498		
4. Siirtosaamiset	0	576		
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	0		
1. Osakkeet ja osuudet				
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.				
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset				
4. Muut arvopaperit				
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 923	2 737		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 656	26 678	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 656 26 678

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	58,8	59,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,5	28,7
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	62,8	28,6
Kertynyt yli-/ alijäämä, 1 000 €	4582	3 927
Kertynyt yli-/ alijäämä, € / asukas	1 109	956
Lainakanta 31.12., 1 000 €	7 071	6 824
Lainakanta 31.12., € / asukas	1712	1 660
Lainasaamiset, 1 000 €	358	245
Asukasmäärä	4129	4110

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tunnusluvussa oma pääoma ja siihen rinnastettavissa olevat erät suhteutetaan taseen loppusummaan korjattuna saaduilla ennakkomaksuilla.

Suhteellinen velkaantuneisuus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan kokonaistuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, sillä tämän tunnusluvun arvoon eivät vaikuta käyttöomaisuuden ikä, arvostus tai poistomenetelmät. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksuista tulorahoituksella.

Velat ja vastuut käyttötuloista % kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa huomioon esim. rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

3.6 Kokonaistulot ja -menot

Käsitteet kokonaistulo ja -meno kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Seuraavassa taulukossa on Ruoveden kunnan vuoden 2023 ulkoiset kokonaistulot ja -menot tuhansina euroina

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos			
ulkoiset	(1 000 €)		(1 000 €)
TULOT		MENOT	
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	3 728	Toimintakulut	-14 122
Verotulot	10 376	- Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	1 881	Korkokulut	-240
Korkotuotot	0	Muut rahoituskulut	-13
Muut rahoitustuotot	121	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjaukset	
Tulorahoituksen korjaukset		+/- Pakollisten varausten muutos	0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Pysyvien vastaavien investoinnit	-1 013
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	-148
Antolainasaamisten vähennykset	35	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-607
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	855		
Oman pääoman lisäykset	0		
Kokonaistulot yhteensä	16 996	Kokonaismenot yhteensä	-16 143

3.6.1 Toimintamenojen ja toimintakatteen kehitys

Tilinpäätöksessä ja talousarvioissa tarkastellaan kuntataloudellisesti melko lyhyttä yhden vuoden ajanjaksoa. Eri hallintokuntien välillä vuosittainen vaihtelu on kuitenkin suurta, mistä johtuen on tarkoituksenmukaista arvioida pidemmän aikavälin kehitystä.

Toimintamenoilla tarkoitetaan vähentämättömiä kokonaismenoja, joissa ei ole huomioitu osaston tai yksikön toimintaan liittyviä toimintatuloja. Toimintakatteella tarkoitetaan nettomenoja, joissa toimintamenoista on vähennetty kyseiselle osastolle tai yksikölle kuuluvat toimintatulot. Käytännössä toimintakate tarkoittaa sellaisen muun rahoituksen määrää (verotulot ja valtionosuudet) jotka osasto tarvitsee menojensa kattamiseen. Toimintakate voi olla myös positiivinen tilanteessa, jossa toimintatulot ovat olleet toimintamenoja suurempia.

3.6.2 Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

VEROTULOJEN ERITTELY					
	TA 2023	TA muutokset	TA 2023 + Muutos	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot yhteensä	10 298 000	0	10 298 000	10 376 697	78 697
Kunnan tulovero	6 670 000	0	6 670 000	6 805 795	135 795
Kiinteistövero	1 954 000	0	1 954 000	2 007 796	53 796
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 674 000	0	1 674 000	1 563 106	-110 894

Verotulojen kehitys vuosina 2013–2023 on ollut seuraava:

Kuva 4. Verotulojen kehitys vuosina 2011–2023

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY					
	Ta 2023	Ta muutos	Ta+muutos	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, mi-taukset	1 862 718	0	1 862 718	1 797 518	-65 200
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-792 365	0	-792 365	-826 399	-34 034
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Muut valtionosuudet	908 147	0	908 147	910 152	2 005

3.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan ja yhden tai useamman muun yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuntakonsernin tytäryhteisöt. Kuntayhtymät, joissa Ruoveden kunta on jäsenenä, on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Tytäryhteisöt (yhdistelty konsernitilinpäätökseen)

- Ruoveden Asunnot Oy
- Ruoveden Haapasaaren Kiinteistö Oy
- Ruovesi Arena Oy

Kuntayhtymät (yhdistelty konsernitilinpäätökseen)

- Sastamalan koulutuskuntayhtymä
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Pirkanmaan liitto

Omistusyhteisöt

(ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska Ruoveden kunnalla ei ole omistusyhteisyhteisöissä tosiasiallista määräysvaltaa)

- Kirkkokankaan Liiketalo Oy
- Asunto Oy Ruoveden Veteraanitalo
- Asunto Oy Kirkkokangas
- Asunto Oy Ruoveden Mäntylähde
- Oy Runoilijan tie
- Asunto Oy Koukkuharju
- Asunto Oy Ruoveden Sahahovi
- Asunto Oy Kautunkartano
- Asunto Oy Ruoveden Makasiinirinne
- Pirkanmaan Jätehuolto Oy
- Tredu-Kiinteistöt Oy

3.7.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ruoveden kunnanvaltuusto on 19.6.2023 § 23 päättänyt, että Haapasaari toimii jatkossa matkailualueena ja sen toimintaa kehitetään matkailu- ja lähivirkistysalueena. Tähän perustuen saatuun omistajaohjaukseen nojaten Ruoveden Haapasaaren Kiinteistö Oy päätti, että se ei käytä jatka vuokrasopimusta saarella toimineen palvelutuottajan kanssa. Ruoveden Haapasaaren Kiinteistö Oy operoi saaren toimintaa matkailu- ja lähivirkistysalueena itse toimintaa kehittämällä aluetta 1.1.2024 alkaen.

3.7.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ruoveden kunnan konserniohje sisältyy valtuuston hyväksymään hallintosääntöön. Konserniohjeella annetaan toimintaohjeet ja periaatteet kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille

sekä soveltuvin osin kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että sekä omaisuus että voimavarat turvataan.

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Valtuusto toimii konsernin ylimpänä valvojana, se

- päättää pääomasijoituksesta
- hyväksyy yhteisön toiminta-ajatuksen, jonka tulee liittyä kunnan toimialaan
- hyväksyy lisäpääomasijoituksen tytär- ja osakkuusyhteisöön
- myöntää takauksen tai lainan tytäryhteisön pitkäaikaisen vieraan pääoman hankintaan
- seuraa tytär- ja osakkuusyhteisöjen toimintaa konsernitaseen ja sen liitetietojen kautta tilinpäätösten yhteydessä sekä tarvittaessa erityisselvityksinä mm. tarkastuslautakunnan pyynnöstä
- valitsee kunnan edustajat kuntayhtymien yhtymävaltuustoihin ja yhtymäkokouksiin, ellei päätösvalta kuulu toiselle toimielimelle
- määrittelee pääomasijoituksista päätettäessä seikat, joilla se katsoo sijoituksen toteuttavan kunnan toiminta-ajatusta
- päättää toiminnan alasajosta tai siitä luopumisesta, jos yhteisön toiminta lakkaa palvelemasta valtuuston hyväksymiä tavoitteita.

Kunnanhallitus ohjaa kuntakonsernia, se

- koordinoi ja seuraa yhteisöjen toimintaa ja taloutta sekä tekee tarvittavat toimenpide-ehdotukset havaitsemiensa epäkohtien hoitamiseksi
- antaa konsernitilinpäätöksen yhteydessä tiedot kunnanvaltuustolle yhteisöjen toiminnasta
- vastaa konserniyhteisöjen valvonnan järjestämisestä huomioiden kulloinkin voimassa olevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet
- antaa tarvittaessa ohjeita kunnan edustajille eri yhteisöjen hallintoelimissä käsiteltävistä asioista
- nimeää kunnan edustajat yhteisöjen hallintoelimiin ja yhtymäkokouksiin
- seuraa ja valvoo yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittavat toimenpide-ehdotukset havaitsemiensa epäkohtien hoitamiseksi ja raportoi tarvittaessa valtuustolle ongelmatilanteista.

Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin johtamisesta ja seurannasta. Häntä avustavat osastopäälliköt ja hallintojohtaja. Kunnanjohtajalla tai hänen määräämällään edustajalla on aina läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhtiön hallituksessa. Kunnanjohtajalla on oikeus sisäisen tarkastustoiminnan järjestämiseen tytäryhteisöissä.

Tytäryhtiön toimitusjohtaja raportoi kunnanjohtajalle ja osastopäälliköille yhteisön toiminnasta ja tuloksesta välitilinpäätöksen yhteydessä neljä kertaa vuodessa sekä ennen varsinaista yhtiökokousta ja aina, kun yhtymän toimintaan liittyy merkittäviä muutoksia tai epäkohtia.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Tilikaudella ei ole annettu erillisiä ohjeita kunnan edustajille tytäryhteisöissä.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kunnan kokonaan omistamat konserniyhtiöt ovat käytännössä vuokratallyhtiöitä. Vuodesta 2009 alkaen vuokratallyhtiöille on talousarviossa asetettu käyttöastetta, vuokralaisten vaihtuvuutta, lainavastuita, luottotappioita ja vuokrasaamia koskevat yksityiskohtaiset tavoitteet.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Kuntakonsernin pankkipalvelut, rahoitustoiminta ja maksuliikenteen hoito on järjestetty keskitetysti. Vuokrataloyhtiöillä on yhteinen toimitusjohtaja ja yhtiöillä on oma hallitus.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Kunnan konserniyhtiöt tuottavat palvelunsa muiden konserniyhtiöiden sijaan pääasiassa yksityisille loppuasiakkaille ja kuntalaisille.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Asianmukaisen vakuutusturvan lisäksi tytäryhteisöillä ei ole erillistä, yhtiöissä hyväksyttyä riskienhallintasuunnitelmaa.

3.7.4 Konsernia koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen on esitetty seuraavassa taulukossa:

Tytäryhtiö	Tavoitteet/mittarit	Tavoite 2023	Toteutuminen 2023
Ruoveden Asunnot Oy	<ul style="list-style-type: none">- käyttöaste, %- vuokralaisten vaihtuvuus %- luottotappiot % liikevaihdosta- vuokrasaamiset % liikevaihdosta - yhtiö kattaa vuokratuloilla käyttömenot sekä ylläpitoinvestoinnit ja varautuu tuleviin perus- korjauksiin	<ul style="list-style-type: none">yli 91 %alle 20 %alle 0,3 %alle 1,0 %	<ul style="list-style-type: none">90,8 %-----0,4 %5,9 % toteutunut

3.7.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

RUOVEDEN KUNNAN KONSERNI

Konserni 2023

Konserni 2022

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot	5 412 117,05	18 028 953,93
Toimintakulut	-15 597 687,61	-48 776 953,44
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	313,42	38 257,40
Toimintakate	-10 185 257,14	-30 709 742,10
Verotulot	10 325 241,09	17 982 336,26
Valtionosuudet	1 881 271,00	14 927 851,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7,01	7 715,88
Muut rahoitustuotot	126 508,62	165 701,33
Korkokulut	-239 683,40	-63 736,76
Muut rahoituskulut	-14 198,26	-183 083,73
	-127 366,03	-73 403,28
Vuosikate	1 893 888,92	2 127 041,87
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 504 469,70	-2 107 740,55
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-1 504 469,70	-2 107 740,55
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	389 419,22	19 301,32
Tilinpäätössiirrot	80,86	145,69
Tilikauden verot	0,00	-37 285,84
Laskennalliset verot	-62 943,94	-10 942,89
Vähemmistöosuudet	6 263,23	-62 677,37
Tilikauden ylijäämä	332 819,37	-91 459,09

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

2023

2022

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	34,7	37,0
Vuosikate / Poistot, %	125,9	100,9
Vuosikate, euroa /asukas	459	518
Asukasmäärä	4129	4110

RAHOITUSLASKELMA**Toiminnan rahavirta**

Vuosikate	1 893 888,92		2 127 041,87	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tilikauden verot	0,00		-37 285,84	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>5 672,64</u>	1 899 561,56	<u>-116 921,19</u>	1 972 834,84

Investointien rahavirta

Investointimenot	-1 095 120,19		-2 143 931,58	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>3 218,45</u>	-1 091 901,74	<u>161 657,48</u>	-1 982 274,10

Toiminnan ja investointien rahavirta **807 659,82** **-9 439,26**

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-63 441,57		-40 295,50	
Antolainasaamisten vähennys	<u>9 264,50</u>	-54 177,07	<u>10 545,17</u>	-29 750,33
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		620 370,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-610 097,98		-1 150 660,57	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>854 598,78</u>	244 500,80	<u>-43 441,42</u>	-573 732,00
Oman pääoman muutokset		0,00		-49 833,59
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	80 401,15		-103 384,85	
Vaihto-omaisuuden muutos	613,34		-14 916,16	
Saamisten muutos	1 165 005,65		1 195 332,61	
Korottomien velkojen muutos	<u>-1 089 337,88</u>	156 682,26	<u>-1 065 642,37</u>	11 389,23
Rahoituksen rahavirta		347 005,99		-641 926,69

Rahavarojen muutos 1 154 665,81 -651 365,96

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	4 091 308,20		4 138 331,49	
Rahavarat 1.1.	<u>2 936 642,39</u>	1 154 665,81	<u>4 789 697,44</u>	-651 365,95

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirrat kertymä 5 vuodelta, €	-518	-2539
Investointejen tulorahoitus, %	152,1	99,2
Lainahoitokate	0,6	1,8
Kassan riittävyys, pv.	74	29
Asukasmäärä	4129	4110

TASE

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	21 351 167,24	29 543 675,76
Aineettomat hyödykkeet	29 060,10	308 510,51
Aineettomat oikeudet	29 060,10	140 698,55
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	165 812,78
Ennakkomaksut	0,00	1 999,18
Aineelliset hyödykkeet	19 989 316,91	27 455 029,65
Maa- ja vesialueet	4 768 974,12	4 962 807,07
Rakennukset	11 799 994,25	17 678 448,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 106 329,30	2 801 608,36
Koneet ja kalusto	140 303,62	736 694,35
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	5 318,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 173 715,62	1 270 152,92
Sijoitukset	1 332 790,23	1 780 135,60
Osakkuusyhteisöosuudet	299 759,69	641 891,62
Muut osakkeet ja osuudet	759 152,25	882 683,91
Muut lainasaamiset	203 978,00	175 577,62
Muut saamiset	69 900,29	79 982,45
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	315 738,72	262 759,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 741 897,82	7 354 980,56
Vaihto-omaisuus	8 437,96	130 515,78
Saamiset	642 151,66	3 086 133,29
Pitkäaikaiset saamiset	1 877,66	28 285,48
Lyhytaikaiset saamiset	640 274,00	3 057 847,81
Rahoitusarvopaperit	105 766,65	101 176,10
Rahat ja pankkisaamiset	3 985 541,55	4 037 155,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 408 803,78	37 161 416,31

TASE**VASTATTAVAA**

OMA PÄÄOMA	16 560 072,50	18 675 531,65
Peruspääoma	8 394 948,73	10 070 140,97
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	0,00	2 515,84
Arvonkorotusrahasto	1 483 447,15	1 487 144,92
Muut omat rahastot	8 158,96	8 399,29
Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 340 698,28	7 198 789,72
Tilikauden ylijäämä	332 819,38	-91 459,09
VÄHEMMISTÖOSUUDET	92 284,32	257 908,56
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	302 016,81
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	0,00	302 016,81
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	464 297,20	355 694,03
VIERAS PÄÄOMA	9 292 149,75	17 570 265,26
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 506 696,92	8 255 559,58
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	464 742,07	49 671,27
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 580 097,98	3 423 867,86
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 740 612,78	5 841 166,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 408 803,77	37 161 416,31

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	63,4	50,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	52,0	35,0
Velat ja vastuut, käyttötuloista %	55,7	38,6
Kertynyt yli- / alijäämä, 1 000 €	6673	6883
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1616	1675
Lainakanta 31.12 1 000 €	6087	11679
Lainakanta 31.12., €/asukas	1474	2842
Lainasaamiset, 1 000 €	204	176
Asukasmäärä	4129	4110

3.8 Tilikauden tuloksen käsittely

Ruoveden kunnan ja vesihuoltolaitoksen tuloslaskelman mukaan vuoden 2023 tilikauden tulos ennen poistoeroa, varauksia ja rahastosiirtojen muutoksia on 399 892,44 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittelystä esitetään:

1. että taseessa olevaa poistoeroa vähennetään 31 079,83 euroa
2. että vähennetään 320 000 euron investointivaraus Nurmelan kunnostus-/rakennushanketta varten

Tilikauden ylijäämäksi edellisten toimenpiteiden esitetään siirrettäväksi taseen omaan pääomaan Tilikauden yli-/alijäämä-tilille 110 972,27. Tämän jälkeen Ruoveden kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 4 262 390,17 euroa.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN OSASTOITTAIN

I. Hallinto-osasto

Tulosityksikkö		VAALILAUTAKUNTA				
<i>Vuonna 2023 kustannuksia aiheuttivat eduskuntavaalit keväällä ja syksyllä presidentinvaalien valmistelut.</i>						
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot	9 671	7 500		7 500	8 410	-910
Toimintamenot	-12 835	-9 966		-9 966	-11 161	1 195
Toimintakate	-3 164	-2 466		-2 466	-2 752	286
Tilikauden ylij./alij.	-3 164	-2 466		-2 466	-2 752	286

Tulosityksikkö		TARKASTUSLAUTAKUNTA				
<i>Tarkastuslautakunnan määrärahoissa iso osa menee tilintarkastuksen laskutukseen, jonka kustannus ylittyi.</i>						
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-18 004	-15 337		-15 337	-18 314	2 977
Toimintakate	-18 004	-15 337		-15 337	-18 314	2 977
Tilikauden ylij./alij.	-18 004	-15 337		-15 337	-18 314	2 977

Tulosityksikkö		LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
<i>Kokousmäärät ovat arvioidulla tasolla. Avustuksien määrä ylittyi.</i>						
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot	12 655	1 400		1 400	3 473	-2 073
Toimintamenot	-171 151	-146 702		-146 702	-154 103	7 401
Toimintakate	-158 496	-145 302		-145 302	-150 630	5 328
Tilikauden ylij./alij.	-158 496	-145 302		-145 302	-150 630	5 328

Tulosyksikkö	YLEISHALLINTO					
Yleishallinnon menojen ylityksessä yhteiset menot, tietojenkäsittelyn ja puhelinvaihteen ja arkistohoidot ovat ylittyneet.						
Yleishallinnon yhteisiin menoihin kirjattavat ict-palvelut ja toimistopalvelut ovat ylittyneet. Erityisesti ict-palveluiden osalta palveluntuottajien inflaatiotarkistukset olivat huomattavasti budjetoitua suuremmat.						
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot	179 961	169 474		169 474	169 987	-513
Toimintamenot	-859 594	-1 109 130		-1 109 130	-1 180 718	71 588
Toimintakate	-679 633	-939 656		-939 656	-1 010 731	71 075
Tilikauden ylij./alij.	-688 344	-966 367		-966 367	-1 030 792	64 425

Tulosyksikkö	MUU YLEISHALLINTO					
Tulosyksikön alkuvuoden toteuma alittaa talousarvion. Sekä joukkoliikenteen kustannukset ylittyivät palvelutason parannuksen vuoksi. Ely-keskusten sopimuksissa kuntien osuus on 1/3 kustannuksista.						
Avustuksia myönnetty 1 084 € (Ta2023 11 000 €). Kuntamallissa olleiden ukrainalaisten avustamisesta syntyi – 24 507 euroa nettokustannuksia saatujen avustusten jälkeen.						
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot	20 323	4 000		4 000	125 354	-121 354
Toimintamenot	-255 218	-264 815		-264 815	-321 078	56 263
Toimintakate	-234 896	-260 815		-260 815	-195 724	-65 091
Tilikauden ylij./alij.	-234 896	-260 815		-260 815	-195 724	-65 091

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 2023
yrittäjyys ja elinkeinot	-Hankitalain mukaisten kilpailutusten jakaminen osiin mahdollisuuksien puitteissa. -Markkinavuoropuheluiden käynnistäminen -Pienhankinnoissa tarjousten pyytäminen paikallisilta yrityksiltä	-Paikallisilta yrityksiltä saatujen tarjousten määrä ja niiden seuranta, kpl	- paikalliset pk-yritykset osallistuneet hyvin tarjouskilpailuihin ja tulleet valituiksi palveluntuottajiksi tai toimittajiksi
koulutusmahdollisuudet	Täydennyskoulutus	ks. yleinen henkilöstöhallinto	
ilmasto	-Hankintojen tarjouspyyntöjen kriteereissä huomioidaan hankinnan vaikutukset ilmastoon ja ilmastoystävälliset innovaatiot -Tulosteiden käytön vähentäminen	ei erillistä mittaria	- luovuttu pöytätyöstä osittain -ilmastokriteerit huomioitu kuljetuskilpailutuksessa

hyvinvointi- ja terveys	-sairauspoissaolot	ks. yleinen henkilöstöhallinto	
-------------------------	--------------------	--------------------------------	--

Tulosyksikkö	YHTEINEN HENKILÖSTÖHALLINTO
---------------------	------------------------------------

Tulosyksikön kustannukset ajankohtaan nähden ovat huomattavasti tasaista vauhtia korkeammat johtuen työterveyshuollon kustannuksista. Kelalta saatava työterveyshuollon korvaus 43 757 euroa.

Tilanne

Sairauspoissaolot per työntekijä 19,0 (18,8)

Tth-kustannukset per henkilö 805 € (527 €)

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot		30 000		30 000	43 757	-13757
Toimintamenot	-90 835	-131 988		-131 988	-150 730	18742
Toimintakate	-90 835	-101 988		-101 988	-106 974	4986
Tilikauden ylij./alij.	-90 835	-101 988		-101 988	-106 974	4986

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 6-3023
yritystä ja elinkeinot	-Henkilöstöä kannustetaan sisäiseen yritystä ja aloitteellisuuteen sekä tuomaan esiin työssään havaitsemiaan mahdollisuuksia parantaa toimintaa ja saada säästöjä	-Henkilöstön tekemät aloitteet (kpl) ja aloitekannustimen käyttöönotto	- rakenteellista aloite-toimintaa ei ole käynnistetty
koulutusmahdollisuudet	-Henkilöstön täydennyskoulutuksesta huolehditaan ja yhteisiä koulutuksia järjestetään	-Yhteiset koulutukset, kpl -Koulutuspäivät, lkm	- henkilöstö osallistunut koulutuksiin enemmän kuin vuonna, työ-/virkavapaata koulutukseen haettu 87 päivää. Huomioitava, että etänä toteutettaviin koulutuksiin ei usein haeta virkavapaata.
hyvinvointi- ja terveys	-Sairauspoissaolojen väheneminen	-Lyhytaikaiset sairauspoissaolot, päivien lkm.	- lukumäärää seurataan: 1-3 pv lisääntynyt, pidemmissä sairauspoissaoloissa vähentymistä. Sairauspoissaolojen vuoksi menetettiin 1906 työpäivää.
ilmasto	-Etätyön mahdollistaminen ja kannustaminen etätyöhön soveltuvaan toimintakulttuurin luominen	-Etätyöpäivien lukumäärä	- kunnassa tehtiin hr-järjestelmän tietojen mukaan 310 etätyöpäivää

Tulosyksikkö	TYÖLLISYYDENHOITO					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	To-teutuma	Poikkeama
Toimintatulot	256 952	225 300		225 300	306 612	-81 312
Toimintamenot	-764 687	-814 197		-814 197	-788 139	-26058
Toimintakate	-507 735	-588 897		-588 897	-481 527	-107 370
Tilikauden ylij./alij.	-507 475	-588 897		-588 897	-481 527	-107 370

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 2023
yrittäjyys ja elinkeinot	-Työpaja tuottaa palveluita kuntalaisille ja kunnan organisaatiolle.	- Myytyjen palveluiden määrä (€)	- seurattu, toteutunut 84 %:sesti
kulttuuriperintö	-Mahdollistaa asiakkaille osallisuuden kunnan toimintaan ja tarjoaa yksilöä tukevia elämyksiä	-Tapahtumat, joiden järjestämiseen työpajat osallistuvat (lkm, kpl)	- työpaja osallistunut tapahtumiin: noitakäräjien järjestelyssä auttamiseen ja kulttuuriparantolan siivoukseen
koulutusmahdollisuudet	-Palvelujakson jälkeen on tavoitteena sijoittua työelämään tai koulutukseen	-Työelämään ja koulutukseen sijoittuneiden lukumäärä (kpl)	Työllisyydenhoito
ilmasto	-Kierrätystoiminta kahdessa eri kierrätysmyymälässä	ei erillistä mittaria	
hyvinvointi- ja terveys	-Työllistää henkilöitä, jotka ovat työttömänä tai joiden työllistyminen on pitkittynyt tai jotka ovat syrjäytymisvaarassa	-Työllistettyjen määrä, kpl	Palkkatuetuuta työntekijöitä ollut 20 kpl. Kunnan eri osastot tarjonneet myös Pirhan kuntoututtavan työtoiminnan asiakkaille paikkoja ja työllisyydenhoito ollut tässä tukena.

Tulosyksikkö	ELINKEINOTOIMEN HALLINTO					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot	1 284				3 315	-3315
Toimintamenot	-137 291	-252 114		-252 114	-177 860	-74 254
Toimintakate	-136 007	-252 114		-252 114	-174 546	-77 568
Tilikauden ylij./alij.	-136 007	-252 114		-252 114	-174 546	-77 568

Tulosyksikkö	VARSINAINEN ELINKEINOTOIMI					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	poikkeama
Toimintatulot	108 960	43 250		43 250	92 829	-49 579
Toimintamenot	-208 322	-338 239		-338 239	-312 692	-25 547
Toimintakate	-99 362	-294 989		-294 989	-219 692	-75 126
Tilikauden ylij./alij.	-99 362	-294 989		-294 989	-219 692	-75 126

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 2023
yrittäjyys ja elinkeinot	-Tarjota laadukkaat neuvontapalvelut alkaville ja toimiville yrityksille -Yhteistyö yrittäjäyhdistyksen kanssa -Yritystontit ja toimitilat	-Järjestää laadukkaat neuvontapalvelut tarpeen mukaan -Tehdä aktiivista yhteistyötä paikallisen yritysten kanssa -Yritystontit ja toimitilat esille kunnan nettisivuille	-neuvontapalvelut toimivat -tehty aktiivista yhteistyötä yrittäjien kanssa -yritystontit ovat kunnan sivuilla
kulttuuriperintö	-Kulttuurimatkailu -Tehdään aktiivista yhteistyötä kunnan kulttuuritoimijoiden kanssa -Osallistutaan kulttuuritapahtumien järjestämiseen	- Kulttuurikohteet esille kunnan matkailussa -Tehdään aktiivista yhteistyötä	-kulttuurikohteet otettiin mukaan kunnan matkailuesitteeseen -tehdään aktiivista yhteistyötä
koulutusmahdollisuudet	-Yhteistyö TAMKin kanssa -Yritysten koulutustarpeet -Paikalliset koulutusmahdollisuudet	-Aktiivinen yhteydenpito TAMKin kanssa -Kartoittaa yritysten koulutustarpeita -Koulutusmahdollisuudet esille markkinoinnissa	-Tamkin kanssa on pidetty aktiivisesti yhteyttä -yritysten kanssa on keskusteltu koulutustarpeista
ilmasto	-Yritysten ilmastotietoisuus	-Järjestää infotilaisuus	-ei ole vielä ollut
hyvinvointi- ja terveys	-Yrittäjien hyvinvointi	- Järjestää hyvinvointiin liittyviä koulutuksia/tietoiskuja	-Hyvinvointimessut 2.9.

Tulosyksikkö	RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUYKSIKÖ					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	1 395 979	887 608		887 608	817 543	70 065
Toimintamenot	-1 321 363	-881 948		-881 948	-795 645	-86 303
Toimintakate	74 616	5 660		5 660	21 898	-16 238
Tilikauden ylij./alij.	66 261	-1 973		-1 973	14 264	-16 237

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
yrittäjyys ja elinkeinot	-Lisätään lähiruoan käyttöä julkisissa ateriapalveluissa ja määrätellään lähiruoka siten, että se on tuoretta ja jäljitettävää mahdollisimman lähellä tuotettua suomalaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään.	- Lähiruokatoimittajien määrä	Toteutunut osittain
ilmasto	-Kouluruoka tukee kestävästä ruokamurrosta lisäämällä tietoisuutta ilmastoviisaasta ruoasta ja tutustuttamalla lapsia uusiin makuihin ja raaka-aineisiin sekä korostaa hävikin pienentämisen merkitystä.	- Säännöllinen kasviruokapäivä - Ruokahävikin väheneminen	Toteutunut
hyvinvointi- ja terveys	- Ruokapalveluiden asiakkaiden hyvinvoinnista huolehditaan tarjoamalla täysipainoisia aterioita noudattamalla voimassa olevia suosituksia.	- Kouluterveyskysely	Toteutunut, oppilaat antaneet positiivista palautetta kouluruokailusta

Osasto	HALLINTO- JA TALOUSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	1 985 785	1 315 282		1 315 282	1 571 279	202 747
Toimintamenot	-4 181 989	-3 916 775		-3 916 775	-3 910 441	-53 995
Toimintakate	-2 196 204	-2 601 493		-2 601 493	-2 339 162	-256 742
Tilikauden ylij./alij.	-2 213 010	-2 635 837		-2 635 837	-2 366 870	-263 378

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Tulosityksikön talousarvioon sisältyvät toimintatuloina pääomavuokratulot ja muut myyntituotot.

Tilikauden yli- /alijäämässä ovat mukana verotulot, valtionosuudet, muut rahoitustuotot ja korkokulut.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	95 967	102 107		102 107	156 042	-53 935
Toimintamenot	-13 629	-8 000		-8 000	5 999	-13 999
Toimintakate	82 338	94 107		94 107	162 041	-67 934
Tilikauden yli-/alij.	33 051 830	12 274 707		12 274 707	12 351 009	-76 302

2. Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä

Tulosyksikkö	MUU SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO (YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO JA ELÄINLÄÄKINTÄ)					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-554 167	-141 896		-141 896	-190 074	48 178
Toimintakate	-554 167	-141 896		-141 896	-190 074	48 178
Tilikauden ylij./alij.	-554 174	-141 909		-141 909	-190 079	48 170

Osasto	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-21 641 808	-141 896		-141 896	-190 074	48 178
Toimintakate	-21 641 808	-141 896		-141 896	-190 074	48 178
Tilikauden ylij./alij.	-21 641 815	-141 909		-141 909	-190 079	48 170

*

3. Sivistysosasto

Sivistyslautakunnan alainen toiminta

Toiminnan päätavoitteet:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on kasvatuksen ja koulutuksen peruspalvelujen ja niiden vaatimien tukipalveluiden järjestäminen kuntalaisille varhaiskasvatukseen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön sekä vapaa-ajan toiminnan osalta. Palvelujen tuottajina ovat ryhmäperhepäivähoito, päiväkotit, koulut ja oppilaitokset, kirjasto, vapaa-aikatoimi sekä toimiva hallinto. Vapaan sivistystyön osalta yhteistyötä tehdään Merikanto-opiston kanssa. Lukiokoulutusta hallinnoi Sastamalan koulutuskuntayhtymä (Sasky). Talousarvion tavoitteet pohjautuvat voimassa olevaan kuntastrategiaan.

OPETUSTOIMINNAN HALLINTO

Opetustoiminnan hallinto käsittää mm. koulutoimiston, Ruoveden opiston sekä yhteisiä hankkeita ja kuluja. Opetustoiminnan hallinnossa toimivat sivistysjohtaja, hallintosihteeri sekä Ruoveden opiston sihteeri (40 %). Hallinnon tehtävänä on johtaa sivistysosaston toimintaa ja taloutta sekä järjestää opetustoimeen liittyviä hallinnollisia palveluita. Sivistystoimen palveluita toteutetaan lakien ja asetusten sekä valtakunnallisten ja paikallisten suunnitelmien mukaisesti sekä erilaisien hankkeiden kautta (hankehallinnointi). Yhteistyötä tehdään kuntalaisten ja eri toimijoiden kanssa sekä tarjotaan tukipalvelua opetustoimen henkilöstölle.

Taloudelliset tavoitteet

Tulosityksikkö	OPETUSTOIMINNAN HALLINTO					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	79 564	9 000		9 000	12 500	-3 500
Toimintamenot	-301 722	-233 340		-233 340	-229 001	-4 339
Toimintakate	-222 158	-224 340		-224 340	-216 501	-7 839
Tilikauden ylij./alij.	-222 158	-224 340		-224 340	-216 501	-7 839

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023
Yrittäjyys ja elinkeinot	-Yhteistyö palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä yrittäjien ja esim. muiden kuntien kanssa - Sisäinen yrittäjyys ja uudet ideat esiin - Markkinointi	- Toteutuneet palveluostot, yhteiset kokoukset, tapaamiset - Jaettu johtajuus, työryhmät, ideariihet - Viestintä	- palveluostoja esim. koulu kuljetusten, erilaisten ohjausten, koulutusten järjestämisessä - yhteistyökokoukset Ylä-Pirkanmaan kuntien ja yrittäjien kanssa palvelujen kehittämisessä -sisäiset palaverit - some-viestintää lisätty
kulttuuriperintö	- Yhteistyö kulttuuritoimijoiden kanssa	Toteutuneet yhteistyömuodot	- palaverit ja viestintä kulttuuritoimijoiden kanssa - toteutuneet taidenäyttelyt (Viljamakasiini, Kulttuuriparantola) ja tapahtumat - myönnetty avustukset kulttuuritoimijoille
koulutusmahdollisuudet	- Henkilöstön täydennyskoulutus - Kehityshankkeet - Alueellinen yhteistyö palvelujen suunnittelussa	- Toteutuneet koulutukset - Toteutuneet hankkeet -Yhteistyöpalaverien lkm	-täydennyskoulutusta turvallisuuteen, vuorovaikutukseen ja oppijoiden tukeen liittyen -hankkeet: Oikeus oppia,

	(resurssit, tarjonta) kuntien /kuntayhtymien/oppilaitosten kanssa		Lukemisen edistäminen, Liikkuva yläkoulu, Kestävä kehitys - alueellinen yhteistyö (5), Sasky (5) LAPE-ryhmä (10), HVA (14)
ilmasto	- Etäyhteyksien käyttö kokouksiin ja koulutuksiin osallistumisissa - Etätyö	-Etäkokousten/koulutusten lkm - Etätyöpäivien lkm	-etäkokouksia (alueelliset), hybridikokouksia ja etäkoulutuksia toteutettu paljon -etätyöpäivät mahdollistettu sopimuksen mukaisesti
hyvinvointi ja terveys	- henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen, terveisiin elämäntapoihin kannustaminen	- etätyöpäivät, riittävä resurssi, kehityskeskustelut, työnohjaus	-etätyöpäivillä tuettu työhyvinvointia -kehityskeskustelut ja työnohjaus toteutuneet

VARHAISKASVATUS

Ruoveden varhaiskasvatuksen tavoitteena on tuottaa kuntalaisille tarkoituksenmukaisia, joustavia ja laadukkaita varhaiskasvatuksen palveluja. Varhaiskasvatuksen hallinnossa toimii varhaiskasvatusjohtaja ja varhaiskasvatuksen sihteeri. Varhaiskasvatusta tarjotaan keskustan päiväkodissa sekä Jämkipohjan ja Visuveden ryhmäperhepäiväkodeissa, jotka toimivat kyläkoulujen yhteydessä. Palvelua tarjotaan monipuolisesti perheiden tarpeiden mukaan. Paikkakuntalaisille 1-5 vuotiaille lapsille (esikoulun alkuun asti) tarjotaan 20h/viikko maksutonta varhaiskasvatusta.

Toiminta perustuu Ruoveden kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Lisäksi jokaiselle lapselle laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen VASU, jonka toteutumista seurataan ja arvioidaan. Koko kunnan varhaiskasvatuksen yhteisinä teemoina ovat metsäpedagogiikka, lukeminen, liikunta ja kulttuuri. Päiväkotitoiminta Metsäpolku toimii Vihreä lippu – ohjelman mukaan ja tätä ajatusta toteutetaan myös ryhmäperhepäiväkodeissa Visuvedellä ja Jämkipohjassa. Päiväkotitoiminnassa on oma metsäryhmä, joka suunnittelee ja ideoi varhaiskasvatuksen metsäteemaista toimintaa. Varhaiskasvatuksessa huomioidaan vahvasti kestävä kehitys.

Toimintaa kehitetään arvioinnin kautta. Kehittämisen lähtökohtana on tiivis monialainen yhteistyö kunnan ja alueen eri toimijoiden kesken sekä perheiden kanssa. Tavoitteena on ennaltaehkäisevä, asiakaslähtöinen ja osallistava toiminta.

Taloudelliset tavoitteet

Tulosityksikkö	VARHAISKASVATUS					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	85 609	51 000		51 000	93 471	-42 471
Toimintamenot	-1 689 510	-1 675 251		-1 675 251	-1 700 163	24 912
Toimintakate	-1 603 901	-1 624 251		-1 624 251	-1 606 693	-17 559
Tilikauden ylij./alij.	-1 603 658	-1 627 840		-1 627 840	-1 606 693	-21 148

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023
yrityttäjä ja elinkeinot	- Osallisuuden, vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen, lasten oikeudet - Tutkiminen, uteliaisuus, omatoimisuus työtapoina	- Kyselyt perheille, vasu-keskustelut, blogi, mielipiteen kysyminen (lasten äänestykset), lapsikokoukset, avoin päiväkotitoiminta - Tutkimusretket, lasten portfoliot, toiminnan dokumentointi	kyselyt, vasu-keskustelut toteutuneet - blogi, lapsikokoukset, metsäraati, avoin päiväkotitoiminta (4 krt) toteutuneet

	<ul style="list-style-type: none"> - Ammatteihin, elinkeinoiniin tutustuminen, markkinointi 	<ul style="list-style-type: none"> - Ammatteihin liittyvät leikit, yritysvierailut (kauppa, pankki, kunnantalo jne.), messuille osallistuminen, esitteet, somen käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> - tutkimusretkiä 3-6-vuotiailla ryhmissä ja päiväkodilla - yritysvierailu ruokakaupassa ja Vinhan kirjakaupassa - ammattileikit leikitty
kulttuuriperintö	<ul style="list-style-type: none"> - Kotiseutu tutuksi, suunnitelma - Lukemisen, taiteen, musiikin kautta yhteistyötä - Tapahtumat (juhlat, perinteet, kulttuurihenkilöt /liputuspäivät) 	<ul style="list-style-type: none"> - Tutustumiskäynnit eri kohteisiin (kirkko, museo, näyttelyt) - Lukupassit, satutuntien määrä, yhteistyö kirjaston yhdistysten, taiteilijoiden, ikäihmisten kanssa, LANU-ryhmän toiminta - Tapahtumien määrä 	<ul style="list-style-type: none"> - tutustuttu taidenäyttelyihin ja pidetty oma Hyvän mielen näyttely - lukupassit kaikissa ryhmissä, satutunteja kirjastossa + kirjastokäynnit säännöllisiä (joka viikko 2 ryhmää), Kirjastoautolla käynnit ryhmissä. - Merikanto-opiston konsertti, lasten lauluesitys Honkalassa - LANU-ryhmään osallistuttu (2 krt) - tapahtumia: juhlapäiviin liittyvät tapahtumat salissa (ystävänäpäivä, laskiaisen, vappu, äitienpäiväkahvit, kevätjuhlat päiväkodilla ja ryhmissä)
koulutusmahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> - Eri taitojen oppiminen, kädentaidot, tunne- ja vuorovaikutustaidot, kielitaito, digitaidot - Henkilöstön osaamisen vahvistaminen/jakaminen - Alueellinen yhteistyö (kunnat, oppilaitokset) 	<ul style="list-style-type: none"> - Varhaiskasvatussuunnitelman toteutuminen (dokumentointi), vasu-keskustelut, miniverso-koulutus, kansainvälinen ystäväyspäiväkoti - Täydennyskoulutus, sisäinen koulutus, tiimityö, työn kierto, kehityskeskustelut - Yhteistyötapaamiset Ylä-Pirkanmaa, LAPE-ryhmä 	<ul style="list-style-type: none"> -miniverso-koulutus, häätäensiapukoulutus, AVIn koulutukset, Nepsy-koulutukset, Wilma-koulutus, ryhmien toiminnan arviointipalaverit -tiimipalaverit viikoittain, työn kierto säännöllisesti, TVA:t opettajille - yhteistyö Ylä-Pirkanmaa ja hva -LAPE-ryhmän tapaamiset
ilmasto	<ul style="list-style-type: none"> - Lasten ja henkilöstön luontosuhteen vahvistaminen, metsäpedagogiikka - Ympäristökasvatus, kestävä kehitys - Energian säästäminen, kulutuksen vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Metsämörri-koulutus, luontoretket/metsätoiminta, kasvien viljely - Vihreä lippu-toiminta, tapahtumat - Kierrätysmateriaalien käyttö, paperin vähentäminen, talviurheiluvälineiden kierrätys, rikkinäisten lelujen korjaaminen yhdessä 	<ul style="list-style-type: none"> -Metsämörri-koulutus, ohjelma käytössä kaikilla, luonto-/metsäretket joka viikko, kukkien kasvatus eskareilla -Vihreä lippu-toiminta aktiivista (roskien keräys-kampanja, hävikki-ruokaviikko), kierrätysmateriaalia käytetty paljon askartelussa
hyvinvointi- ja terveys	<ul style="list-style-type: none"> - Ruokakasvatus - Liikuntaan taitoa ja tottuma 	<ul style="list-style-type: none"> - Seurataan ruokahävikkiä, ruokateemat - Liikuntapaikkojen käyttö, urheiluseurojen tuki liikuntakasvatuksessa 	<ul style="list-style-type: none"> -uutena Vihreä lippu -teemana liikunta ja hyvinvointi (liikuntapäivä, liikunnallinen laskiaisrieha)

	- Palautumisen ja rauhoittumisen opettelu	- Rentoutus-, luku- lepo hetket, Lapset puheeksi –keskustelut, metsätoiminta	-säännölliset käynnit jäähallissa, urheilukentällä ulkokuntosalilla, ja hiihtoladuilla, viikoittainen, jumppasalivuoro jokaisella ryhmällä, eskareilla pyöräilypäivä, Ryhmiksillä ulkoillaan ja retkeillään paljon. Talvella hiihdetään ja luistellaan koulun pihassa ja kentällä . Metsä-Mörri toiminta tuo paljon ulkoilua, liikuntaa, oppimista ja hyvää mieltä.
--	---	--	---

ESI- JA PERUSOPETUS

Tavoitteena on laadukkaiden esi- ja perusopetuspalveluiden järjestäminen sekä niiden kehittäminen. Perusopetusta järjestetään Ruoveden yhtenäiskoulussa sekä Pekkalan ja Visuveden kyläkouluissa. Esiopetusjärjestelyt toteutetaan kyläkouluilla pääsääntöisesti yhdessä 1–2-luokkien opetuksen kanssa. Kirkonkylän esioppilaiden esiopetus järjestetään päiväkotia Metsäpolussa, jossa myös toteutetaan esioppilaiden täydentävä varhaiskasvatus. Järjestetään lasten aamu- ja ilta- päivätoimintaa tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Toiminnan laadukasta ja kustannustehokasta järjestämistä suunnitellaan ja seurataan sekä reagoidaan muutostarpeisiin. Varmistetaan, että opetusryhmät ovat pedagogisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla. Koulujen yhdysluokat ryhmitellään luokkakokojen mukaan tarkoituksenmukaisesti niin kauan kuin erityisen pieniä luokkaryhmiä kouluilla on. Perusopetuksen opettajien virkoja sekä avustajien toimenkuvia tarkastellaan oppilasmäärää vastaavaksi: lukumäärä ja rakenne. Varaudutaan mahdollisiin oppilasmäärien muutoksiin.

Opetusta kehitetään pedagogisesti koulutuksen avulla sekä opetushenkilöstön keskinäistä yhteistyötä lisäämällä. Opetusta arvioidaan kyselyjen, palautteen ja oppimistulosten avulla ja toimintaa kehitetään. Oppilaille luodaan turvallinen oppimisympäristö järjestämällä toimivat ja riittävät oppilashuoltopalvelut yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Toiminta sisältää monialaista yhteistyötä sekä arvioimalla ja kehittämällä oppilashuoltosuunnitelmien mukaista toimintaa. Oppilaiden hyvinvointia mitataan erilaisin kyselyin (mm. kiusaamiskyselyt, hyvinvointiprofiili, terveystarkastukset).

Koulu yhteisön hyvinvointia tuetaan lisäämällä liikuntaa ja toiminnallisuutta monipuolisia opetusmenetelmiä, sekä koulun ulkopuolista opetusta hyödyntäen ja liikunnallista välituntitoimintaa kehittämällä (liikkuva koulu, kerhotoiminta). Yhteisöllinen toimintakulttuuri on laadukkaan perusopetuksen, oppimisyhteisön hyvinvoinnin ja oppimismotivaation edellytys. Sitä rakennetaan toimivalla yhteistyöllä henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Yhteistyö perustuu arvostavaan ja toisia kunnioittavaan vuorovaikutukseen. Vuorovaikutuksen lähtökohtana on positiivinen pedagogiikka sekä vahvuuksien ja mahdollisuuksien näkeminen oppimistilanteissa. Oppilaiden osallisuutta toimintakulttuurin kehittämisessä lisätään (oppilaskunta, kummitoiminta, tukioppilastoiminta, ryhmänohjaustunnit, yhteistyö ruoka- ja siivoushuollon kanssa). Kodin ja koulun yhteistyötä kehitetään (esim. viestintä, tiedotus, keskustelut) ja vanhempaintoimikuntien toimintaa tuetaan.

Yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä kehitetään (esim. nivelkohdat, henkilöstön yhteistyö, iltapäivätoiminta). Yhteistyötä lisätään 3. sektorin toimijoiden kanssa (ikäihmiset, yhdistykset, yritykset).

Taloudelliset tavoitteet

Tulosyksikkö	PERUSOPETUS (0-9 luokat, yhtenäiskoulu, Pekkala, Visuvesi)					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	172 186	164 100		164 100	174 911	-10 811
Toimintamenot	-4 036 110	-4 231 232		-4 231 232	-4 217 517	-13 715
Toimintakate	-3 863 924	-4 067 132		-4 067 132	-4 042 606	-24 526
Tilikauden ylij./alij.	-3 863 935	-4 067 141		-4 067 141	-4 042 615	-24 526

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023
yrittäjyys ja elinkeinot	<ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan lukuvuosittain paikallisiin yrityksiin ja elinkeinoihin - Yrittäjyyskasvatus, yrittäjämainen asenne ja toimintatapa - Työelämätaitojen opettelu, yhteistyö 4H-yhdistyksen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - Yritys-/yrittäjävierailujen määrä, oppilaiden esitelmät, vanhemmat omien ammattiansa edustajina vierailemassa - Yrityskylä-koulutusohjelman käyttö 1-9 lk, yrittäjyys valinnaisaineeksi, yhteiskuntaopin yrittäjyysjaksot 4. ja 9. lk, oppilaanohjaus, luokkien varainhankinnat - TET-jaksot, Ajokortti työelämään 	<ul style="list-style-type: none"> - yritysvierailut- ja vierailijat toteutuneet kaikilla kouluilla - Yrityskylä-malli käytössä valinnaisaine ei toteutunut - TET-jaksot ja yhteiskuntaopin ja oppilaanohjauksen yrittäjyysjaksot toteutuneet - luokkien varainhankinta - yhteistyö 4H-yhdistyksen kanssa - yrittäjyystyöryhmä kokoontunut
kulttuuriperintö	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden ja opetushenkilöstön tutustuttaminen Ruoveden kulttuuriperintöön - Kulttuuriperintö tunnetuksi kotimaassa ja ulkomaille - Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurikasvatussuunnitelma valmiiksi ja suunnitelman toteuttaminen - Kulttuuriperintö näkyviin; juhlat, tapahtumat, sosiaalinen media - Toteutuneet yhteistyötavat 	<ul style="list-style-type: none"> kulttuurikasvatussuunnitelma yläkoulun osalta kesken, suunnitelmaa toteutettu: retket luonto- ja kulttuurikohteisiin, elokuvat, teatteriesitykset, etäopastuksiin osallistuminen, paikallisten taiteilijoiden töihin tutustuminen, runotyöpajat, koulujen juhlat, liputuspäivien huomioiminen koulujen toiminnassa - tapahtumat ja toiminta näkyvät somen kautta
koulutusmahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> - Osaamisen vahvistaminen ja jakaminen, opetuksen kehittäminen - Valinnaisaineiden monipuolisuus - Oppilaitosyhteistyö/ kansainvälisyys 	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutusten määrä, kouluterveyskysely, kehityskeskustelut - Tarjotut/toteutuneet valinnaisaineet - Toteutunut yhteistyö, lukio, varhaiskasvatus 	<ul style="list-style-type: none"> - yhteistyö kirjaston kanssa; lukukampanjat, e-kirjat - koulutusta: Veso-päivät, kiinnipitokoulutus, Avekki- ja Verso-koulutus, eriyttäminen, tunnetaidot paloturvallisuus-koulutus, Oikeus oppia- hankkeen työryhmä, Allu-testien käyttöönotto, Sankari-koulutus,

			työhyvinvointikoulutusta, ea-koulutus -kouluterveykysely tehty (4-5 lk, 8-9 lk) -kehityskeskustelut, yhteistyö esim. ilmastonhankkeissa, tapahtumissa, Merikanto-opiston ja Vinhan kanssa
ilmasto	- Ympäristökasvatus, kestävä kehitys (hanke) - Kulutuksen vähentäminen - Energiansäästö, tehokkuus	- Kestävän kehityksen työryhmät (oppilaat ja opettajat) - Ruokahävikin seuraaminen löytötavarat/kierrätys - Koulukuljetukset järjestetään tehokkaasti, sähkönsäästö (valojen käyttö)	- kestävä kehityksen työryhmät toimivat, Vihreä lippu-toiminta, ruokahävikiseuranta, löytötavarakierrätys, kierrätys ja lajittelun opettelu (materiaalit, oppikirjat), koulun puutarhan hoito ja käyttö, leivonta, perunnasto, mehunkitto, koulukuljetukset suunniteltu tehokkaiksi, valojen turhaa käyttöä vältetty
hyvinvointi- ja terveys	- Oppilaiden ja opetushenkilöstön hyvinvoinnin edistäminen - Liikkuva koulu, toiminnallinen opetus - Oppilaiden ja henkilöstön osallisuuden ja yhteistyön lisääminen, yhteistyö ikäihmisten, yhdistysten ja seurojen kanssa	- Omat kyselyt, hyvinvointiprofiilit, kouluterveykysely, kehityskeskustelut, oppimiskeskustelut, Lapset puheeksi -keskustelut - Väikkäritoiminta, viikon liike, liikunnalliset teemapäivät, koulutus - Oppilaskunnan vuosikellon rakentaminen, toteutuneet kokoukset, kyselyt	-Kyselyt toteutettu -Kehityskeskusteluja toteutettu -henkilökunnalla käytössä työnohjaus - osallistuttu Soli-tukimukseen -MOVE-testit, kummioppilastoim., lapset puheeksi -keskustelut, oppimiskeskustelut -väikkäritoiminta (koulutus), liikuntapäivät- ja retket, koulunuorisotyö, tunnetaito-ohjaus, ulkoluokkaopetus, yhteistyö ikäihmisten kanssa (koulumum-mola, lukuhanke), oppilaskunnan kokoukset, teemaviikot ja -päivät, Loisto-tiimin kokoukset

LUKIO

Tavoitteena on säilyttää vetovoimainen lukiokoulutus Ruovedellä markkinointia ja toiminnan sisältöjä kehittämällä yhteistyössä SASKYN kanssa. Lukiossa on mahdollista opiskella ratsastusta sekä harjoitella tavoitteellisesti esim. jääkiekkoa, pesäpalloa ja elektronista urheilua. Painotuslinjana lukiossa on tarjolla myös eläinlääketieteellinen linja. Koulutuksen määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sovitaan tarkemmin SASKY koulutuskuntayhtymän ja Ruoveden kunnan välillä vuosittain. Oppivelvollisuuden laajentaminen lisää velvoitteita ja kustannuksia. Yhteistyöllä perusopetuksen ja Ruoveden opiston kanssa sekä alueellisella yhteistyöllä varmistetaan monipuolinen kurssitarjonta sekä osaavan työvoiman saanti.

Taloudelliset tavoitteet

Tulosyksikkö	RUOVEDEN LUKIO (hallinto, opetustoim.kv.toiminta)					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	1 908				2 720	-2 720
Toimintamenot	-524 536	-443 785		-443 785	-538 829	95 044
Toimintakate	-522 628	-443 785		-443 785	-536 109	92 324
Tilikauden ylij./alij.	-522 628	-443 785		-443 785	-536 109	92 324

MUUT OPPILAITOKSET

Tavoitteena on taata lapsille ja nuorille mahdollisuus harrastaa ja opiskella musiikkia soittaen, laulaen ja tanssien. Merikanto-opisto tuottaa Ruovedellä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset palvelut musiikin ja tanssin taiteenaloilla. Lisäksi järjestetään varhaisiän musiikkikasvatusta eli muskariopetusta ja tanssin opetusta.

Taloudelliset tavoitteet:

Tulosyksikkö	MUUT OPPILAITOKSET					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-59 496	-52 900		-52 900	-58 255	5 355
Toimintakate	-59 496	-52 900		-52 900	-58 255	5 355
Tilikauden ylij./alij.	-59 496	-52 900		-52 900	-58 255	5 355

RUOVEDEN OPISTO

Ruoveden Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta lapsille, nuorille ja aikuisille. Tavoitteena on edistää elinikäistä oppimista ja tarjota harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille, kehittää kansalaisvalmiuksia teemalla ”aktiivinen kansalainen”. Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita, taloudellisesti tuotettuja ja helposti saatavilla. Tarjonnassa on taideaineiden, käsityön ja musiikin kursseja, kieli- ja kirjallisuuskursseja, kotitalouden, liikunnan ja tietotekniikan kursseja sekä yhteiskunnallisia aineita ja yleisöluentoja eri aihealueet huomioiden. Kursseja järjestetään myös yhteistyössä perusopetuksen tai lukion kanssa.

Kurssitarjontaa suunniteltaessa otetaan huomioon kuntalaisten toiveet ja pyritään näin vastaamaan paikallisiin sivistystarpeisiin, yhteiskunnallisiin muutoksiin sekä kulttuuriperintökasvatuksellisiin näkökulmiin. Jatkossa pyritään lisäämään erityisesti lyhytkurssitarjontaa sekä nuoria kiinnostavia kursseja. Pyritään suunnittelemaan kursseja, joissa yhdessä tekeminen ja oivaltava osallisuus ovat keskiössä. Ilmastonäkökulma pyritään huomioidaan kurssitarjonnassa ja Opiston toiminnassa esim. Hinku-teemalla. Edistetään tietoisuutta ilmastoystävällisestä elämäntavasta.

Taloudelliset tavoitteet

Tulosyksikkö	RUOVEDEN OPISTO					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	25 001	16 500		16 500	30 395	-13 895
Toimintamenot	-111 661	-120 512		-120 512	-119 771	-741
Toimintakate	-86 660	-104 012		-104 012	-89 376	-14 636
Tilikauden ylij./alij.	-86 660	-104 012		-104 012	-89 376	-14 636

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023
yrittäjyys ja elinkeinot	- Opetuspakettien osto paikallisilta yrittäjiltä, yrittäjyyttä ja yritteliäisyyttä edistäviä ja palvelevia kursseja, maksullinen palvelutoiminta (esim. hygieniapassi-, EA-kurssi)	- Yrittäjien lukumäärä, kurssin osallistujamäärä, tutkinnon suorittaneiden määrä	-Kurssikokonaisuuksia ostopalveluina kevätkaudella paikallisilta toimijoilta 13 kpl. -Vierailevia luennoitsijoita yhteensä seitsemän (7) - Kurssitoiminnan ohella erillisten runo/musiikkiesitysten järjestäminen.
kulttuuriperintö	-Ruoveden tunnettavuuden lisääminen, kulttuuriperintö tutuksi kuntalaisille	Huomioidaan kurssitarjonnassa/ luennoissa sekä aineettomat (suullinen perinne, luonto, taide) että aineelliset näkökulmat (vanhat rakennukset, pihapiirit)	Hyödynnetty opetuksessa paikallista osaamista ja käsityöperinnettä (neulosmallit, raa'nut, puukot). -Kevätnäyttelyssä esillä laaja kirjo töitä eri kursseilta. -Osa yleisöluentojen aiheista paikallishistoriaa ja paikalliseen luontoon/retkeilyyn liittyviä.
koulutusmahdollisuudet	-Elinikäistä oppimista kaikille tasapuolisesti, kartoitetaan kuntalaisten toiveet kurssitarjontaan liittyen	-Palvelutytyväisyyskyselyt, nuorten maksuttomat kurssit, vuosittaiset opintosetelianomukset	-Maksuttomia ilmaisutaidon, metalligrafiikan ja kielten kursseja tarjottu koululaisille ja lukio-ikäisille. -Keväällä verkossa julkaistuun palautekyselyyn, vastasi 30 henkilöä
ilmasto	-Arjen taloustaidon kurssseja lisää, kokkikurssi, jossa painopiste mm. vegaani- ja hävikkiruuassa, seurataan opetusmateriaalin ja energian käyttöä, veden käyttöä, kierrätystä, verkko-kurssit	Kurssimaksut verkossa, sähköinen materiaali, opettajien päiväkirjat sähköisinä, opinto-opas sähköisessä muodossa	-yleisöluento varautumisesta ja arjessa säästämistä. -Kielten opettajilla e-materiaalia käytössä. -Yhteydenpito opiskelijoihin sekä tiedottaminen sähköisesti - Kurssien verkkomaksamisen suunnittelu aloitettu (Ceepos).
hyvinvointi- ja terveys	- Panostetaan hyvinvointia ja terveyttä edistäviin kursseihin, taide, luonto, varautuminen	- Osallistujamäärä, kurssien/luentojen lukumäärä	- Kursseja v. 2023 ollut kaikkiaan 107, osallistujia yhteensä n. 900. -Terveysten liittyviä luentoja, joista yhdellä jalkauduttiin luontoon. -Järjestetty koko perheen liikunnallisia ja tanssillisia iltapäiviä. - Kehitysvammaisten taidokerhon työt esillä Kulttuuriparantolassa.

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut ovat kaikenikäisten kuntalaisten peruspalveluja; kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Toiminnallaan kirjasto edistää sivistyksellisiä perusoikeuksia, lukutaitoa ja elinikäistä oppimista, tarjoaa virkistystä, edistää hyvinvointia sekä ehkäisee yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.

Kirjaston tehtävistä säädetään kirjastolailla (1492/2016): tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisäilytöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; luke- ja kulttuuritaitoa ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kirjaston palvelupisteet ovat pääkirjasto ja kirjastoauto, joka on yhteinen Virtain kaupungin kanssa. Kuulumme maakunnalliseen Pirkanmaan kirjastojen verkostoon, PIKI-kimppaan, jolla on yhteinen aineisto- ja asiakastietokanta, verkkokirjasto, käyttösäännöt, kuljetuspalvelu sekä PIKI-kirjastokortti. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös esimerkiksi e-aineistohankinnoissa ja markkinoinnissa. Yhteistoimintaa ja palveluita kehitetään jatkuvasti. Kimppatoiminnan tavoitteena on, että eri puolilla Pirkanmaata asuvat asiakkaat saavat käyttöönsä mahdollisimman samat palvelut ja aineistot. Huomioidaan PIKIn vuoden 2023 painopisteet toiminnassa. PIKI-kustannukset jaetaan asukaslukujen suhteessa; Ruoveden osuus vuonna 2023 on 0,79% kokonaismäärästä.

Taloudelliset tavoitteet

Tulosityksikkö	KIRJASTOPALVELUT					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	5 818	19 400		19 400	23 477	-4 077
Toimintamenot	-288 843	-325 222		-325 222	-325 738	516
Toimintakate	-283 025	-305 822		-305 822	-302 261	-3 561
Tilikauden ylij./alij.	-283 025	-305 822		-305 822	-302 261	-3 561

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023
yrittäjyyden ja elinkeinot	<ul style="list-style-type: none"> - Kehitetään kirjastoa toimintaympäristönä sekä kohtaamis- ja tapahtumapaikkana - Palvelujen ja tilojen saatavuutta kehitetään ja tilojen käyttöä tehostetaan omatoimikirjastohankkeella. Lisätään aukioloaikoja omatoimisilla aukioloajoilla 	<ul style="list-style-type: none"> -Kävijämäärä -Tapahtumien määrä -Palvelutarjonnan monipuolistuminen 	<p>Kirjastokäyntejä pääksto ja kstoauto yht. 29 233. Verkkokäyntejä PIKI-verkkokstossa 43 379. Tapahtumia/opastuksia yht. 107, josta yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa 38. Taidenäytt. yht. 11. PIKI-kirjastojen yhteistyö toteutui suunnitellusti: painopisteitä mm. visio- ja strategiatyö, yhteiset käytännöt, uudet käytösäännöt, e-aineistot ja verkkokoston sisällöt.</p> <p>Omatoimihanketta vietiin eteenpäin suunnitellusti. Järjestelmä asennettiin viikolla 42. Kiinteistöön tarvittavista muutostöistä uudet ulko-ovet asennettiin kesällä; muita töitä siirtyi yli vuodenvaihteen. Oma-toimisten aukioloaikojen avaaminen lykääntyi.</p>
kulttuuriperintö	<ul style="list-style-type: none"> - Kotiseutukokoelma / kotiseutuun liittyvän aineiston hankkiminen on yksi toiminnan painopiste - Kirjasto tekee yhteistyötä paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa mm. taidenäyttelyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Kotiseutukokoelman laajuus - Toteutunut yhteistyö 	<p>Uuden kotiseutuaineiston jatkuva seuranta. Kokoelmaa täydennettiin: mm. Ruovesi-lehden vsk 2007-2021 sidotus. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa toteutui mm. näyttelyissä.</p>
koulutusmahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjasto edistää ja tukee kaikenikäisten lukemista, lukutaitoja ja elinikäistä oppimista sekä edistää aktiivista kansalaisuutta - Henkilökunnan osaamista kehitetään 	<ul style="list-style-type: none"> - Monipuoliset toimintamuodot, lukemista edistävät tapahtumat, digituki. -Yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen, kulttuuritoimien, Opiston ja paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyömuotojen ylläpitäminen ja kehittäminen. -Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutuksiin 	<p>Lukemisen edistämistyö: monipuolinen kokoelma, hyvä uutuushankinta, lukupiiritoiminta, lukuhaasteet, lukudiplomi, kirjavinkkaus, satutunnit, Celia-kirjaston palvelut, vapaaehtoislukijatoiminta. Kirjastoautossa lasten lukupassikampanja kevät- ja syyskaudella. Digituki päivittäistä osana asiakaspalvelua. Lisäksi yhteistyö ATK Seniorit Mukanetin kanssa: opastukset joka toinen viikko kevät- ja syyskaudella.</p>

			Varhaiskasvatus- ja koulu yhteistyössä edetty suunnitelmien mukaan. Henkilökunnan ollut mahdollista osallistua lähinnä lyhyisiin alan etäkoulutuksiin.
ilmasto	<ul style="list-style-type: none"> - Kierto- ja jakamistalous on kirjaston ympäristötyön peruspilari - Kirjasto on ympäristötietoinen toimija 	<ul style="list-style-type: none"> - Hyödynnetään Vihreä kirjasto – materiaaleja. Lisätään ympäristötietoisuutta ja nostetaan esiin tutkittua tietoa - Arvioidaan omaa toimintaa ja vähennetään muovitusta 	Nostettiin teemaa esiin mm. aineistonäyttelyissä ja infonäytöissä. Aineiston muovitusta vähennetty. Asiakastilojen valaistusta parannettu/valaisimet uusittu led-valoiksi.
hyvinvointi- ja terveys	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjasto tekee yhteistyötä eri toimialojen kanssa edistämällä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta - Kirjasto on mukana kunnan hyvinvointityöryhmässä ja toimii yhteistyöverkostoissa - Osallistetaan asiakkaita toiminnan suunnitteluun 	<ul style="list-style-type: none"> - Mittareina kirjastokäyntien, lainausten ja tapahtumien määrä, tapahtumien kävijämäärä - Asiakaskyselyn tulokset 	Kirjastokäyntejä pääksto ja kstoauto yht. 29 233. Verkkokäyntejä PIKI-verkkokostossa 43 379. Lainoja pääksto ja kstoauto yht. 57 514 ; kasvua 4,6%. Kirjaston yksin järjestämiä tapahtumia ja opastuksia toteutui 69, osallistujia näissä yht. 1 173. Asiakaskysely siirrettiin kevääseen 2024.

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, fyysistä aktiivisuutta, liikuntaharrastusta sekä vahvistaa liikunnan kansalaistoiminnan elinvoimaisuutta paikallistasolla.

Kuntalaisten liikkumiselle luodaan edellytyksiä kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä. Terveyttä edistävälle liikunnalle luodaan edellytyksiä tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös kuntalaisten erityistarpeet.

Kunnassa luodaan ja kehitetään erilaisia matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia, kuten nyt rakenteilla olevat kuntoportaat. Lisäksi olemassa oleva lähiliikuntapuisto monine suorituspaikkoineen luo mahdollisuuden uuden tyyppiselle omaehtoiselle liikkumiselle. Liikuntapuisto yhtenäiskoulun ja päiväkodin vieressä luo hyvät ja monipuoliset puitteet koulun- ja varhaiskasvatukseen liikuntakasvatukselle. Kuntalaisten omaehtoista liikkumista tuetaan ja kannustetaan eri teemoin ja tapahtumin.

Kunnan ja seuraväen sekä alueellisten toimijoiden yhteistyötä tuetaan liikuntapalveluiden järjestämisessä. Seura-avustukset jaetaan hyväksytyin perustein. Urheiluseurat tekevät arvokasta työtä kuntalaisten liikkujina.

Aktivoinnin painopisteenä ovat työ- ja ikäihmisten terveystoiminnan lisääminen, liikkumattomien lasten ja

nuorten sekä perheiden saaminen liikuntaharrastusten pariin. Voimaa vanhuuteen mentorointikuntana koulutamme vertaisohjaaja ja kehitämme muiden toimijoiden kanssa yhdessä uudentyyppisiä ikäihmisten ryhmäliikuntamuotoja.

Liikuntatoimi huolehtii Urheilukeskuksen ja siihen liittyvien liikuntapaikkojen kunnossapidosta ja kunnostuksesta. Pekkalan ja Visuveden kyläkoulujen yhteydessä ylläpidetään lähiliikuntapaikkaa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja siitä huolehtiminen on Kuntalain mukaan kunnan perustehtävä. Taavoitteena hyvinvointityössä on lisätä kaikkien kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ennaltaehkäistä sairauksia sekä syrjäytymistä ja vahvistaa kuntalaisten osallisuutta. Terveyserojen ja eriarvoisuuden kaventaminen ovat myös hyvinvointityön tavoitteita. Hyvinvointityö kuuluu kaikille ja sen onnistuminen vaatii poikkihallinnollista yhteistyötä. Yhteistyö myös Ruoveden muiden toimijoiden kanssa on keskeisessä osassa. Näitä ovat esimerkiksi järjestöt ja seurakunta, yritykset, seurakunta, oppilaitokset sekä hyvinvointialue.

Taloudelliset tavoitteet

Tulosyksikkö	LIIKUNTAPALVELUT					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	36 340	22 639		22 639	36 451	-13 812
Toimintamenot	-289 188	-327 888		-327 888	-317 587	-10 301
Toimintakate	-252 848	-305 249		-305 249	-281 137	-24 112
Tilikauden yli./alij.	-259 247	-312 376		-312 376	-283390	-28896

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023
yrityttäjäisyys ja elinkeinot	- Reitistöjen kehittäminen, melonta, pyöräily, kävely - Yhteistyö liikunta-alan yrittäjien kanssa, liikunnan-edistämisyhjämän perustaminen	- Reitistöinfran rakentaminen ja sovelluskartat - Yhteistyötapaamisten järjestäminen, toteutuneet ryhmät, liikunnan-edistämisyhjämän kokoontumiset	Perustettu liikunnan-edistämisyhjämä, kokoontuu alkuvuodesta 2024. -yhteistyöpalaverit harrastustoimijoiden kanssa (3 krt) -porrastreenit, kesäjumpat liikuntayrittäjän toimesta Pirkan taipaleen reitistön esiselvityshanke vireillä,
kulttuuriperintö	- Liikunnallinen kulttuurimatkailu, Rengasniemen laavun minireitti, Tarjanneveden vesistöreitti	- Reitistöjen kehittäminen ja tuotteistaminen	Vesistöreitistöjen kehittämiseen liittyvä hanke toteutunut jatkovalmistelu vireillä,
koulutusmahdollisuudet	- Aktiivinen ja osallistuva kuntalainen	- Vertaisohjaajakoulutukset / lkm, osallistujamäärä - Hyvinvointikortit/ palautettujen määrä - Etäjumpat kylillä / lkm, osallistujien määrä - Yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen kanssa (välkäritoiminta)	- ikäihmisten liikuntapäivä, 60 henkilöä. Kävelykesäpallo 6 kertaa, keskimäärin 10 henkilöä. Penkkilenkki kesäkuukausina 12 kertaa, osallistua keskimäärin 6 henkilöä. -liikuntatuokion järjestäminen avoimessa

			päiväkotitoiminnassa -koulujen liikuntakulttuurin kehittäminen, liikkuva yläkoulu -hanke. yleisurheilukoulu ja viikokisat, molempia 6 kertaa. -uimakoulut keväällä ja syksyllä, kohderyhmä 5-8 vuotiaat. Perhetempukoulut Kirkonkylä, Jäminkipohja ja Visuvesi kussakin neljä kertaa
ilmasto	-Lähiliikkumisen lisääminen	- Uudet reitistöt asutuksen lähelle	-uusi frisbeegolfrata ja hyvinvointiportaat -frisbeegolf-kisojen järjestäminen, 6 krt
hyvinvointi- ja terveys	- Luonnossa liikkumiseen ja työmatkaliikuntaan kannustaminen, osallisuuden vahvistaminen - Elintapaohjauksen palvelutarjotin - EPT:n ja ehkäisevän mielenterveystyön toimintatavan kehittäminen	- Kuntokierrosten lukumäärä, palautetut hyvinvointikortit, kuntosalikortit hyvinvointiseteli - Toimenpiteet jalkauttamiseen ja juurruttamiseen - Työryhmän perustaminen, suunnitelman laatiminen	Kuntokierrokset 71337 kpl -kuntosalikortit 165 kpl -elintapaohjauksen palvelutarjotin julkaistu -liikuntaneuvonnan kehittäminen yhteistyössä Keiturin Soten kanssa. Liikuntaneuvonnassa vuoden aikana 2 henkilöä. -hyvinvointimessut 2.9. osallistujia noin 500 henkilöä. -hyvinvointityöryhmän kokoontumiset (4 krt) -ehkäisevä päihdetyön ryhmän kokoontumiset (6 krt) ja toiminnan suunnittelu -hyte-yhteistyö eri tahojen kanssa (vanhus- ja vammaisneuvosto, LAPE, opiskeluhoolto, Loisto-tiimi, liikenneturvallisuus, muut kunnat ja hva)

Tulosyksikkö	NUORISOTYÖ					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	56 301	50 000		50 000	64 914	-14 914
Toimintamenot	-147 123	-153 251		-153 251	-205 655	52 404
Toimintakate	-90 822	-103 251		-103 251	-140 741	37 490
Tilikauden yli./alij.	-90 822	-103 251		-103 251	-141 240	37 989

NUORISOTYÖ

Nuorisotoimen tavoitteena on edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistumista sekä tukea nuorten itsenäistymistä. Työtä tehdään nuorisolain hengessä, missä lähtökohtana on mm. yhteisöllisyys, osallisuus, yhteisvastuu, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja tasa-arvo, sekä nuorten kasvun tukeminen ja elinolojen parantaminen.

Työmuotojamme ovat järjestöjen tukeminen, toimintaryhmien ohjaaminen, kerho- ja leiritoiminta, retket, kulttuuri- ja nuorisotapahtumat sekä nuorisotila Vintin toiminta.

Nuorten kasvun tukemiseksi toimimme yhteistyössä vanhempien, koulujen, seurakunnan, järjestöjen sekä muiden nuorisotyötä tekevien kanssa.

Etsivä nuorisotyö:

Opetus- ja kulttuuriministeriö avustaa etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamista aluehallintoviraston kautta jaettavilla avustuksilla. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö on syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa.

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Etsivään nuorisotyöhön haetaan rahoitusta vuosittain, mutta toiminta ja rahoitus on luonteeltaan jatkuvaa.

Ruoveden etsivä nuorisotyö toimii myös Pirkanmaan alueen etsivän nuorisotyön koordinaattorina. Tehtävä on aluehallintoviraston nimeämä ja tehtävän suorittamiseen saa erillisen 100 % rahoituksen aluehallintovirastosta.

Taloudelliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023
yrittäjyys ja elinkeinot	- Nuorten kesätyöt Etsivä nuorisotyö pyrkii tukemaan nuorten työllistymismahdollisuuksia, nuoren vahvuuden mukaisesti. Ohjataan nuoria siten että paikalliset olot ja elinkeinot huomioidaan	- Kaikille 16-18-vuotiaille kesätyöpaikka Ohjautuneet nuoret. Nuorisotilasto.fi	-rekry-tilaisuus koululla keväällä -kaikille hakijoille kunnasta kesätyö
kulttuuriperintö	- Kulttuuriperintö mukaan nuorten toimintaan	- Kulttuurisuunnistus, kirkkovenesoutu, rap-paja	-kirkkovenesoutu toteutunut
koulutusmahdollisuudet	- Nuorten ohjaajakoulutus -Pyritään lisäämään mahdollisuuksia kouluttautua nuorille joilla on kouluttautumisen kanssa haasteita.	- Kerho-ohjaajakoulutuksen järjestäminen -Nuorten tukeminen oppisopimuskoulutuksessa ja oikean koulutusvaihtoehdon löytymisessä.	- ei toteutunut

ilmasto	- Hyötyliikunnan lisääminen -Etsivä nuorisotyö liikkuu hiilineutraalisti sähköllä	- Kävelen, pyöräillen tai kimppekyydeillä harrastuksiin -Työajot liikuttu hiilineutraalisti	-loma-aikoihin lisätty liikuntamahdollisuuksia -liikunnallisia tapahtumia -kimppakyydillä nuorisotiloihin
hyvinvointi- ja terveys	-Syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäisy - Osallisuus, vaikuttaminen	- Ryhmäyttäminen koulujen alkaessa, kaikille harrastus (kouluterveyskysely), nuorisotilojen, kerhojen kävijämäärät - Nuorisovaltuuston koontumiset	- ryhmäyttämiset toteutettu -harrastuskokeilut, retket (5), tapahtumat (5), leirit (6) - nuorisotila Vintillä kävijöitä keskimäärin 35 nuorta avoimissa illoissa. -nuorisokahvilatoiminta yhtenäiskoululla alkoi 1.12.23, kävijöitä 5-20/krt -Etsivän nuorisotyön nuorten kunto ja terveys on heikentynyt. Nuorten yleinen tilanne on heikompi ja nuoret ovat huonommassa kunnossa. Palveluihin pääsemisessä on myös haastetta.

KULTTUURITYÖ

Kulttuuritoimen tavoitteena on edistää myönteistä kuntakuvaa, vaalia arvokkaita kulttuuriperinteitä ja luoda hyvinvointia tarjoamalla elämyksiä sekä osallistamalla ja sitouttamalla ihmisiä aktiiviseen toimintaan.

Kulttuuritoimi järjestää tapahtumia ja yhteiskunnallisia tilaisuuksia. Se mahdollistaa myöntämillään avustuksilla myös paikallisia yhdistyksiä ja toimijoita toteuttamaan erilaisia kulttuurielämyksiä. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä taiteen eri alueilla ja eri ikäryhmät huomioiden.

Toimintaan kuuluu:

- kulttuuritapahtumien järjestäminen, myös yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa
- Ruoveden kotiseutumuseon toiminnan suunnittelu ja kehittäminen
- Lasten ja nuorten kulttuurityöryhmän toiminta, Lasten Pirkkaset –yhteistyöverkostossa toimiminen
- alueellinen yhteistyö mm. kulttuurivastaavien kanssa
- perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen 7-9 lk. yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- Viljamakasiinin sekä muun taidenäyttelytoiminnan organisointi ja muun kesätoiminnan suunnittelu ja kehittäminen
- Kulttuurihyvinvointityö

Taloudelliset tavoitteet

Tulosityksikkö	KULTTUURITYÖ					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot					44 937	-44 937
Toimintamenot	-46 794	-62 595		-62 595	-107 997	45 402
Toimintakate	-46 794	-62 595		-62 595	-63 060	465

Tilikauden yli./alij.	-46 794	-62 595	-62 595	-63 060	465
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma 1-12 2023		
yrittäjyys ja elinkeinot	- Kulttuuritarjonnassa huomioidaan paikalliset toimijat (yhdistykset ja yritykset), tuetaan avustuksilla yhdistyksiä	-Jaettujen avustusten määrä	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuriavustuksia myönnetty sekä tuettu tasapuolisesti eri toimijoiden yksittäisiä hankkeita; teatteri, konsertit, taide-työpajat, lukemisen edistäminen (= Lukeva Ruovesi ja Lukukinkerit -konsepti). -Tarjottu taidenäyttely- sekä työskentelytiloja mm. Vinha, Taideyhdistys sekä yksittäiset taiteilijat (Kulttuuriparantola/ Viljamakasiini). -Teatteriretken järjestäminen yhteistyössä Juupajoen kunnan kanssa. -Yhteistyötä Filmipyörän kanssa useiden elokuvavii-konloppujen järjestämisessä, ilmaislippuja tarjottu koululaisille kaikki ikäluokat huomioiden. -Koululaisille vapaalippuja kesän Ruoveden Teatterin näyttökseen. - Yhteistyötä Merikanto-Opiston kanssa: tarjottu esiintymisiä nuorille opiskelijoille. - Konserttien ja työpajojen järjestäminen, mm. Piha-Jazzit, Lasten Kyläkarnevaalit, Metsäfolk, runoillat (yht.työssä mukana ollut mm. Hehkumahku, Uulu, Vinha, Ruoveden opisto) 		
kulttuuriperintö	-Oman taidekokoelman tunnetuksi tekeminen, virtuaalinäyttelyt, taidenäyttelyjen järjestäminen, Noita-käräjien järjestäminen yhteistyössä käräjäyhdistyksen kanssa, Lanu työryhmä	- Kävijämäärät, tapahtumapalaute, työryhmän kokoontumiskerrat	<ul style="list-style-type: none"> - Runeberginpäivän sekä muiden isänmaallisten juhlapäivien järjestelyt. - Palaverit eri kulttuuritoimijoiden kanssa (Lanu, Pirkkaset, Operaatio Pirkkanmaa, Kuppi-hanke). -Pirkkasten Ruuti-klovnin vierailu kyläkouluilla, kulttuuritoimi koordinoi. -Kulttuuriparantolan toiminnan käynnistäminen; avajaiset 15.6. - Vaihtuvat taidenäyttelyt Kulttuuriparantolassa ja Viljamakasiinissa. -”Kohtaamisia Ruovedellä”-näyttelyn 		

			<p>digitalisointi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotiseutumuseo avoinna 28.6.-13.8., palkattu yksi kesätyöntekijä. - Kulttuurikohdebingon toteutus kesällä. - Noitakäräjät -markkinatorilla ohjelmaa
koulutusmahdollisuudet	-Yhteistyössä opiston kanssa	- Koulutusten määrä, osallistujamäärä	<ul style="list-style-type: none"> - Kuppi-hanke, Operaatio Pirkanmaan työpajat. - Taiteen katsomisen päivä - Julkisen taiteen seminaari -tapahtuma Kulttuuriparantolassa.
ilmasto	- Luontoarvot kulttuuritarjonnassa	- Luontoarvojen näkyminen toteutuneessa kulttuuritarjonnassa	<ul style="list-style-type: none"> - Etäkokouksia ja -koulutuksia toteutettu. - Etätyöpäiviä tarkoituksemukaisesti. - Yleisön kannustaminen tapahtumapaikoille kävelen/pyörällä. - Paperitilosten vähentäminen.
hyvinvointi- ja terveys	-Syrjäytymisen, yksinäisyyden ehkäisy kulttuurin avulla, kulttuurihyvinvointi, hyvinvointiseteli, Kulttuuriparantola	- Hyvinvointisetelin käyttäjämäärä, kulttuuritilan kävijämäärä	<ul style="list-style-type: none"> -Mukana Kuppi-hankkeessa -Kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjotin kunnan verkkosivuille. - Hyvinvointimessujen järjestäminen, yhteistyössä mukana kunnan eri osastoja. - Taidekilpailun järjestäminen lapsille heinäkuussa Kulttuuriparantolassa. - Vaihtuvat, maksuttomat taidenäyttelyt Kulttuuriparantolassa, näyttelytilan tarjoaminen Ruhalan kodin kehitysvammaisten taidekerhon töille. -Kulttuurikohdebingo kesällä; kuntalaisten ja matkailijoiden kannustaminen vierailemaan eri kulttuuri- ja hyvinvointikohteissa. - ”Lukemisen. Leikin. Liikunnan.” -reseptikirjan suunnittelun aloitus. - Jouluisen runomatinean järjestäminen huonokuntoisten vanhusyksiköissä.

Osasto	SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	462 728	274 639		274 639	483 774	-151 135
Toimintamenot	-7 494 982	-7 548 569		-7 548 569	-7 820 513	194 537
Toimintakate	-7 032 254	-7 273 930		-7 273 930	-7 336 738	43 401
Tilikauden ylij./alij.	-7 038 422	-7 284 665		-7 284 665	-7 339 500	35 438

4. Tekninen osasto

Teknisen toimen päävastuualueen tehtävänä on maankäytön suunnittelun, rakentamisen ja sen valvonnan, ympäristön-suojelun, tie- ja liikenneväyläverkoston sekä teknisen huollon hoitaminen, kehittäminen ja yhteensovittaminen kunnassa siten, että elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan, ja kuntalaisilla on nyt ja tulevaisuudessa terveellinen, turvallinen, virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö.

Teknisten palvelujen tuottamisessa ja ylläpitämisessä kuntalaisille pyritään kestävän kehityksen mukaisiin, tasa-arvoisesti kuntalaisten hyvinvointiin kohdistuviin, taloudellisesti edullisiin ja kestäviin ratkaisuihin.

Teknisen osasto jakautuu kahteen lautakunnan alaiseen toimintaan: tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta. Lisäksi vesilaitos toimii omana taseyksikkönään. Vesilaitoksen johtokuntana toimii tekninen lautakunta.

Vuokra-asunnoista vastaa kunnan omistama Ruoveden Asunnot Oy.

Voimassa olevan kuntastrategian tavoitteena on olla elinvoimainen, hyvän arjen kunta. Tekniselle toimialalle strategiassa on kaksi kehitettävää pääkohtaa: rakennetun ympäristön viihtyvyys ja mahdollistava maankäyttö.

Teknisen lautakunnan alainen toiminta

Tulosyksikkö	TEKNINEN HALLINTO
	<p>Henkilöstötavoitteet: Kesän aikana työpäällikön virka on toistamiseen täytetty. Kiinteistöpäällikön määräaikainen työsuhde on päättynyt ja myös yhdyskuntatekniikan päällikön virka on avoinna. Viimeisen vuosineljänneksen aikana henkilöstö tilanne jatkui vajavaisena, Tekninen johtaja oli poissa ja irtisanoutui vuoden loppuun mennessä, virkaa tehtiin sijaisjärjestelyin. Uusi kiinteistöpäällikkö aloitti marraskuun alussa ja yhdyskuntatekniikan virkaan siirrettiin työpäällikön tehtävää hoitanut. Rakennustarkastaja irtisanoutui ja työsuhde päättyi 27.11 tehtävään valmisteltiin sijaisjärjestely ostopalveluna 3kk ajaksi 1.1.2024 alkaen, oman rakennustarkastajan virka laitettiin hakuun. Lupasihteerin toimen sijaan tekninen lautakunta on hakenut lupaa hallintosihteerin viran täyttämiseksi. Perusteena on työn sujuvoittaminen jakamalla toimivaltaa myös sihteeristölle.</p> <p>Teknisen osaston henkilöstöselvitys on valmistunut. Henkilöstöselvityksen perusteella aiempien vuosien henkilöstövaje näkyy edelleen työkuormana uusissa työsuhteissa. Teknisen toimen organisaatio muutos ehdotusta pohdittiin syksyn aikana.</p> <p>Laatutavoitteet Teknisen osaston henkilöstössä on ollut vaihtuvuutta, mikä on osaltaan kuormittanut työssä olevaa henkilöstöä. Myös kunnassa muut käynnissä olleet rekrytoinnit ovat osaltaan vaikuttaneet henkilöstön jaksamiseen ja työtehtäviin.</p> <p>Vuoden aikana on tavoite käydä kehityskeskustelut henkilöstön kanssa alkaen johtaja ja päällikkötasolta alaspäin, alkaen teknisestä johtajasta. Tarkoitus saada täsmennettyä Teknisen osaston työntekijöiden tehtäväkuvia edelleen niin, että työ olisi jatkossa entistä mielekkäämpää ja palkitsevampaa. Henkilöstön osalta koulutusmahdollisuutta pyritään ylläpitämään niin, että osaaminen oman henkilöstön kohdalla säilyy ja pysyy ajantasaisena.</p> <p>Kehitystavoitteet: Isona kehitystavoitteena on työn mielekkyyden ja työssäjaksamisen edistäminen.</p> <p>Kunnan isoista linjauksista HINKU-kunnan tavoitteet asettavat uusia laatutavoitteita myös teknisen sektorin työtehtäviin.</p> <p>Taloudellisuustavoitteet:</p>

Teknisen osaston toimintatulot ovat vähintään talousarvion mukaiset. Toimintamenoihin vaikuttaa merkittävästi mm. aauraustarve sekä mahdolliset muut nopeat nopeaa reagoitua vaativat kiinteistöihin sekä muuhun omaisuuteen kohdistuvat korjaus- ja muutostyöt.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	59 462	19 050		19 050	80 125	-61 075
Toimintamenot	-429 811	-531 912		-531 912	-480 434	-51 478
Toimintakate	-370 349	-512 862		-512 862	-400 310	-112 552
Tilikauden ylij./alij.	-375 137	-516 689		-516 689	-404 137	-112 552

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma ,
yrittäjyys ja elinkeinot	Kunnassa jo toimiville ja sinne tulevien yritysten näkökulmat ja tarpeet huomioidaan tehtäessä toimitila- ja tilaratkaisuja kunnan omistamissa toimitiloissa Vapaana olevat toimitilat pyritään saamaan yrittäjien käyttöön mahdollisimman tehokkaasti	Kunnan kiinteistöihin tehtyjen perusparannus- ja kunnostustoimien määrä Vapaana olevien toimitilojen täyttämisen	<ul style="list-style-type: none"> - Työ on aloitettu strategiselta sijainniltaan merkittävän Nurmelan kiinteistöstä, jota kunnostetaan pitkälti perinteisin keinoin. Tarkoitus on, että tilaan siirtyy tekninen toimi. Suunnittelu ja korjaustoimet on keskeytetty vuoden aikana. - Kunnan hyväkuntoiset toimitilat ovat täynnä, tyhjien kiinteistöjen tarveselvitys tulee tehdä - Hakatielle on valmistumassa monitilaperiaatteella toteutettu tila, josta on tarkoitus tarjota toimisto- ja kokoontumistilaa paikallisille toimijoille ja yrityksille. Tila valmistuu vuoden 2023 aikana. - Tavoite on, että monitilan avulla myös kunnan huonokuntoisia kiinteistöjä päästäisiin vapauttamaan ja myymään tai tarvittaessa purkamaan. - Kiinteistöjen selvitys aloitettiin lautakunnan kiinteistökierroksella syksyllä 2023, vajavaisen henkilöstömäärän myötä selvityksen jatko siirtyy vuodelle 2024
kulttuuriperintö	Kunnan omistuksessa olevien museo- ja kulttuurikohteiden kunnostustoimet	Tehtyjen kunnostustoimien lukumäärä	<ul style="list-style-type: none"> - Museomäen kunnostusta tehdään sovittujen raamien puitteissa. - Pärekaton kunnostus raatoriihen osalta valmistui syksyllä.
koulutusmahdollisuudet	Henkilöstön jatkuva koulutus pitkin vuotta	Koulutusten lukumäärä Osallistujien lukumäärä	<ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstön vaihtuvuus on ollut suurta. Tämä tarkoittaa, että osa työajasta menee myös työntekijöiden perehdyttämiseen. Tämä vähentää kouluttautumisaikaa. Vesityökortti koulutus järjestettiin syksyn aikana kaikille päivystyksessä työskenteleville.
ilmasto	Toimitiloja huollettaessa huomioidaan energia- ja ympäristönäkökulmat niin, että niissä toiminta on kaikilla mahdollisimman energiatehokasta	Tehtyjen energiasäästötoimien lukumäärä Energiasäästötoimet MWh verrattuna aiempiin vuosiin	<ul style="list-style-type: none"> - Koulun ilmanvaihtoa on optimoitu. - Kunnan omistamille kiinteistöille kohdistettujen muiden kunnostustöiden yhteydessä myös energiatehokkuus on huomioitu. - Energiatehokkuutta on parannettu mm. ledvalaistuksen avulla (loisteputkien vaihtaminen led-valoiksi. (Yhtenäiskoulu, ala-asteen osa.)

		/toiminta kohde	Muita valaisimia vaihdetaan tarpeen mukaan, kun vanhat lamput tulevat käyttöiän päähän.
hyvinvointi- ja terveys	Huomioidaan ja optimoidaan työmäärä sekä käytössä olevat henkilöstöresurssit Kiinnitetään toiminnan huomio riskikohtiin	Kehityskeskustelut sekä tehtävänkuvien työstäminen yhdessä henkilöstön kanssa Raportoidaan kunnanhallituksella osavuosikatsausten yhteydessä	<ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstöselvitys on tehty ja se on valmistunut. Selvityksessä näyttyy työuupumus ja liiallinen työkuorma. - Kehityskeskusteluista ei ole pidetty. - Strategisesti keskustelut on tarkoitettu pitämään esimiestasolta alaspäin (alkaen teknisestä johtajasta),

Tulosyksikkö LIIKENNEVÄYLÄT

Talvihoidon kulut painottuvat ensimmäiselle vuosipuoliskolle. Toteutuma oli melko suuri johtuen aurauskertojen määrästä.

Laivarannan kaavoitusprosessia jatkettiin myös teiden osalta. Yleisellä tasolla teiden kunnossapitoon kiinnitettiin huomiota.

Laivarannan tiemuutos on kilpailutettu ja se on valmistunut.

Laivarannan ympäristö ja parkkipaikat on uudistettu suunnitelmien mukaisesti.

Katuvalaistuksen määrätavoite on pitänyt.

Kilpailutus energiatehokkaisiin valaituksiin on valmisteltu ja se toteutettiin syksyn aikana.

Asfaltti korjauksien kilpailutuksen myöhäinen ajankohta ja nopeasti alkanut talven tulo myötä työt siirtyivät kesäkaudelle 2024

Kadut ja katuvalaistus	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	5 368	5 090		5 090	4 764	326
Toimintamenot	-391 233	-392 209		-392 209	-421 157	28 948
Toimintakate	-385 865	-387 119		-387 119	-416 393	29 274
Tilikauden ylij./alij.	-612 918	-577 694		-577 694	-638 238	60 544

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
yrittäjyys ja elinkeinot	Katujen kunnossapidossa ja rakentamisessa hyödynnetään paikallisia yrityksiä hankintalain mahdollistamissa rajoissa.	Hankkeiden määrä	<ul style="list-style-type: none"> - Pienet katukunnostustyöt on toteutettu paikallisilla yrittäjien avulla. - Isommissa hankkeissa on käytetty sähköistä kilpailutusjärjestelmää (Cloudia), joka mahdollistaa tarjousten jättämisen kaikille yrittäjille. Samalla on huomioitu, että myös paikalliset yrittäjät saavat tiedon tarjouskilpailutuksesta.

koulutusmahdollisuudet	Henkilöstöä koulutetaan mm. tieturvakorttikoulutuksella	koulutukseen sijoituneiden lukumäärä (kpl)	- Henkilöstön vaihtuvuudesta johtuen koulutukseen osallistuminen on ollut vähäistä.
ilmasto	Katujen rakentamisessa pyritään hyödyntämään kierrätysmateriaaleja. Katuvalaistusta uusitaan taloudellisempaan LED-valaistukseen. Katuvalaistuksen kesäkatkoja ja yösammutuksia jatketaan.	Hankkeiden määrä Katuvalaistuksen ajastuksessa pyritään parempaan energia- tehokkuuteen niin, että valaisimien sammutusta tehdään silloin kun liikennettä ei ole.	- Katuvalaistus kilpailutetaan elokuussa 2023. Valmistunut syksyn aikana.
Hyvinvointi- ja terveys	Tavoitteena pitää liikenneväylät hyvässä ja turvallisuudessa kunnossa.	ei erillistä mittaria	- Teiden kuntoa on tarkkailtu osana muuta kenttätöitä. - Pieniä kunnostustoimia on tullut ja niitä on toteutettu tarpeen mukaan

Tulosyksikkö	YKSITYISTIET					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot						
Toimintamenot	-153 112	-180 043		-180 043	-150 421	-29622
Toimintakate	-153 112	-180 043		-180 043	-150 421	-29622
Tilikauden ylij./alij.	-153 112	-180 043		-180 043	-150 421	-29622

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
yrittäjyys ja elinkeinot	Yksityistieavustuksissa huomioidaan tasapuolisuus ja tarve Tiekunnille jaetaan yksityistieavustuksia määrärahojen ja hallintosäännön mukaisesti	Tiekuntien taloudellinen avustaminen mahdollistaa avustettujen teiden käyttämisen muuhunkin kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen	- Vuoden 2023 tieavustukset on jaettu. - Katuvalaistuksia on uusittu.
hyvinvointi ja terveys	Katuvalaistuksen tavoitteeksi on asetettu valaisimien määrään pysyttäminen vähintään ennallaan. Katujen hoitomäärien määrätaso pyritään pitämään kunnossapitostandardin mukaisena	Tuen tarkoituksena on parantaa tien vaikutuspiirissä asuvien kuntalaisten mahdollisuuksia asua haja-asutusalueella. Kaavatiet ja kevyen liikenteen väylät on pyritty pitämään	

		kunnossa myös talvi aikana.	
--	--	--------------------------------	--

Tulosyksikkö	YLEISET ALUEET					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	45 963	47 750		47 750	48 791	-1 041
Toimintamenot	-165 749	-126 857		-126 857	-146 466	19 609
Toimintakate	-119 785	-79 107		-79 107	-97 674	18 567
Tilikauden ylij./alij.	-188 892	-135 281		-135 281	-169 988	34 707

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talous- arviovuonna	Toteuma
yrittäjyys ja elinkeinot	Yleisten alueiden käyttö torikäytössä sekä muissa elinkeinoissa lisäävissä tapahtumissa.	Tapahtumien määrä	<ul style="list-style-type: none"> - Laivarannan ympäristöä on kehitetty yritys ja käyttäjä ystävällisempään suuntaan. - Yleisten alueiden kunto on varmistettu (mm. ruohonleikkuu) ennen tapahtuma käyttöä.
kulttuuriperintö	Puistot sekä torit yhtenä osana kulttuuripaikkoina. Mm. Konsertit, näytelmät.	Tapahtumien määrä	<ul style="list-style-type: none"> - Pyynikkilän aluetta on kunnostettu ja paikalle on hankittu mm. siirrettävä inva -Wc.
ilmasto	Puistojen ylläpito osana kasvillisuuden monimuotoisuutta.	ei erillistä mittaria	<ul style="list-style-type: none"> - Runebergin lähteen ennallistaminen valmistui ELY-keskuksen kunnossuunnitelman mukaisesti. Seuranta jatketaan vuosittain.
hyvinvointi- ja terveys	Yleisten alueiden ylläpidolla ja kehittämisellä lisätään hyvinvointia ja yleistä viihtyvyyttä Vanhoja kohteita kunnostetaan ja uusitaan lain edellyttämässä laajuudessa.	ei erillistä mittaria	<ul style="list-style-type: none"> - Tekninen toimi on osallistunut nopeasti ja ketterästi myös sivistystoimien suunnitelmien edistämiseen (mm. kulttuuri-parantola)

Tulosyksikkö	MAA- JA METSÄTILAT
Metsätiloista saatava tuotto ajoittuu talvikaudelle. Metsätiloista saatava tuotto näyttää ylittyvän johtuen osin pienten	

alueiden kunnostustoimista (Hyvinvointipuisto) sekä puun hintakehityksestä ja tarkoitusperiin pohjautuvasta suunnitelmallisesta kilpailutuksesta.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	161 012	100 000		100 000	192 140	- 92 140
Toimintamenot	-15 328	-36 300		-36 300	-9 000	-27 300
Toimintakate	145 684	63 700		63 700	183 140	-119 440
Tilikauden ylij./alij.	142 027	60 775		60 775	180 215	-119 440

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
kulttuuriperintö	Kunnan omistuksessa olevat metsät ja metsä- sekä maa-alueet	Noudatetaan metsänhoitosuunnitelmaa ja hyvää metsänhoitotapaa, joka huomioi myös metsien virkistyskäytön	- Suunnitelma on toteutunut kiitettävästi.
ilmasto	Kunnan metsämaa sekä puuston hoito ja myyminen Kunnan maa- ja metsäomaisuus osana Hiilineutraalin kunnan ilmastokompensaatiota	Huomioidaan jatkuvapitteinen metsänkasvatus Tehdään avohakkuut mahdollisimman pieninä alueina Huolehditaan hiiltä sitovan kasvuston ja puuston hyvinvoinnista	- Tredu on tarjonnut jatkuvapitteiseen metsänkasvatuksen liittyvää opiskelijatyö -hanketta (metsätalous opiskelijat). Ison alkukiinnostuksen jälkeen ei aktivoituneita opiskelijoita ole kuitenkaan ilmaantunut. .

Tuottoapuoli on sisäisestä laskutuksesta johtuen takapainotteinen.

Tulosityksikköön kuuluu Ruhalan ja Visuveden lämpölaitokset, lava-auto Toyota Dyna, pakettiauto Nissan sekä henkilönostin Dino 150T.

Ruhalan lämpölaitos on rakennettu tuottamaan lämpö myös entiselle emäntäkoululle. Emäntäkoulu ei lämpöä tällä hetkellä tarvitse, joten lämpölaitoksen kapasiteetti on nyt ylimitoitettu. Sen sijaan entinen Ruhalankoti eli nykyinen Vinsanvilla on majoituskäytössä ja käyttää lämpöä. Lämpölaitoksen lämmityspiiriin on liitetty myös yksityinen omakotitalo elokuussa 2023.

Visuveden lämpölaitos tuottaa vielä elokuun loppuun asti lämmön kolmelle kerrostalolle. Näistä taloista B-talo tyhjenee 31.8.2023 mennessä. Jatkossa sekä tyhjä B-talo että lämpölaitos on tarkoitettu myydä kunnan omistamalle Vuokratilat tytäryhtiölle.

A-talon vuodesta 2018 asti suunniteltu purku on kilpailutettu ja talo puretaan vuoden 2023 aikana.

Hakkeen hinta noussut viime vuodesta n. 15 % ja siinä on edelleen hyvin vahvaa nousupainetta.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	91 067	113 221		113 221	98 092	15 129
Toimintamenot	-79 957	-99 469		-99 469	-105 813	6 344
Toimintakate	11 110	13 752		13 752	-7 720	21 473
Tilikauden ylij./alij.	-11 428	-8 835		-8 835	-24 453	15 618

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
Yrittäjyys ja elinkeinot	Tavoitteena on tuottaa palvelut kuntalaisille mahdollisimman paljon kunnan omia yrityksiä työllistäen.	Annettujen urakoiden määrä oman kunnan yrityksille ja muualta oleville yrityksille.	- Pienissä hankkeissa on huomioitu aina paikalliset yrittäjät. Isommat työt on tehty lainsäädännön mukaisella kilpailutuksella.
Kulttuuriperintö	Tavoitteena on tuottaa erilaiset palvelut ottaen huomioon mahdollisimman paljon kulttuuriperintöön liittyviä asioita.	Tuhottujen kulttuurikohteiden määrä suhteessa säästettyihin.	- Nurmela kunnostetaan ja puukoulun käyttötarvikkeiden selvitys on ajankohtainen.
Koulutusmahdollisuudet	Mikäli koulutustarvetta tai -mahdollisuuksia ilmaantuu niihin tartutaan.	Työelämään ja koulutukseen sijoittuneiden lukumäärä.	- Työntekijöiden suuri vaihtuvuus on haastanut koulutuksen osallistumista.
Ilmasto	Toiminnassa pyritään ilmastoystävälliseen toimintaan.	Ei erillistä mittaria.	- Kesän 2023 aikana on teetetty HINKU-toimenpideohjelma, joka toimii pohjana HINKU-työn aloittamiselle.

Hyvinvointi ja terveys	Toiminnassa pyritään suorittamaan erilaiset toimet mahdollisimman turvallisesti erilaisia suojavarusteita käyttäen.	Työtapaturmien määrä ja työonnellisuuden arviointi työntekijöittäin.	- Suojavarusteiden käyttöä valvotaan hallintosäännön mukaisesti. Rikkeisiin puututaan heti.
------------------------	---	--	---

Tulosyksikkö	YLEISHYÖDYLLISET KIINTEISTÖT
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Muilla rakennuksilla käsitetään rakennukset, joilla ei ole vuokraajaa tai toiminta on muutoin sisäisenä vuokrana kohtuuttoman raskas. Tähän yksikköön kuuluvat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Puukoulu - Vanha Lastenkoti - Viljamakasiini - Pyynikkilä - Santamäki - Kotiseutumuseo - Visuveden A-talo - Tuuhosen leirikeskus <p>Rakennuksia ei pidetä seurannassa yksikkökohtaisesti vaan yhteisryhmänä.</p> <p>Rakennusten ylläpitoa joudutaan rahoittamaan verovaroin.</p> <p>Tämä rakennusryhmä pyritään pitämään mahdollisuuksien mukaan käytössä ja käyttökelpoisina. Yleishyödyllisten kiinteistöjen käyttö on ollut melko pientä lukuun ottamatta Vanhaa Päiväkotia ja Santamäkeä.</p> <p>Puukoulun remontointi ei edennyt alkuvuoden 2023 aikana.</p> <p>Vanha Lastenkoti Ruhlassa toimii nykyään lähinnä varastona ja sinne viedään sellainen tavaraa, jolla saattaa olla käyttöä tulevaisuudessa.</p> <p>Viljamakasiinin on ollut lähinnä taidenäyttely käytössä. Kellaritiloihin on varastoitu aikanaan nykyisin arvotonta tavaraa.</p> <p>Pyynikkilässä toimii Ruoveden kesäteatteri kesäisin. Myös muuta pienempää käyttöä kesäisin.</p> <p>Vanha Päiväkodin oikea pääty on toiminut kodinhoitajien tukikohtana. Vasempaan päätyyn on rakentunut kulttuuriparantola, joka on osa sivistystoimen kulttuuriperintötyötä.</p> <p>Rantamakasiineista kylän puoleinen toimii Katariina-laivan yrittäjän varastona. Rannan puoleista makasiinia operoi kesän ajan samat yrittäjät, jotka Katariina-laivan ravintolaakin pyörittävät.</p> <p>Santamäen yläkerta on vuokrattu ja alakerrassa on kunnan laitospöytä. Santamäen yläkerta on vuokrattu ja alakerrassa on kunnan laitospöytä.</p> <p>Kotiseutumuseota kunnostetaan.</p> <p>Visuveden A-talom purku on sovittu ja se tehdään vuoden 2023 aikana. Tuuhosen leirikeskuksesta on lähinnä kesäisin jonkin verran toimintaa.</p> <p>Yleishyödyllisten kiinteistöjen käyttö on ollut melko pientä lukuun ottamatta Vanhaa Päiväkotia ja Santamäkeä.</p> <p>Puukoulun remontointi ei edennyt alkuvuoden 2023 aikana, käyttötarkoitus tulee selvittää.</p>	

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	48 067	41 261		41 261	68 755	-27 494
Toimintamenot	-82 269	-258 646		-258 646	-219 262	-39 384
Toimintakate	-34 202	-217 385		-217 385	-150 509	-66 876
Tilikauden ylij./alij.	-51 972	-230 577		-230 577	-165 234	-65 343

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
Yrittäjyys ja elinkeinot	Tavoitteena on tuottaa palvelut kuntalaisille mahdollisimman paljon kunnan omia yrityksiä työllistäen.	Oman kunnan yrityksiltä saatujen urakkatarjousten määrä, kpl.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnassa toimivat yrittäjät huomioidaan pienien hankkeiden toteutuksessa. - Hankkeita kilpailutettaessa huomioidaan myös se, että alueen yrittäjät saavat tiedon meneillään olevista hankkeista,
Kulttuuriperintö	Tavoitteena on tuottaa erilaiset palvelut ottaen huomioon mahdollisimman paljon kulttuuriperintöön liittyviä asioita.	Kulttuurikohteille tehtyjen kunnostustoimien määrä, kpl.	<ul style="list-style-type: none"> - Tekninen osasto on osallistunut aktiivisesti kunnan kulttuuriperintöhankkeisiin (Kulttuuriparantolan rakentaminen)
Ilmasto	Toiminnassa pyritään ilmastoystävälliseen toimintaan.	Ei erillistä mittaria.	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteita on linjattu HINKU-toimenpideohjelmassa
Hyvinvointi ja terveys	Toiminnassa pyritään suorittamaan erilaiset toimet mahdollisimman turvallisesti erilaisia suojavarusteita käyttäen.	Työtapaturmien määrä (kpl) ja työhyvinvoinnin arviointi työntekijöittäin.	<ul style="list-style-type: none"> - Tekninen osasto valvoo työympäristössä toimimista hallintosäännön toimivaltasuhteiden mukaisesti.

Tulosityksikkö	TILAKESKUS					
Toimintatulot	2 217 226	2 305 748		2 305 748	2 419 673	-113 925
Toimintamenot	-2 222 298	-1 956 296		-1 956 296	-2 048 569	92 273
Toimintakate	-5 072	349 452		349 452	371 105	-21 652
Tilikauden ylij./alij.	-816 199	-456 912		-456 912	-454 066	-2846

Palolaitoksen kiinteistö on vuokrattu hyvinvointialueelle, sen henkilöstö on pääsääntöisesti ollut väistötiloissa rakennuksen sisäilmaongelmien vuoksi, nämä tilat kunta on luovuttanut vastikkeetta, ja niiden mahdolliset muut tulot on jäänyt saamatta.

Hyvinvointialue ei jatka vuokrasopimusta vaan tulevaisuudessa rakennuttaa tilat omaan taseeseen. Ja huollettu. Muita hyvinvointialueelle vuokrattuja tiloja on ylläpidetty, mm terveyskeskukseen on tehty ilmanvaihtokonehuoneen saneeraus/laajennus.

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
Yrittäjyys ja elinkeinot	Tavoitteena on tuottaa palvelut kuntalaisille mahdollisimman paljon kunnan omia yrityksiä työllistäen.	Oman kunnan yrityksiltä saatujen urakkatarjousten määrä, kpl.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnassa toimivat yrittäjät huomioidaan pienien hankkeiden toteutuksessa. - Hankkeita kilpailutettaessa huomioidaan myös se, että alueen yrittäjät saavat tiedon meneillään olevista hankkeista,
Kulttuuriperintö	Tavoitteena on tuottaa erilaiset palvelut ottaen huomioon mahdollisimman paljon kulttuuriperintöön liittyviä asioita.	Tuhottujen kulttuurikohteiden määrä suhteessa säästettyihin.	<ul style="list-style-type: none"> - Tekninen osasto on osallistunut aktiivisesti kunnan kulttuuriperintöhankkeisiin (Kulttuuriparantolan rakentaminen) - Puukoulun käyttötarkoituksen selvitys tulee tehdä.
Koulutusmahdollisuudet	Mikäli koulutustarvetta tai -mahdollisuuksia ilmaantuu, niihin tartutaan.	Työelämään ja koulutukseen sijoittuneiden lukumäärä.	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteita on linjattu HINKU-toimenpideohjelmassa
Ilmasto	Toiminnassa pyritään ilmastoystävälliseen toimintaan.	Ei erillistä mittaria.	<ul style="list-style-type: none"> - Tekninen osasto valvoo työympäristössä toimimista hallintosäännön toimivaltasuhteiden mukaisesti.
Hyvinvointi ja terveys	Toiminnassa pyritään suorittamaan erilaiset toimet mahdollisimman turvallisesti erilaisia suojavarusteita käyttäen.	Työtapaturmien määrä ja työonnellisuuden arviointi työntekijöittäin.	<ul style="list-style-type: none"> - Suojavarusteiden käyttöä valvotaan hallintosäännön mukaisesti. Rikkeisiin puututaan heti.

Ympäristölautakunnan alainen toiminta

Tulosyksikkö		KAAVOITUS				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Keskeneräiset kaavat saatetaan päätökseen saakka alkuvuodesta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuuhosen leirikeskuksen ranta-asemakaavan laatiminen - Haapasaaren kaavan päivitys <p>Uutena kaavoitustyönä aloitettu Laivarannan asemakaavan muutos, valmistuu keväällä 2022</p> <p>Vanhojen asemakaavojen ja yleiskaavojen ajantasaisuuden arviointi on syytä toteuttaa lähivuosien aikana kokonaisen alueelta.</p>		<p>Henkilöstö vaihtumisen johdosta vanhojen asemakaavojen ajantasaisuuden arviointia ei ole pystytty aloittamaan. Kaavoituskatsaus 2023-24 valmistui loppuvuodesta ja se viedään valtuuston hyväksyttäväksi alkuvuodesta 2024.</p> <p>Isoimpana kaavoitushankkeena hyväksytty kaava-aloite Murskemäen tuulivoima hankkeelle.</p> <p>Laivarannan kaavamuuos hyväksytty.</p> <p>Kaavoituskatsaus valmistelu oli työnalla 2023 aloittaneelle kaavoitus- ja rakennuspäällikölle,</p> <p>Edelleen jatkuvien henkilövaihdosten takia kaavoitustyötä on ostettu myös toimeksiantona ulkoiselta palveluntarjoajalta.</p>				
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	16 296	6 000		6 000	-4 686	10 686
Toimintamenot	-15 876	-43 000		-43 000	-7 835	-35 165
Toimintakate	420	-37 000		-37 000	-12 521	-24 479
Tilikauden ylij./alij.	420	-37 000		-37 000	-12 521	-24 479

Tulosyksikkö		RAKENNUSVALVONTA				
<p>Rakennus- ja toimenpidelupia on haettu Lupapiste.fi palvelussa kesäkuun loppuun mennessä puolet edellisvuotta vähemmän. Rakennustarvikkeiden hinnannousu ja taloustilanne ovat osaltaan vähentäneet rakentamista.</p> <p>Rakennusvalvonnan sähköinen lupapalvelu on käytössä. Luvat pyritään käsittelemään mahdollisimman pitkälle sähköisesti.</p> <p>Pyritään parantamaan rakennusvalvonnan asiakaspalvelua ja neuvontaa mm. internetsivujen ohjeistusta parantamalla.</p> <p>Toimistopalvelusihteeri irtisanoutui maaliskuussa. Täyttölupaa ei lupavalmistelijalle ole saatu haettua teknisen lautakunnan tehtyä päätös hallintosihteerin viran perustamisen takia. Lupavalmistelijan hakua ei aloitettu koska odotetaan uuden rakennustarkastajan virka täytettyä.</p> <p>Osoiterekisterin korjaukset käynnissä ja rakennus- ja huoneistorekisterin korjauksia tehdään rakennusvalvonnan resurssien mukaisesti.</p> <p>Lupamaksujen laskutus jäänyt alkuvuodesta henkilöstöresurssien takia jälkeen, laskutus saatu kiinni kesälomien jälkeen.</p> <p>Rakennustarkastaja irtisanoutui 27.11. tehtävää hoidettiin sijaisjärjestelyin tämän jälkeen.</p>						

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	58 796	80 282		80 282	42 378	37 904
Toimintamenot	-202 964	-182 792		-182 792	-104 142	-78 650
Toimintakate	-144 168	-102 510		-102 510	-61 764	-40 746
Tilikauden ylij./alij.	-144 168	-102 510		-102 510	-61 764	-40 746

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
yrityttäjäys ja elinkeinot	Pyritään ohjeistamaan elinkeinopuolta pitämään ajantasaista tietoa paikallisista yrityksistä	Ei erillistä mittaria	Kunnan alueella toimivat yritykset huomioitu muiden luvanhakijoiden tapaan
kulttuuriperintö	Kulttuuriperinnön huomiointi vanhojen rakennusten osalta noudattamalla kaavojen ja rakennusluovutuksen määräyksiä	Ei erillistä mittaria	Noudatetaan kaavoja ja määräyksiä niiden mukaisesti
koulutusmahdollisuudet	Ympäristöpuolen ja rakennusvalvontaan liittyvien koulutuksien hyödyntäminen	Ei erillistä mittaria	Sopivia koulutuksia käyty, mikäli niitä on ollut
ilmasto	Vihreän siirtymän ja energiatehokkuuden huomiointi rakennushankkeissa	Ei erillistä mittaria	Vihreän siirtymän huomiointi rakentamisessa tulee jo MRL ja asetusten
hyvinvointi- ja terveys	Ympäristö- ja rakennusvalvonnan työntekijöiden työhyvinvoinnista ja -terveydestä huolehtiminen	Poissaolomäärät	Sairaspoissaoloja ei alkuvuonna ole ollut.

Tulosyksikkö	YMPÄRISTÖNSUOJELU					
<p>Määrätavoitteet: Maa-aineslupia käsitelty kaikkiaan neljä, joista kaksi yhteislupia. Kolme luvista jatkolupia, yksi uudelle alueelle. Ympäristölupia ei myönnetty</p> <p>Laatutavoitteet: Laatutavoitteiden voi otaksua toteutuneen huomioiden asukkaiden naapurivalitusten kvaliteetin korreloidessa niiden määrän kanssa.</p> <p>Taloudellisuustavoitteet: Maa-ainesten valvontamaksujen kertymä oli budjetoitua suurempi, mutta toimintamenot ylittyivät kausi ja projektihenkilöiden palkkioista johtuen.</p>						
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama

Toimintatulot	47 147	35 500		35 500	50 321	-14 821
Toimintamenot	-67 246	-72 095		-72 095	-95 508	23 413
Toimintakate	-20 099	-36 595		-36 595	-45 187	8 592
Tilikauden ylij./alij.	-20 099	-36 595		-36 595	-45 187	8 592

Strateginen painopiste MALLI	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarvi- ovuonna	Toteuma
yrittäjyys ja elinkeinot	Ympäristölupien, rekisteröintien sekä ilmoitusmenettelyiden viivytyksetön käsittely	Läpimenoajat	pyrityt mahdollisimman viivyttysettömmään läpimenoajan huomioon ottaen lautakunnan kokousaikataulu
kulttuuriperintö	Kulttuuriperintökohteiden sekä luonnonmuistomerkkien huomioiminen luvusten yhteydessä	Ei erillistä mittaria	Kulttuurimaisemat pyritty huomioidaan lupaehdoissa.
koulutusmahdollisuudet	Osallistuminen monipuolisesti alan koulutuksiin. Lähikoulutukset palautuneet valikoimiin	Koulutuspäivien lukumäärä	kaksi lähikoulutuspäivä ja useampi etäkoulutus/-luento
ilmasto	Hinku-kunnaksi liittyminen vaatii ilmastonäkökohdan kaikkeen kunnan toimintaan. Hiilineutraalisuus tavoitteena	ei erillistä mittaria, mutta co2 ekt huomioitava ja seurattava kehityssuuntaa	kunnan Hinku-toimenpideohjelma valmistunut
hyvinvointi- ja terveys	Varovaisuus maastossa, tapaturmien ehkäisy ja suojavälineiden käyttö sekä henkinen resilienssi	sairauspoissaolot	1½ työpäivää

Osasto	TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ (ilman vesihuoltolaitosta)					
	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	2 521 310	3 294 752		3 294 752	3 000 354	246 452
Toimintamenot	-3 427 277	-4 256 189		-4 256 189	-3 767 686	-111 933
Toimintakate	-905 967	-961 437		-961 437	-767 332	-358 385
Tilikauden ylij./alij.	-2 096 018	-2 160 338		-2 160 338	-1 929 700	-291 661

Tulosyksikkö	VESIHUOLTOLAITOS
---------------------	-------------------------

Vesilaitoksen toiminta on vuonna 2023 ollut haastavaa, kun laitoksen johtajana on ollut kolme eri henkilöä. Loppuvuodesta on lisätty myös henkilökunnan koulutusta ja keskitytty huoltotoimien tehtäviin.

	TP 2022	TA 2023	TA muutos	TA muut. jälk.	Tilinpäätös 2023	Poikkeama
Toimintatulot	535 561	540 850		540 850	540 364	486
Toimintamenot	-480 507	-376 570		-376 570	-503 024	126 454
Toimintakate	55 055	164 280		164 280	37 340	126 940
Tilikauden ylij./alij.	-59 468	61 023		61 023	-65 074	126 097

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Toteuma
yrittäjyys ja elinkeinot	Vesihuoltolaitoksen toiminnassa pyritään työllistämään paikallisia toimioita hankintaohjeen mukaisesti.	Hankkeiden määrä	<ul style="list-style-type: none"> - Pienissä hankkeissa on huomioitu paikalliset yrittäjät. - Isommat työt on tehty lainsäädännön mukaisella kilpailutuksella.
kulttuuriperintö			.
koulutusmahdollisuudet	Vesihuoltolaitoksen henkilökunnan koulutusta tehostetaan.	Koulutuspäivien lukumäärä (kpl)	<ul style="list-style-type: none"> - Keypro –koulutusta on aloitettu kaikille vesilaitoksen työntekijöille.
ilmasto	Vesihuoltolaitoksen ympäristöluvan määräämät luparajat eivät ylity.	Viranomaisvalvonnan raportit	
hyvinvointi- ja terveys	Vesihuoltolaitoksen toiminta ei vaaranna kansalaisten hyvinvointia tai terveyttä.	ei erillistä mittaria	<ul style="list-style-type: none"> - Suojavarusteiden käyttöä valvotaan. - Vesikatkot ym. hoidetaan heti oman henkilöstön resurssien puitteissa.

4.1.5 Kunnanhallitus/rahoitus

Tulosyksikkö		KUNNANHALLITUS/RAHOITUS				
<p><i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i></p> <p>Tulosyksikön talousarvioon sisältyvät toimintatuloina pääomavuokratulot ja muut myyntituotot.</p> <p>Tilikauden yli- /alijäämässä ovat mukana verotulot, valti- onosuudet, muut rahoitustuotot ja korkokulut.</p>		<p>Tulosyksikön toimintatuotot ylittäneet talousarvion niin ve- rotulojen kuin valtionosuuksien osalta.</p>				
	TP 2022	TA 2023	TA:n muutos	TA + muutos	Tilinpäätös 2023	Poik- keama
Toimintatulot	95967	102107		102107	156 042	53 935
Toimintamenot	-13629	-8 000		-8 000	40 805	48 806
Toimintakate	82338	94 107		94 107	196 848	102 741
Tilikauden ylij./alij.	33 034 336	12 274 7070		12 274 7070	12 316 948	42 241

4.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKEMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU					
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos					
(sisäiset / ulkoiset)					
	TA 2023	TA muutokset	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 638 880		5 638 880	5 752 814	-113 934
Myyntituotot	2 651 382		2 651 382	2 259 755	391 627
Maksutuotot	156 682		156 682	140 137	16 545
Tuet ja avustukset	432 200		432 200	709 894	-277 694
Muut toimintatuotot	2 398 616		2 398 616	2 643 028	-244 412
Toimintamenot	-16 373 067		-16 373 067	-16 146 683	-226 384
Henkilöstökulut	-7 469 727		-7 469 727	-7 532 796	63 069
Palvelujen ostot	-4 946 720		-4 946 720	-4 625 863	-320 857
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 933 496		-1 933 496	-1 859 398	-74 098
Avustukset muille	-789 300		-789 300	-588 018	-201 282
Muut toimintamenot	-1 233 824		-1 233 824	-1 540 608	306 784
Toimintakate	-10 734 187		-10 734 187	-10 393 869	-340 318
			0		0
Verotulot	10 298 000		10 298 000	10 375 699	-77 699
Valtionosuudet	1 978 500		1 978 500	1 881 271	97 229
Rahoitustuotot ja -kulut	-96 200		-96 200	-132 001	35 801
Korkotuotot muilta	0		0	2	-2
Muut rahoitustuotot	54 500		54 500	120 412	-65 912
Korkokulut	-140 700		-140 700	-239 349	98 649
Muut rahoituskulut	-10 000		-10 000	-13 065	3 065
Vuosikate			0	1 731 100	-1 731 100
			0		0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 379 558		-1 379 558	-1 331 207	-48 351
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 379 558		-1 379 558	-1 331 207	-48 351
Satunnaiset erät	0		0	0	0
Tilikauden tulos	66 555		66 555	399 892	-333 337
			0	31 080	-31 080
			0		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	99 173		99 173	430 972	-331 799

4.3 Investointiosan toteutuminen

Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvässä investointiohjelmassa oli budjetoitu investointeihin yhteensä 2 095 500 euroa. Investointien euromääräinen toteuma 2023 vuonna oli 991 290 euroa (netto).

Investointiosaan kohdistui v. 2023 talousarviomuutoksia seuraavasti (taulukon huomioitavaa sarake)

- vinsanvillan sähköliittymä vähennys 15 000 e
- sote-palveluiden tilamuuokset vähennys 50 000 e
- teknisen osaston toimistotilojen työtekniisiin parannukset 25 000 e
- vesihuoltolaitoksen määrärahojen uudelleen suuntaaminen

Investointiohjelma 2023			
Sarake1			
	ta 2023	Toteuma	huomioitavaa
IRTAIN OMAISUUS	20 000	29 851	
ICT-investoinnit	20 000	29 851	
TALONRAKENNUS	1 605 500	721 441	
SoTe-palveluiden rakennukset			
Paloasema	100 000	1 150	
SoTe palvelujen tilamuuokset	100 000	76 478	ta-muutoksella vähennetty 50 000 euroa alkuperäisestä
Polin IV-kone remppa 1	350 000	359 478	
		437 106	
Koulut ja päiväkodit			
Yhtenäiskoulu loistepukivalaistuksen uusiminen, energiansäästö HINKU	30 000	22 237	
Yhtenäiskoulun sähkökellojärjestelmä	10 000	0	
Oivansalin äänieristys	7 500	8 787	
Tietotekniikka ja äänentoisto koulussa	10 000	0	
Lämmitystavan muutos, Visuvesi	100 000	34 316	
		65 340	
Muut rakennukset			
Nurmela, Luottola ja kunnantalo lukitus	17 000	0	
Nurmelan peruskorjaus	500 000	95 560	
Luottola yläkerran peruskorjus + ilmalämpöpumppu	30 000	19 996	
Kulttuuriparantola	21 000	10 202	
Museon kunnostus (avustus omakustannus)	20 000	9 619	
Pyynikiitännön kunnostustyö	20 000	4 097	
Puukoulun peruskorjaus	35 000	8 133	
Talonrakennuksen yleiset investointi- ja energiansäästökohteet	75 000	18 100	
Oratoimikirjasto	20 000	13 435	
Oratoimikirjasto rakenteelliset muutostyöt (esim ovet)	20 000	13 474	
Laivarannan huoltorakennuksen uusimissuunnittelu ja pohjatyö	70 000	230	
Laivarannan poijujen uusiminen B ja C laiturit	25 000	15 936	
4-halli sadevesijärjestelmä	10 000	4 319	
Vinsanvillan sähköliittymä	10 000	3 850	talousarviomuutoksella vähennetty 15 000 euroa alkuperäisestä
ta-muutos: toimitilojen parannukset	25 000	2 044	Määrärahaa suunnattu uudelleen sote-palveluiden tilamuu
		218 995	
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS	370 000	158 609	
Aluerakentaminen			
Laivarannan alueinvestointi	100 000	84 038	
Hyvinvointipuisto: Maanhankinta, alueinvestoinnit koulun, varhaiskasvatuksen ja liikunnan tarpeisiin.	30 000	21 497	
Lisäys: Runebergin lähde	20 000	9	
Lisäys: Hinku	20 000	0	
		105 543	
Kadunrakennus	100 000	0	
Asfaltoinnit/kausisaneeraus	100 000	0	
Led valot		53 066	
		53 066	
VESIHUOLTOLAITOS	100 000	81 389	
Keskustan viemärisaneeraus	75 000		Määrärahat uudelleen suunnattu 50 000 euroa vesilaitoksen
Saostuskemikaalialtaan saneeraus	25 000	0	ja 50 000 viemärlaitoksen toimintallisiin parannuksiin
Vesilaitos		41 068	
Viemärlaitoa		40 321	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 095 500	991 290	

4.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kunnan menot on katettu. Rahoituslaskelmassa kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan. Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitus- aseman ja investointien muuttamiseen.

RAHOITUSLASKELMA	Talousarvio 2023	2023	2022
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos ulkoiset	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1325	1 731	1 188
Satunnaiset erät	0	0	4
Tulorahoituksen korjausevät	0	0	-15
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2114	-1 012	-813
Rahoitusosuudet investointeihin		0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0	24
Toiminnan ja investointien rahavirta	-794	719	388
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0	129	-40
Antolainasaamisten vähennykset	58	-55	36
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikasten lainojen lisäys	1000	2 500	0
Pitkäaikasten lainojen vähennys	-743	-3 107	-743
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1300	513	-254
Oman pääoman muutokset	0	224	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	263	497
Rahoituksen rahavirta	1299	467	-504
Rahavarojen muutos	500	1 186	-116
Rahavarat 31.12.	5989	3 923	2 737
Rahavarat 1.1.	4690	2 737	2 853
	1 299	1 186	-116

Rahoituslaskelman *toiminnan rahavirta* osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta. *Investointien rahavirta* osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1 Kunnan tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	2023	2022
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos ulkoiset		
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 252 534,34	1 737 345,41
Maksutuotot	142 157,87	160 899,77
Tuet ja avustukset	709 893,68	547 226,58
Vuokratuotot	1 460 720,95	1 302 513,94
Muut toimintatuotot	163 010,84	104 293,88
	3 728 317,68	3 852 279,58
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 095 926,13	-5 878 547,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 288 602,57	-1 641 000,67
Muut henkilösivukulut	-148 267,64	-181 922,20
Palvelujen ostot	-3 742 524,02	-25 024 368,15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 748 371,73	-1 823 412,85
Avustukset	-588 018,40	-538 662,54
Vuokratulot	-323 069,92	-507 384,34
Muut toimintakulut	-187 406,62	-30 548,31
	-14 122 187,03	-35 625 846,58
Toimintakate	-10 393 869,35	-31 773 567,00
Verotulot	10 375 698,91	18 029 324,79
Valtionosuudet	1 881 271,00	14 927 851,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2,05	0,00
Muut rahoitustuotot	120 554,69	152 178,46
Korkokulut	-239 492,25	-18 769,44
Muut rahoituskulut	-13 065,49	-128 659,24
	-132 001,00	4 749,78
Vuosikate	1 731 099,56	1 188 358,57
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 331 207,12	-1 329 560,46
Satunnaiset erät	0,00	3 502,86
Tilikauden tulos	399 892,44	-137 699,03
Poistoeron lisäys- / vähennys+	31 079,83	32 617,41
Varausten lisäys- / vähennys+	-320 000,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	110 972,27	-105 081,62

5.2 Kunnan rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos ulkoiset		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 731 099,56	1 188 358,57
	0,00	3 502,86
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	-14 776,30
	1 731 099,56	1 177 085,13
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 011 690,52	-813 343,89
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	24 006,00
	-1 011 690,52	-789 337,89
Toiminnan ja investointien rahavirta	719 409,04	387 747,24
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-148 441,57	-40 295,50
Antolainasaamisten vähennykset	35 364,50	36 264,50
	-113 077,07	-4 031,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-607 158,00	-742 856,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	854 598,78	-253 989,41
	247 440,78	-996 845,41
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	79 610,49	-101 266,25
Vaihto-omaisuuden muutos	231,12	0,00
Korottomien velkojen muutos kunnalta		
Saamisten muutos	1 329 447,87	1 664 657,55
Korottomien velkojen muutos	-1 076 890,31	-1 066 027,06
	332 399,17	497 364,24
Rahoituksen rahavirta	466 762,88	-503 512,17
Rahavarojen muutos	1 186 171,92	-115 764,93
Rahavarat 31.12.	3 923 338,98	2 737 167,06
Rahavarat 1.1.	2 737 167,06	2 852 931,99
	1 186 171,92	-115 764,93

5.3 Kunnan tase

TASE	2023	2022
Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos ulkoiset		
<hr/>		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	28 772,22	26 132,96
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
	28 772,22	26 132,96
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 383 936,54	4 406 212,04
Rakennukset	9 061 096,26	9 911 750,53
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 089 857,37	2 509 976,60
Koneet ja kalusto	34 749,39	69 192,90
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 154 285,94	148 949,29
	16 723 925,50	17 046 081,36
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 883 005,40	4 554 423,63
Muut lainasaamiset	358 472,57	245 395,50
Muut saamiset	69 424,70	69 424,70
	3 310 902,67	4 869 243,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	171 871,58	172 021,58
	171 871,58	172 021,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	4 404,00	4 635,12
	4 404,00	4 635,12
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	461 455,30	748 755,79
Muut saamiset	31 650,13	498 250,58
Siirtosaamiset	0,00	575 546,93
	493 105,43	1 822 553,30
Rahat ja pankkisaamiset	3 923 338,98	2 737 167,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 656 320,38	26 677 835,21

TASERuoveden kunta ja vesihuoltolaitos
ulkoiset**2023****2022****VASTATTAVAA****OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	8 394 948,74	10 070 140,97
Arvonkorotusrahasto	1 483 447,15	1 483 447,15
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 151 417,90	4 032 435,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	110 972,27	-105 081,63
	14 140 786,06	15 480 942,27

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET**VARAUKSET**

Poistoero	351 760,87	382 840,70
Vapaaehtoinen varaus	320 000,00	0,00
	671 760,87	382 840,70

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	318 742,21	239 281,72
	318 742,21	239 281,72

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 500 000,00	3 107 158,00
Lainat kunnalta		
Liittymismaksut ja muut velat	7 900,00	7 900,00
	2 507 900,00	3 115 058,00

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	2 970 000,00	2 299 720,03
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	607 158,00	707 142,00
Lainat muilta luotonantajilta	986 048,95	701 746,14
Lainat kunnalta		
Saadut ennakot	17 927,07	18 290,86
Ostovelat	1 007 298,28	1 539 698,09
Muut velat	390 027,95	559 927,85
Siirtovelat	1 038 670,99	1 633 187,55
	7 017 131,24	7 459 712,52

VASTATTAVAA YHTEENSÄ**24 656 320,38** **26 677 835,21**

5.4 Konsernin tuloslaskelma

RUOVEDEN KUNNAN KONSERNI

	Konserni 2023	Konserni 2022
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	5 412 117,05	18 028 953,93
Toimintakulut	-15 597 687,61	-48 776 953,44
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	313,42	38 257,40
Toimintakate	-10 185 257,14	-30 709 742,10
Verotulot	10 325 241,09	17 982 336,26
Valtionosuudet	1 881 271,00	14 927 851,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7,01	7 715,88
Muut rahoitustuotot	126 508,62	165 701,33
Korkokulut	-239 683,40	-63 736,76
Muut rahoituskulut	-14 198,26	-183 083,73
	<u>-127 366,03</u>	<u>-73 403,28</u>
Vuosikate	1 893 888,92	2 127 041,87
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 504 469,70	-2 107 740,55
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	<u>-1 504 469,70</u>	<u>-2 107 740,55</u>
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	389 419,22	19 301,32
Tilinpäätössiirrot	80,86	145,69
Tilikauden verot	0,00	-37 285,84
Laskennalliset verot	-62 943,94	-10 942,89
Vähemmistöosuudet	6 263,23	-62 677,37
Tilikauden ylijäämä	332 819,37	-91 459,09

5.6 Konsernin tase

RUOVEDEN KUNNAN KONSERNI

Konserni 2023

Konserni 2022

TASE

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	21 351 167,24	29 543 675,76
Aineettomat hyödykkeet	29 060,10	308 510,51
Aineettomat oikeudet	29 060,10	140 698,55
Muut pitkävaikuttiset menot	0,00	165 812,78
Ennakkomaksut	0,00	1 999,18
Aineelliset hyödykkeet	19 989 316,91	27 455 029,65
Maa- ja vesialueet	4 768 974,12	4 962 807,07
Rakennukset	11 799 994,25	17 678 448,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 106 329,30	2 801 608,36
Koneet ja kalusto	140 303,62	736 694,35
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	5 318,00
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	1 173 715,62	1 270 152,92
Sijoitukset	1 332 790,23	1 780 135,60
Osakkuusyhteisöosuudet	299 759,69	641 891,62
Muut osakkeet ja osuudet	759 152,25	882 683,91
Muut lainasaamiset	203 978,00	175 577,62
Muut saamiset	69 900,29	79 982,45
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	315 738,72	262 759,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 741 897,82	7 354 980,56
Vaihto-omaisuus	8 437,96	130 515,78
Saamiset	642 151,66	3 086 133,29
Pitkäaikaiset saamiset	1 877,66	28 285,48
Lyyti- ja lyhytaikaiset saamiset	640 274,00	3 057 847,81
Rahoitusarvopaperit	105 766,65	101 176,10
Rahat ja pankkisaamiset	3 985 541,55	4 037 155,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 408 803,78	37 161 416,31

TASE

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	16 560 072,50	18 675 531,65
Peruspääoma	8 394 948,73	10 070 140,97
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	0,00	2 515,84
Arvonkorotusrahaso	1 483 447,15	1 487 144,92
Muut omat rahastot	8 158,96	8 399,29
Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 340 698,28	7 198 789,72
Tilikauden ylijäämä	332 819,38	-91 459,09
VÄHEMMISTÖOSUUDET	92 284,32	257 908,56
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	302 016,81
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	0,00	302 016,81
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	464 297,20	355 694,03
VIERAS PÄÄOMA	9 292 149,75	17 570 265,26
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 506 696,92	8 255 559,58
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	464 742,07	49 671,27
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 580 097,98	3 423 867,86
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 740 612,78	5 841 166,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 408 803,77	37 161 416,31

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KUNNAN JA VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMIS-TAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Maa- ja vesialueiden tase-arvoon ei sisälly arvonkorotuksia.

SIJOITUSTEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä.

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUS

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄSITTELY

Koronvaihtosopimuksilla on suojauduttu korkoriskiltä vaihtamalla vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoisiin. Koronvaihtosopimuksen ehdot vastaavat keskeisiltä osin kunnan lainojen ehtoja ja ne käsitellään kirjanpidossa suojaavina. Erittely Ruoveden kunnan voimassa olevista koronvaihtosopimuksista on tilinpäätöksen liitetiedoissa jäljempänä.

TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITYSTAVAN MUUTOKSET

Tuloslaskelman ja taseen esitystapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.

OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Ei oikaisuja kunnan edellisen tilikauden tietoihin.

TULOKSEN JA TASEEN VERTAILUKELPOISUUS

Vuosien 2022 ja 2023 tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoiset

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntakonsernin tytäryhteisöt. Kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Konsernitilinpäätöstä tehdessä on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT JA SISÄISET KATTEET

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja -tasetta laadittaessa. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä sisäisiä katteita ei ole.

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa. Laskennallinen verovelka on esitetty lyhytaikaisena (341 066,93 eur) ja pitkäaikaisena (406 020,84 eur) vieraana pääomana. Laskennallinen verosaaminen (979,11 eur) on esitetty pitkäaikaisena saamisena.

KESKINÄISEN OMISTUKSEN ELIMINOINTI

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Kuntayhtymät on yhdistelty ja eliminoitu omistusosuuksien mukaan.

VÄHEMMISTÖOSUUDET

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

SUUNNITELMAPOISTOJEN OIKAISU

Kuntajaoston yleisohjeen mukaan kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat saa jättää yhdenmukaistamatta jos tytäryhtiö kirjaa omassa kirjanpidossaan hyödykkeen hankintamenojen vaikutusaikanaan kuluksi ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan ja poistosuunnitelma vastaa hyödykkeen taloudellista pitoaikaa ja vastaisia tulonodotuksia. Suunnitelmapoistoja ei täten ole oikaistu.

OSAKKUUSYHTEISYHTEISÖT

Omistusyhteisyhteisöt on jätetty yhdistelemättä koska Ruoveden kunnalla ei ole omistusyhteisyhteisöissä tosiasiallista määräysvaltaa.

KIINTEISTÖVEROJEN KÄSITTELY

Tytäryhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot on eliminoitu olennaisuuden periaatteen mukaan.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueelle vaikuttaa tietojen vertailukeilpisuuteen. PSHP-kuntayhtymä purettiin ja se poitui konserniluiviuista 31.12.2023.

Toimintatuotot tehtävälaittain				
Ulkoiset erät, euroa	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Hallinto- ja talousosasto	492 027	2 086 910	322 207	673 666
Sosiaali ja terveystoimet	0	12 643 441	0	0
Sivistysosasto	1 422 810	966 355	955 263	469 082
Tekninen osasto	3 497 280	4 144 096	2 450 848	2 709 532
Muut palvelut	0	0	0	0
Yhteensä	5 412 117	19 840 802	3 728 318	3 852 280

Verotulojen erittely			Kunta	
Ulkoiset erät, euroa			2023	2022
Kunnan tulovero			6 805 796	13 445 828
Osuus yhteisöveron tuotosta			1 563 107	2 655 606
Kiinteistövero			2 006 796	1 927 891
Muut verotulot				0
Yhteensä			10 375 699	18 029 325

Valtionosuuksien erittely			Kunta	
Ulkoiset erät, euroa			2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus			2 707 670	15 722 878
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>				
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet			-826 399	-797 362
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus			0	2 335
Yhteensä			1 881 271	14 927 851

Palvelujen ostojen erittely			Kunta	
Ulkoiset erät, euroa			2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot			690 476	21 803 635
Muiden palvelujen ostot			3 052 048	3 220 733
Yhteensä			3 742 524	25 024 368

Omaisuuslaji	Poistoaika / v	Poisto	%
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2	Tasapoisto	
Aineettomat oikeudet	5	Tasapoisto	
Liikearvo	2	Tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2	Tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	2	Tasapoisto	
Aineettomat hyödykk. erityisestä syystä voi olla enint. 20 v			
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	Tasapoisto	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	Tasapoisto	
Talousrakennukset	10	Tasapoisto	
Vapaa-ajan rakennukset	20	Tasapoisto	
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto	
Päiväkotirakennukset	30	Tasapoisto	
Täydellinen peruskorjaus: poistoaika vastaava uudisrakennuksen aika			
Suppeampi peruskorjaus: poistoaika ½ vastaavasta uudisrakennuksen ajasta			
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot		Menojäännös	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat		Menojäännös	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet		Menojäännös	20 %
Vedenjakeluverkosto		Menojäännös	10 %
Viemäriverkko		Menojäännös	10 %
Kaukolämpöverkko		Menojäännös	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitt.		Menojäännös	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		Menojäännös	22 %
Maakaasuverkko		Menojäännös	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		Menojäännös	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen koneet ja laitteet		Menojäännös	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		Menojäännös	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet		Menojäännös	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		Menojäännös	25 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15	Tasapoisto	
Puiset alukset ja uivat työkoneet	8	Tasapoisto	
Muut kuljetusvälineet	4	Tasapoisto	
Muut liikkuvat työkoneet	5	Tasapoisto	
Muut raskaat koneet	10	Tasapoisto	
Muut kevyet koneet	5	Tasapoisto	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5	Tasapoisto	
Atk-laitteet	3	Tasapoisto	
Muut laitteet ja kalusteet	3	Tasapoisto	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat (sora yms.)	käytön mukaan		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2023
Muut pakolliset varaukset 1.1.	302 017	330 703	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	9 980	0	0
Vähennykset tilikaudella	-302 017	-38 666	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	302 017	0	0

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	Kunta	
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0	54 488
Osinkotuotot muista yhteisöistä	74 973	31 911
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0	42 638
Yhteensä	74 973	129 038

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 483 447	1 483 447	1 483 447	1 483 447
Arvonkorotukset	98 399		98 399	
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	1 581 846	1 483 447	1 581 846	1 483 447
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	1 581 846	1 483 447	1 581 846	1 483 447

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	124 339	313 301	124 339	124 339
Maa- ja vesialueet	4 640 830	4 649 506	4 259 597	4 281 873
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 765 169	4 962 807	4 383 937	4 406 212

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaik. menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskener.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	26 133	0	0	26 133	4 406 212	9 911 750	2 509 977	69 193	148 949	17 046 081
Lisäykset tilikauden aikana	22 700			22 700	425	6 017	111 236	12 281	1 005 337	1 135 296
Rahoitusosuudet tilikaudella										
Vähennykset tilikauden aikana					-22 700		-123 606			-146 306
Siirrot erien välillä							5 461	-5 462		-1
Tilikauden poisto	-20 061			-20 061		-856 671	-413 211	-41 263		-1 311 145
Arvonlennukset ja niiden palautukset										
Poistamaton hankintameno 31.12.	28 772	0	0	28 772	4 383 937	9 061 096	2 089 857	34 749	1 154 286	16 723 925
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	28 772	0	0	28 772	4 383 937	9 061 096	2 089 857	34 749	1 154 286	16 723 925
Olennaiset lisäpoistot										

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet ja osuudet konserniyhtiöt	Omistus omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä-osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina-saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 564 858	287 816	266 460	760 097	2 879 232		205 100		109 720	314 820
Lisäykset				3 774	3 774		85 000		43 947	
Vähennykset					0		-26 100		-9 265	
Hankintameno 31.12.	1 564 858	287 816	266 460	763 871	2 883 006		264 000		144 402	408 402
Arvonlennukset ja niiden palautukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 564 858	287 816	266 460	763 871	2 883 006		264 000		144 402	408 402

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Kuntakonsernin osuus (1 000 euroa)

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	osuus omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/tappi- osta
Tytäryhteisöt						
Ruoveden Asunnot Oy	Ruovesi	100,00%	100,00%	1 220	237	0
Ruoveden Haapasaaren Kiinteistö Oy	Ruovesi	100,00%	100,00%	2	297	-20
Ruovesi Areena Oy	Ruovesi	64,99%	64,99%	170	9	-11
Yhteensä				1 392	543	-31
Kuntayhtymät						
SASKY koulutuskuntayhtymä	Sasta- mala	1,00%	1,00%	569	87	9
Pirkanmaan liitto	Tampere	1,16%	1,16%	18	32	-1
Yhteensä				587	119	8
Yhdistelemättömät yhteisöt						
Kirkkokankaan Liiketalo Oy	Ruovesi	43,00%	43,00%			
As Oy Ruoveden Veteraanitalo	Ruovesi	35,27%	35,27%			
As Oy Kirkkokangas	Ruovesi	24,55%	24,55%			
Oy Runoilijan tie	Tampere	14,31%	14,31%			
Asunto Oy Koukkuharju	Ruovesi	13,54%	13,54%			
As Oy Ruoveden Sahahovi	Ruovesi	10,28%	10,28%			
As Oy Ruoveden Mäntylähde	Ruovesi	8,60%	8,60%			
As Oy Kautunkartano	Ruovesi	6,60%	6,60%			
As Oy Makasiinirinne	Ruovesi	4,00%	4,00%			
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	Tampere	1,61%	1,61%			
Tredu-Kiinteistöt Oy	Tampere	0,21%	0,21%			
Yhteensä				0	0	0
Kaikki yhteensä				1 979	662	-23

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Saamisten erittely	2023		2022	
	pitkäaikai- set	lyhytaikai- set	pitkäaikai- set	lyhytaikai- set
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	148 302	5 194		136 209
Lainasaamiset	135 000	148 495	26 100	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		10 767		
Yhteensä	283 302	164 495	26 100	136 209
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	17 601			
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				42 638
Yhteensä	17 601	0	0	42 638
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset yhteensä	300 903	144 960	26 100	178 846

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Laskennalliset verosaamiset		984		
Muut saamiset	1 878	6 046		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 878	7 030	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Laskennalliset verosaamiset		14		
Siirtyvät korot		42 894		42 638
Kelan korvaus työterveydenhuollosta		60 161		34 121
ELY-Keskus tuet		85 054		44 756
Muut tulojäämät	79 344	571 566		403 900
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	79 344	759 675	0	525 415

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
	Peruspääoma 1.1.	8 394 949	10 070 141	8 394 949
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Peruspääoma 31.12.	8 394 949	10 070 141	8 394 949	10 070 141
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	0	2 515		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 483 447	1 487 145	1 483 447	1 483 447
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 483 447	1 487 145	1 483 447	1 483 447
Muut omat rahastot 1.1.	8 240	8 487		
Lisäykset tilikaudella		3		
Vähennykset tilikaudella	81	91		
Muut omat rahastot 31.12.	8 159	8 399		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	6 340 698	7 028 347	3 927 354	4 132 568
Edellisen tilikauden kirj.muutosoik.	224 064	199 000	224 064	
Edellisten tilikausien ylij. 31.12.	6 564 762	7 227 347	4 151 418	4 132 568
Tilikauden yli-/alijäämä	332 819	-91 459	110 972	-105 082
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	16 784 136	18 704 088	14 140 786	15 581 074

Sote-uudistuksesta johtuen PSHP-kuntayhtymä purettiin ja sen osalta tehtiin 1 675 192 euron alaskirjaus peruspäomaan. Tilikauden aikana tehtiin selvittelytileitä, myyntisaamisiin ja lomapalkkavelkaan liittyviä tulosvaikutteisia kirjauksia 224 064 euron arvosta edellisvuosien ylijäämään.

Pitkäaikaiset velat	Kunta	
	2023	2022
erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	500 000	1 000 000
Lainat julkisyhteisöltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	500 000	1 000 000

Joukkovelkakirjalainat	Kunta	
	2023	2022
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
Kuntarahoitus lainat	2 970 000	2 300 000
korko 1,93 %		
erääntyä		

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevaraus		0		
Potilasvahinkovastuuvaraus		301 294		
Muut pakolliset varaukset		722		
Pakolliset varaukset yhteensä	0	302 017	0	0

Vieras pääoma	Kunta			
	2023		2022	
	Pitkäaikai- nen	Lyhytaikai- nen	Pitkäaikai- nen	Lyhytaikai- nen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		14 667		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	14 667	0	0
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		9 514		813 687
Muut velat		986 049		
Siirtovelat		170 934		
Yhteensä	0	1 166 497	0	813 687
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä	0	1 181 164	0	813 687

Konsernitilin luottolimiitti	Kunta	
	2023	2022
Luotollisen tilin limiitti 31.12.	500 000	500 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	500 000	500 000

Muiden velkojen erittely (pitkäaikaiset)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Palautettavat liittymismaksut	17 971	17 971	7 900	7 900
Muut velat	334 983	8 781	0	0
Yhteensä	352 954	26 752	7 900	7 900

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilöstö- sivu- kulujen jaksotukset	866 383	1 839 148	866 383	942 332
Muut palkkojen ja henkilöstö- sivukulujen jaksotukset	0	446 670	0	315 978
Valtionosuusennakot	0	0	0	0
Siirtyvät korot	48 915	12 671	16 270	0
Muut menojäämät	198 891	704 492	156 017	374 875
Yhteensä	1 114 190	3 002 981	1 038 671	1 633 186

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	122 901		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	364 573		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Kiinnitykset yhteensä	0	364 573	0	0

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	0	16 901		
Yrityskiinnitykset	0	0		
Yhteensä	0	16 901	0	0

Vuokra- ja leasingvastuut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut	52 914	1 660 876	32 085	
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva	23 577	235 983	12 420	
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	57 855	63 327	46 697	31 597
<i>siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingit</i>	0	5 679		
Myöhemmin maksettavat	142 589	103 996	142 589	17 421
<i>siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingit</i>	0	49 365		
Yhteensä	253 358	1 828 199	221 371	49 018

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	0	0
Jäljellä oleva pääoma	0	0	0	0
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 200 000	3 988 175	1 200 000	3 988 175
Jäljellä oleva pääoma	512 991	1 053 560	512 991	1 053 560

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	34 129	31 455
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	042	919
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	27 168	18 190

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Muut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat veloitteet	0	0		
Sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	0	0		
Potilasvakuutusvastuu	0	0		
Muut vastuusitoumukset (vertailutieto lisätty)	0	682		
Arvonlisäveron palautusvastuu	212 956	30 099	209 452	4 830
Yhteensä	212 956	30 781	209 452	4 830

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Korkosuojaukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Korkosuojauksiin liittyvät sopimukset, markkina-arvo				
Johdannaissopimus 2				
Ruoveden kunta ja Pohjola Pankki Oyj ovat tehneet kynnysellisen 10 milj euron OTC koronvaihtosopimuksen. Sopimuksen alkamispäivä on 5.3.2015 ja päättymispäivä on 6.3.2045. Markkina-arvo (pankin ilmoituksen mukaan)				
Johdannaissopimus 3				
Ruoveden kunta ja Pohjola Pankki Oyj ovat tehneet kynnysellisen 6 milj euron koronvaihtosopimuksen. Sopimus korvaa edellisen 10 milj. euron koronvaihtosopimuksen määräajaksi. Sopimuksen alkamispäivä on 12.6.2020 ja päättymispäivä on 12.6.2024. Markkina-arvo (pankin ilmoituksen mukaan)				
	-530 241	-544 209	-530 241	-544 209
Yhteensä	-530 241	-544 209	-530 241	-544 209

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Ruoveden kunta + Ruoveden kunnan vesihuoltolaitos

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Kunta	
	2023	2022
Hallinto- ja talousosasto	24	25
Sivistysosasto	98	98
Tekninen osasto	22	25
Työllistetyt (palkkatuetut)	20	17
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	164	165

Henkilöstökulut	Kunta	
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 583 020	7 701 470
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	11 483	36 596
Henkilöstökulut yhteensä	7 594 503	7 738 066

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	Kunta	
	2023	2022
Keskustan Ruoveden kunnallisjärjestö ry	280	504
Ruoveden Kokoomus ry	1 141	1 171
Ruoveden Sosiaalidemokraatit ry	1 356	1 131
Vasemmistoliiton Ruoveden Kunnallisjärjestö ry	232	267
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 010	3 072

Tilintarkastajan palkkiot	Kunta	
	2023	2022
Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	14 010	11 291
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	14 010	11 291

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet		
Luottamushenkilö	Yritys	Hankinnat €/v
Kaitajärvi Merja	Kaitajärven Tila	780,00 €
Majala Jukka	Ruovesi Areena Oy	27 499,98 €
Neste Jouni	Suomenselän Jauhemaalaus Oy	14 221,55 €
	Visu Lämpö Oy	22 931,54 €
	Ruoveden Kruunu Ki Oy	37 581,72 €
Rinki Paula	Vinsanvilla Oy	13 649,17 €
Viljanmaa Anita	Tmi Anita Viljanmaa	1 064,00 €

TILI- JA VASTUUVELVOLLISET VUOSI 2023

Osasto	Vastuuhenkilö (t)
Hallinto- ja talousosasto	Kunnanjohtaja Toni Leppänen Hallintojohtaja Ville Happonen
Sivistysosasto	Sivistysjohtaja Aila Luikku
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatusjohtaja Anna-Maija Vehkaoja
Pekkalan koulu	Koulunjohtaja Hanna Juurakko
Visuveden koulu	Koulunjohtaja Tea Mäkipere
Yhtenäiskoulu	Rehtori Rosario Fina 31.7.2023 asti vs. rehtori Jenni Viitasalo 1.8.2023 alkaen
Kirjasto	Kirjastojohtaja Outi Ylinen
Tekninen osasto	Tekninen johtaja Marja Rantanen
Vesihuoltolaitos	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Stefan Hirvelä 30.7.2023 asti Yhdyskuntatekniikan päällikkö Marko Riihimäki 1.11.2023 alkaen
Tilakeskus	Rakennuspäällikkö Rakennuspäällikkö Marko Riihimäki 5.6.2023-31.10.2023
Ympäristölautakunnan alainen toiminta	Rakennustarkastaja Janne Westerholm 17.11.2023 asti

KÄYTETYT TILIKIRJAT JA TOSITELAJIT**KÄYTETYT TILIKIRJAT**

Päiväkirja	atk-tulosteet
Pääkirja	atk-tulosteet
Tasekirja	sidottu
Tase-erittelyt	atk-tulosteet
Palkkakirjanpito	atk-tulosteet
Pysyvien vastaavien kirjanpito	atk-tulosteet
Lainakirjanpito	atk-tulosteet

TOSITELAJIT / RUOVEDEN KUNTA

10	Muistiotositteet
11	Myyntireskontra / suoritukset
15	Sisäiset muistiotositteet
20	Ostoreskontra hallinto-osasto
27	Ostoreskontra finvoice
40	Ostoreskontra / suoritukset
50	Yleislaskutus
60	Palkat
70	Tiliotesiirrot
90	Sumu-poistot
	Liitetietositteet

TOSITELAJIT / RUOVEDEN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

10	Muistiotositteet
11	Myyntireskontra / suoritukset
20	Ostoreskontra / kierrätys
27	Ostoreskontra finvoice
40	Ostoreskontra / suoritukset
50	Yleislaskutus
60	Palkat
70	Tiliotesiirrot
90	Sumu-poistot

7. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

7.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA Ruoveden kunnan vesihuoltolaitos ulkoiset	2023	2022
Liikevaihto	534 078,85	531 403,12
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-201 567,96	-180 518,06
Palvelujen ostot	<u>-139 539,35</u>	<u>-116 659,87</u>
	-341 107,31	-297 177,93
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-123 550,23	-139 041,78
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-19 943,87	-26 923,23
Muut henkilöstösivukulut	<u>-4 497,97</u>	<u>-4 463,80</u>
	-147 992,07	-170 428,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-103 107,60	-114 422,88
Liiketoiminnan muut kulut	-9 352,20	-2 204,01
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-67 480,33	-52 830,51
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	840,60	-20,60
Muille maksetut korkokulut	-142,84	0,00
Muut rahoituskulut	<u>-4,99</u>	<u>-47,20</u>
	692,77	-67,80
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-66 787,56	-52 898,31
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-66 787,56	-52 898,31
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-66 787,56	-52 898,31

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-7,7	-5,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-7,7	-5,6
Voitto, %	-12,2	-10,0

2023

2022

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikuttiset menot	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	32 051,32	32 051,32
Rakennukset	8 179,27	12 268,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet	780 944,47	872 085,55
Koneet ja kalusto	7 220,30	15 097,10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>107 177,23</u>	<u>22 223,77</u>
	935 572,59	953 726,73

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	194 811,70	240 519,76
Muut saamiset	0,00	121 386,50
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	<u>7 494,25</u>
	194 811,70	369 400,51

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	0,00	0,00

Rahat ja pankkisaamiset

534 464,75 341 331,48

VASTAAVAA YHTEENSÄ**1 664 849,04 1 664 458,72**

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	1 293 960,78	1 293 960,78
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	-412 912,14	-328 855,07
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>-66 787,56</u>	<u>-52 898,31</u>
	814 261,08	912 207,40

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Lainat kunnalta 0,00 0,00

Liittymismaksut ja muut velat 7 900,00 7 900,00

7 900,00 7 900,00

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Lainat muilta luotonantajilta

Lainat kunnalta 0,00 0,00

Saadut ennakot

Ostovelat 142 854,42 97 713,74

Muut velat 679 387,92 315 531,29

Siirtovelat 20 445,62 331 106,29

842 687,96 744 351,32

VASTATTAVAA YHTEENSÄ**1 664 849,04 1 664 458,72****2023 2022****VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	49,9	54,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	159,3	141,6
Kertynyt yli- / alijäämä, €	446 828	-381 752
Lainakanta 31.12., €	7 900	7 900
Lainasaamiset €	0	0

TALOUSARVION TULOSLASKEMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Ruoveden kunta ja vesihuoltolaitos

(sisäiset / ulkoiset)

	TA 2023	TA muutokset	TA 2023 muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 638 880		5 638 880	5 752 814	-113 934
Myyntituotot	2 651 382		2 651 382	2 259 755	391 627
Maksutuotot	156 682		156 682	140 137	16 545
Tuet ja avustukset	432 200		432 200	709 894	-277 694
Muut toimintatuotot	2 398 616		2 398 616	2 643 028	-244 412
Toimintamenot	-16 373 067		-16 373 067	-16 146 683	-226 384
Henkilöstökulut	-7 469 727		-7 469 727	-7 532 796	63 069
Palvelujen ostot	-4 946 720		-4 946 720	-4 625 863	-320 857
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 933 496		-1 933 496	-1 859 398	-74 098
Avustukset muille	-789 300		-789 300	-588 018	-201 282
Muut toimintamenot	-1 233 824		-1 233 824	-1 540 608	306 784
Toimintakate	-10 734 187		-10 734 187	-10 393 869	-340 318
			0		0
Verotulot	10 298 000		10 298 000	10 375 699	-77 699
Valtionosuudet	1 978 500		1 978 500	1 881 271	97 229
Rahoitustuotot ja -kulut	-96 200		-96 200	-132 001	35 801
Korkotuotot muilta	0		0	2	-2
Muut rahoitustuotot	54 500		54 500	120 412	-65 912
Korkokulut	-140 700		-140 700	-239 349	98 649
Muut rahoituskulut	-10 000		-10 000	-13 065	3 065
Vuosikate			0	1 731 100	-1 731 100
			0		0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 379 558		-1 379 558	-1 331 207	-48 351
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 379 558		-1 379 558	-1 331 207	-48 351
Satunnaiset erät	0		0	0	0
Tilikauden tulos	66 555		66 555	399 892	-333 337
Poistoeron (-) lisäys tai vähennys			0	31 080	-31 080
			0		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	99 173		99 173	430 972	-331 799

7.2 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

RUOVEDEN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2023

Ruoveden kunnan vesihuoltolaitos on kunnan taseyksikkö, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Ruoveden kunnan järjestämällä toiminta-alueella.

HALLINTO

Ruoveden kunnan tekninen osasto hoitaa vesihuoltolaitoksen laskutus ja käyttötehtävät.

Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa on teknisellä lautakunnalla, se toimii vesihuoltolaitoksen johtokuntana. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asetetaan valtuuston hyväksymässä talousarviossa.

TOIMINTA-ALUEET

Vesilaitos

Ruoveden kunnan vesilaitoksen vedenjakelu tapahtuu neljällä erillisellä toiminta-alueella, Visuvedellä, Ruhalassa, Jäminkipohjassa ja Muroleessa.

Visuvedellä liitettyjä kiinteistöjä on 250 kpl, kirkonkylässä 2 kpl, Ruhalassa 86 kpl, Jäminkipohjassa 150 kpl ja Muroleessa 9 kpl.

Vesilaitoksen kulutuspaikkojen määrä vuoden 2023 lopussa oli yhteensä 497 kpl. Uusia liittyjiä oli 3 kpl.

Vesijohtoverkostoa on yhteensä 56 600 m.

Ruoveden kunnan vesihuoltolaitoksen talousvesi on kaikki pohjavettä.

Vesihuoltolaitoksella on 5 omaa vedenottamoita, Jäminkipohjan, Ruhalan, Muroleen, Visuveden Käpykankankaan sekä Huilahden vedenottamot.

Viemärlaitos

Ruoveden kunnan viemärlaitoksella on 3 jätevedenpuhdistamoita, Kirkonkylän puhdistamo, Visuveden puhdistamo ja Muroleen pienpuhdistamo.

Visuvedellä liitettyjä kiinteistöjä on 193 kpl, kirkonkylässä 614 kpl, Jäminkipohjassa 57 kpl, Ruhalassa 58 kpl ja Muroleessa 7 kpl.

Viemärlaitoksen kulutuspaikkojen määrä vuoden 2023 lopussa oli yhteensä 929 kpl. Uusia liittyjiä oli 2 kpl.

Jätevesiverkostoa on yhteensä 72 630 m.

Verkostossa on yhteensä 46 kpl kunnallista jätevedenpumppaamoita.

Murole ei ole vesihuoltolain mukainen toiminta-alue johtuen asiakasmäärästä.

VEDEN KULUTUS JA MYYNTI

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen investoinnit ja kustannukset. Maksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttäjän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän ja laadun perusteella. Vesihuoltolaitoksen taksa on tullut voimaan 1.1.2019 (tekn. ltk 30.10.2018) ja vesihuoltolaitoksen palvelumaksut on tullut voimaan samaan aikaan 1.1.2017 (tekn.ltk 27.9.2016). Uudet vesilaitoksen taksat tulevat voimaan 1.1.2024.

Talousvettä laskutettiin yhteensä oman jakeluverkoston alueella 48 781 m³. Vettä pumpattiin vedenottamoilta verkostoon 67 615 m³. Lisäksi Ruhalan ja Jäminkipohjan alueella jaettiin Osuuskunta vesijaon vettä 64 154 m³.

Talousveden myyntituotot olivat yhteensä 158 920,07 €, vesiliittymismaksuja yhteensä 4 019,35 €.

Kokonaistuotto on yhteensä 162 939,42 €.

Jätevedestä laskutettiin asiakkailta 120 948 m³. Vesihuoltolaitos vastaanottaa jätevettä kolmelta jätevesiosuuskunnalta. Mustajärven viemäriosuuskunnalta laskutettiin 5530 m³, Tapion Vesiosuuskunnalta 694 m³ ja Kautun vesiosuuskunnalta 1366 m³. Jättevettä puhdistettu yhteensä 161 550 m³

Jäteveden myyntituotot olivat yhteensä 534 972,27 €, sakokaivo- ja umpisäiliöiden lietteen vastaanottomaksut 45 482,49 €.

Viemäri liittymismaksuja yhteensä 6 786,32 €.

Kokonaistuotto on yhteensä 587 241,08 €.

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Investoinnit

Vuonna 2023 investointina oli keskustanalueen viemäriverkoston kunnostus 75 000€ ja jätevesipuhdistamon saostuskemikaalialtaan kunnostus 25000€. Kesäkuussa yhdyskuntatekniikan päällikkö irtisanoutui ja investoinnit eivät edenneet kesä aikana. Marraskuun alusta tehtävään valittiin uusi henkilö ja investointien muutoksille haettiin valtuuston hyväksyntä. Investointi jakautui puhdasvesipuolen kaivohuoltoihin ja jätevesipumppaamojen kunnostuksiin 50/50.

Yllä- ja kunnossapito

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidon hoitaa kolme vesilaitoksen hoitajaa, joista yksi nimetty loppuvuodesta vastuulliseksi vesilaitoksenhoitajaksi, he myös päivystävät ja toimivat kiinteistöpidon varallaolojärjestelyssä.

Yllä- ja kunnossapitotehtävät liittyvät laeista tuleviin velvoitteisiin. Vesihuoltolaitoksen tehtäviin kuuluu huolehtia, että toimitettu talousvesi täyttää terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset. Vesihuoltolaki määrää velvoitteet raakaveden laatuun ja määrään sekä vesi- ja viemäriverkostojen kuntoon liittyvät seikat. Laki edellyttää, että tiedot verkostojen sijainnista on oltava sähköisessä muodossa.

TALOUS

Vesihuoltolaitoksen toimintatulot (ulkoiset ja sisäiset tulot) vuonna 2023 olivat 540 365 € ja toimintamenot 495 385 €. Poistot 103 108 €

Tilikauden alijäämä vuonna 2023 oli -66 787,56 €

VUODEN 2023 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vesilaitos

Määrätavoitteet:

Veden myynnin osalta tavoitellaan häiriötöntä vedenjakelutilannetta, jolloin veden myynnin määrä on suurin ja asiakkaille aiheutuvat käyttöhäiriöiden negatiiviset seuraukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Asetetut tavoitteet voidaan katsoa saavutetuiksi poikkeuksena, että Ruhalan ja Jämkipohjan ottamot ovat osittain olleet pois käytöstä ja vettä on ostettu osuuskunta Vesijaon verkostosta.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on toimittaa kunnan vesilaitoksesta asiakkaille joka hetki sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävää talousvettä. Laatutavoitteita seurataan vesilaitosten tarkkailuohjelman mukaisesti. Vesilaitoksella on ollut kaksi verkostovuotoa, yksi Ruhalassa ja toinen Visuvedellä.

Asetettuihin tavoitteisiin päästiin.

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on, että vesilaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaiset tulot kattavat vesilaitoksen menot pääomakustannuksineen ja tuottavat vesilaitokseen sijoitetulle pääomalle kohtuullisen tuoton.

Asetettuihin tavoitteisiin ei päästy, sillä tilikauden tulos on alijäämäinen.

Viemärilaitos

Määrätavoitteet:

Jäteveden puhdistuksessa tavoitellaan ylivuodotonta tilannetta, jossa kaikki viemärilaitokseen laskettu jätevesi saadaan ohjattua puhdistamon kautta puhdistettuna vesistöön.

Asetettu tavoite voidaan katsoa saavutetuiksi.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on päästä niin häiriöttömään ja toimintavarmaan puhdistustulokseen, että ympäristöluvan velvoitteet jatkuvasti saavutetaan. Viemäriverkostovuotoja on ollut kaksi kappaletta, toinen Visuvedellä Eeliksentiellä ja toinen Utukantiellä.

*Asetettu tavoitetta ei voida katsoa saavutetuksi jälkimmäisen vuosipuoliskon näytteenotoissa ylijäämä lietteen tavoiterajojen ylityessä hie-
man.*

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on, että viemärilaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaiset tulot kattaisivat menot mukaan lukien pääomapuolen menot.

Asetettu tavoite voidaan katsoa saavutetuiksi.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Vesihuoltolaitoksen taloudellista tulosta on vakautettava, sillä tuleviin korjausinvestointeihin on varauduttava. Verkoston laajeneminen pyritään arvioimaan erityisesti taloudellisin perustein.

Maakuntakaava 2040ssa on ohjeelliset varaukset yhdysvesijohdolle Visuveden ja Kirkonkylän välille sekä siirtoviemäri Virroilta

Visuvedelle ja Visuvedeltä Virroille.

Verkostojen hukkaprosentteja on mahdotonta tarkalleen arvioida koska mittausjaksot ovat eriävät, tulevaisuudessa tasausjaksot tulee tehdä toimintavuoden loppuun ja saada puhtaanveden mittaus etämittauksen piiriin.

8. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

RUOVEDEN KUNTA

Ruovedellä 25.03.2024

RUOVEDEN KUNNANHALLITUS

Marcus Hackman
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Mervi Härkönen
kunnanhallituksen varapuheenjohtaja

Ville Vauhkonen
kunnanhallituksen jäsen

Anita Viljanmaa
kunnanhallituksen jäsen

Heidi Kuutti-Selkee
kunnanhallituksen jäsen

Jussi Nurmi
kunnanhallituksen jäsen

Markku Simula
kunnanhallituksen jäsen

Toni Leppänen
kunnanjohtaja

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu tänään tilintarkastuskertomus.

Ruovedellä ____.____.2024

Minna Havia-Niemi
JHT, KHT